

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

(61)

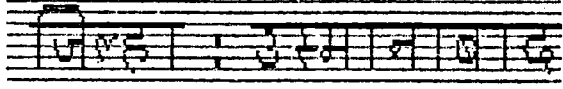

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

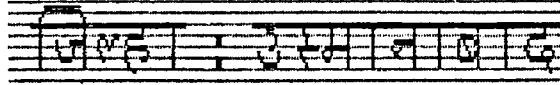
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

1995 - 96

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,
उस्मानाबाद.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

1995 - 96

अ लु क्र म णि का

विषय

पृष्ठ क्र.

भाग - 1

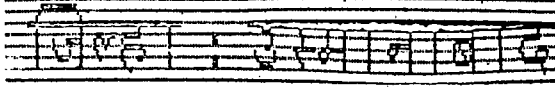
1) दृष्टीक्षेपात जिल्हा उस्मानाबाद अ ते फ
(सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)

2) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 1 ते 20

भाग - 2

3) जिल्हा सांस्थिकी गोषवारा 1 ते 223

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

भाग - 2

अनुक्रमणिका

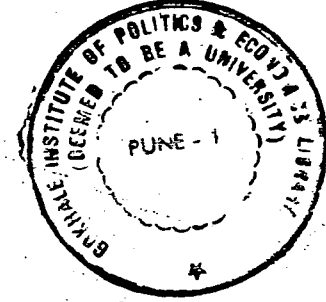
तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
	एक- क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तहसिल निहाय क्षेत्रफळ	1
1.2	1951 पासून लोकसंख्येमधील दसवर्षीय फरक	2
1.3	1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावांचे तहसिल-निहाय वर्गीकरण.	6
1.4	1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तहसिल-निहाय वर्गीकरण.	8
1.5	1991 च्या जनगणने प्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे यांची तहसिलनिहाय संख्या	10
1.6	1981 च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे वर्गीकरण	
1.7	1991 च्या जनगणने प्रमाणे तहसिलनिहाय अनु.जाती, अनु.जमाती व नववर्धक यांची आकडेवारी	14
1.8	1991 च्या जनगणने प्रमाणे भिंती, छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन-सासुग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण.	16
1.9	1991 च्या जनगणने प्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी कुटूंबाचे वर्गीकरण.	17
1.10	1991 च्या जनगणने प्रमाणे घरे व त्याचा वापर	19
	दोन - हवामान	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या	21
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	25
	कृषि -	
3.1	तहसिल निहाय जमिनीचा वापर	26
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	28
3.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन.	34
3.4	विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	35
3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तहसिल निहाय क्षेत्र	36

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
3.6 अ	तहसिल निहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	40
3.6 ब	तहसिल निहाय विधुम पंप व हातपंपाची माहिती	41
3.7	विहिरी खेरीज लघु पाटबंधा-घाची कामे	42
3.8	मध्यम व मोठ्या प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	44
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार विहित धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या विहित धारण जमिनी आणि ओलिता-निवळ क्षेत्र व वहितांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळानुसार विहित जमिनीची संख्या	49
3.10	1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे	53
3.11	दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची तहसिल निहाय माहिती.	54
3.12	टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबतची माहिती.	55
चार - पशु संवर्धन, वने व मत्स्य व्यवसाय		
4.1	1992 च्या पशुगणने प्रमाणे तहसिल निहाय पशुधन	56
4.2	तहसिल निहाय पशुवैधकिय संस्था	63
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	65
4.4अ	तहसिल निहाय विविध पशुवैधकिय संस्थांचे कार्य	66
4.4ब	मान्यता प्राप्त पशुवध गृहे आणि पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	67
4.5	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	68
4.6	जिल्ह्यातील सुस्थ व गौण वन उत्पादने	69
4.7	जिल्ह्यातील भु-जल मत्स्य व्यवसाय	70
उद्योग व विज		
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	71
5.2	चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	73
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण	75
5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	77
5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	77
5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	78
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	80
5.7	कर्मचारी गणना- जिल्ह्यातील कर्मचा-घांची संख्या	81
5.8	निरनिराळ्या उद्योगांकरिता रोजगार	82
5.9	जिल्ह्यातील विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची	
5.10	विजेचा वापर	85
5.11	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग	86

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
5.12	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषि व बिगरकृषि) सर्वसाधारण नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	88
5.13	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार(कृषि कृषि आस्थापनांची संख्या	89
5.14	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	90
5.15	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि आणि बिगरकृषि सहकारी आस्थानां (सर्व उद्योग गट एकत्र)	91
5.16	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी आधोगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	92
5.17अ	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांचे आकारमान गटानुसार संख्या	93
5.17ब	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	94
5.18अ	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाऊक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	95
5.18ब	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाऊक व किरकोळ आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	96
5.19अ	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	97
5.19ब	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	98
5.20अ	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	99
5.20ब	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	100
सहा- सहकार		
6.1	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या संस्था	101
6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	102

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	103
6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळी सहकारी बँकांचे कार्य	104
6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	105
6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	108
6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी (लॅम्स) संस्थेचे कार्य	111
6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	114
6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	115
6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली कर्जे	116
6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पतसंस्थांचे कार्य	117
6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	118
6.13	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	121
6.14	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा घांचे महत्वाचे कार्य	122
6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रीत बाजारपेठांची माहिती	124
6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	132
सात- वैधकिय आरोग्य सेवा		
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकिय सुविधांची तहसिल निहाय माहिती	133
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या	135
7.3	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	136
7.4	जिल्ह्यातील माता बालसंगोपण कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	137
7.5	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	138
आठ- शिक्षण		
8.1	1991 च्या जनगणने नुसार तालुकानिहाय साक्षरता	139
8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	140
8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविधालीन विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि मागासवर्गी विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	141
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती	143
8.5	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत या बाबतची माहिती.	145
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	146
8.7	जिल्ह्यातील व्यावसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविधालय, व तांत्रिक शाळा 8 वी ते 12 वी)	148
8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	149
8.9	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था	150

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
नऊ-परिवहन व दळणवळण		
9.1अ	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी	151
9.1ब	जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकांची तहसिल निहाय यादी	152
9.2	प्रकार व पृष्ठ भागानुसार स्त्र्यांची लांबी	153
9.3	जिल्ह्यात वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	155
9.4	महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी	156
9.5	महत्वाच्या स्त्र्यावरील वाहतूक गणना	157
9.6	जिल्ह्यातील पोस्ट, तारधरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच घांची आकडेवारी	160
दहा- स्थानिक संस्था		
10.1	स्थानिक संस्थेचे उत्पन्न व खर्च	161
10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	162
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	165
10.4	नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	167
अकरा - नियोजन विषयक माहिती		
11.1	विविध विकास शिर्षांखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च	169
11.2	योजनांखालील महत्वाची भौतिक साध्ने	171
11.3	रोजगार हमी योजना	179
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार आणि खर्च	180
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना	181
11.6	संकीर्त व अधिक उत्पादन देणा-घा पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	182
11.7	रासायनिक खतांचे वाटप	183
11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	184
11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती	185
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	186
11.11	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद खर्च	187
11.12	विस कलमी कार्यक्रम	189
11.13	विशेष घटक योजना	190
11.14	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	191
बारा-किंमती व निर्देशांक		
12.1	निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	192
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती	194
12.3	सोलापूर केंद्रांचे कामगारांचे ग्राहक किंमती निर्देशांक	200

तरता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
	तेरा- न्याय, पोलिस व कारागृहे	
13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलांची एकूण संख्या	201
13.2	गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी	202
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	204
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांची वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रते- नुसार वर्गीकरण	205
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	206
	मौदा- बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा	
14.1	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या व त्यांच्या ठेवी व रजि	207
14.2	संयुक्त भांडवली संस्था	208
14.3	उत्तरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विमांची रक्कम	208
	पंधरा- संकिर्ण	
15.1	चित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी	209
15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम	210
15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	211
15.4	छापखाने, छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियतकालिके	212
15.5	स्वस्त धान्य दुकानाला पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	214
15.6	मागणी व वसूल केलेले धान्य	214
15.7	1991 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणूक घा संबंधी आकडेवारी	215
15.8	अधिकारी व प्रवासी प्रांच्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तहसिल निहाय घादी	217
15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल	219

दृष्टिक्षेपात जिल्हा : - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	परिमाण.	उ.बाद जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
अ	भौतिक स्थान			
1	उत्तर अक्षांश	अंश	17.35 ते 18.4 अंश	16.4 ते 22.1 अंश
2	पूर्व रेखांश	अंश	75.16 ते 76.4 अंश	72.6 ते 80.9 अंश
ब	हवामान 1995			
1	किमान तापमान	डिग्री से.	10.7	2.6
2	कमाल तापमान	---,---	41.7	46.2
3	सरासरी पर्जन्य	मि.लि. मि.टॅर	427	1035.16
क	प्रशासकिय विभाग 1995 - 96			
1	तहसील	संख्या	6	325
2	पंचायत समित्या	संख्या	6	298
3	टंचाईग्रस्त तहसिल	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
4	एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प गट	संख्या	6	उ.ना.
5	शहरे		8	336
6	गावे (एकूण)	संख्या	722	43025
	1. निर्जन्य	संख्या	6	2613
	2. वस्ति असलेली	संख्या	716	40412
7	क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	7512.4	307713
तीन	प्रशासकिय संस्था (1995 - 96)			
1	पंचायत समित्या	संख्या	6	298
2	महानगरपालिका	संख्या	0	12
3	नगरपालिका	संख्या	8	233
4	कटक मंडळे	संख्या	0	7
5	ग्रामपंचायती	संख्या	613	27614
			1995-96	31-12-94
6	पोलिस ठाणे	संख्या	16	893
7	पोलिस चौकी	संख्या	15	1455

(ब)

1	2	3	4	5
तीन)	लोकसंख्या(1991)			
1	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1082	48394
2	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	194	30542
3	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	1276	78937
4	अनु. जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	209	8758
5	अनुसुचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	16.64	11.09
6	अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	22	7318
7	अनुसुचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.76	9.27
8	पुरुष	आकडे हजारात	659	40826
9	स्त्रिया	आकडे हजारात	617	38112
10	स्त्रि-पुरुष प्रमाण	"000" पुरुषा मागे स्त्रियांचे प्रमाण	937	934
11	घनता	प्रत्येक चौरस कि.मी.क्षेत्रामा लोकसंख्या	170	257
12	साक्षरतेचे प्रमाण (लोकसंख्या 1 एकूण 1991 प्रमाणे) 2 पुरुष 3 स्त्रिया 4 राज्यामध्ये जिल्हाचा क्रमांक	टक्केवारी टक्केवारी टक्केवारी क्रम संख्या	54.27 68.39 39.16 24	64.87 76.6 52.3 --
चार	कृषि (अस्थाई)		1993-94	1995-96
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	748	30758
2	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	8 1.01	5277 17.16
3	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन अ.बिगर शेती वापरातील जमीन ब.पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन क.एकूण (अ+ब)	हजार हेक्टर	12	1236
		हजार हेक्टर	6	1712
		हजार हेक्टर	19	2948
4	पडीक जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली जमीन अ.कायम गुरे चरण आणि इतर व.झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर हजार हेक्टर	17 2	1358 222

(क)

1	2	3	4	5
5	क. लागवडी योग्य परंतु पड जमीन पडीक जमीन	हजार हेक्टर	48	890
	अ. चाखू पड	हजार हेक्टर	51	1037
	ब. इतर पड	हजार हेक्टर	35	1116
6	पिकाखालील क्षेत्र.			
	अ. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र.	हजार हेक्टर	565	17911
	ब. दुसोटा क्षेत्र.	हजार हेक्टर	55	3416
	क. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हजार हेक्टर	620	21327
7	ओलित क्षेत्र.		93-94	1995-96
	अ. निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	64	2510
	ब. एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	203	3287
8	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्ये)	हजार हेक्टर	405	13275
9	वहित धारण जमिन 1990-91(अंतीम)			
	अ. दोन हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या*000*	104	6003
	ब. दोन ते दहा हेक्टर	संख्या*000*	106	3297
	क. दहा हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या*000*	7	170
10	जमीन महसूल वसूली (1995 - 96)	संख्या*000*	1710	8500 सुधा-
11	जिल्हा परिषदेचा उपकर (1995 - 96)	संख्या*000*	5799	189343
12	पंचायत समीत्याचा उपकर (95 - 96)	संख्या*000*	1230	--
पाच	पशुसंवर्धन (पशुगणना 1992)		अस्थाई	अंतीम
1	एकूण पशुधन	संख्या*000*	852	36393
2	गाधी व बैल	संख्या*000*	379	17441
3	म्हशी व रेडे	संख्या*000*	141	5447
4	मेंढ्या	संख्या*000*	56	13015
5	शेंढ्या	संख्या*000*	225	
6	कांबड्या व बंदके	संख्या*000*	308	32187
सहा	सहकार (सन 1995 - 96)			
1	सहकारी संस्था	संख्या	2311	139089
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	457	20137
3	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थेची सभासद संख्या	संख्या*000*	240	9062
4	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	852	20038
5	प्राथमिक कृषी पतसंस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	37.61	1497

1	2	3	4	5
सात	जलसिंचन 1995-96 अखेर पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे प्रकल्प	संख्या	3	33
2	मध्येम प्रकल्प	संख्या	11	177
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	16	उ.ना
3	लघू प्रकल्प	संख्या	15	1700
	पृष्ठभाग / राज्यक्षेत्र लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	5	--
4	सिंचन विहीरीखाली भिजनारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	48	1317
आठ	उद्योग		1995 अखेर	1995 अखेर
1	नोंदनीकृत कारखाने	संख्या	46	31555
2	नोंदनीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू असलेले)	संख्या	43	27438
3	सहकारी साखर कारखाने	संख्या	2	109
4	सहकारी साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	हजार टन	63	5253
5	सर्व सुतगिरण्यांची संख्या	संख्या	5	238
नऊ	विज		31-3-96	31 - 3 94
1	विज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	730	39413
2	विधुतीकरण झालेल्या गावाची संख्या	संख्या	722	उ.ना
3	विज पुरवठा झालेले पंपसंच	संख्या "000"	64	2026
4	बसविन्यात आलेले गोबर गॅस पत्रे	संख्या	--	--
हा	सार्वजनिक आरोग्य (1995 - 96)			
1	रुग्णालये	संख्या	8	736
2	दवाखाने	संख्या	14	1418
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	45	1695
4	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	--	161
करा	शिक्षण			
1	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	950	61683
2	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या "000"	203	11475
3	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	5	294
4	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या	संख्या "000"	40	39
गारा	दुय्यम शिक्षण			
1	दुय्यम शाळा	संख्या	258	13077
2	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या "000"	97	6514
3	शाळेतील शिक्षक संख्या	संख्या "000"	4	200
4	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी संख्या	संख्या	27	33

1	2	3	5	1995-96	1995-96
तेरा	उच्च शिक्षण			1995-96	1995-96
1	संख्या	संख्या	15	15	1345
2	एकूण विद्यार्थी	संख्या*१००	16	16	876
चौदा	अ. प्रौढ शिक्षण				
1	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	1412 *	1412 *	--
2	प्रौढांची उपस्थिती	संख्या*१००	14 *	14 *	--
	ब. तांत्रिक व व्यावसाय शिक्षण				
	अशासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	3	3	241
	प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1172	1172	78416
3	पदवी अभ्यास क्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	2	94
	त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	480	480	23351
4	पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	1	1	182
	व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी				
	प्रवेश क्षमता	संख्या	180	180	31416
5	व्यावसाय प्रशिक्षण संस्था	संख्या	29	29	उ. ना
	माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक गट				
	प्रवेश क्षमता	संख्या*१००	3	3	उ. ना
धरा	परिवहन आणि दळणवळण (31-3-1996)				
1	एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	30	30	5461
2	स्थानी जोडलेली गावे				
	अ. बारमाही	संख्या	527	527	26756
	ब. हंगामी	संख्या	142	142	8480
3	एकूण स्थ्याची लांबी	कि.मी.	4471	4471	153414
4	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	79	79	2963
5	राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	822	822	32070
6	महत्वाच्या जिल्हा स्थ्याची लांबी	कि.मी.	928	928	40748
7	इतर जिल्हा स्थ्याची लांबी	कि.मी.	684	684	40558
8	गाामीण स्थ्याची लांबी	कि.मी.	1958	1958	70751
सोळा	एकात्मिक गाामीण कार्यक्रम				
1	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे (1981)	(संख्या	0.53	0.53	34.34
	(1982 - 83 च्या सर्वेक्षणानुसार (1995 -96)	लाखात)			
2	मार्च 1995 - 96 अखेर जुने लाभार्थी	संख्या	6640	6640	19214
	नवीन लाभार्थी	संख्या	2077	2077	162383

(फ)

1	2	3	4	5
सतरा	रोजगार निर्मिती (1995 - 96)			
1	रोजगार हमी योजना	मनुष्यदिवस लाखात	33.33	942.05
2	जवाहर रोजगार योजना	---- ,, ----	37.29	912.05
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
1	आदिवासी करीता आश्रम शाळा आश्रम शाळेतील विधार्थी	संख्या विधार्थी संख्या	6 720	731 248298
एको निस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (1995 - 96)			
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	3	192
2	वसतीगृहात राहाणारे विधार्थी	संख्या	223	12797
विस	जिल्हा नियोजन (1995 - 96)			
1	वार्षिक योजनेतील मंजर तरतूद	रुपये कोटीत	67.44	2559.83
2	अनुषंगी भरून काढण्यासाठी तरतूद	---- ,, ----	21.75	245.32
एक विस	नागरी पुरवठा (1995 - 96)			
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	995	41879
2	पुरविलेला एकूण साठा अ) गंध ब) तांदूळ	हजार टनात ---- ,, ----	3 9	960 858
3	शासकिय गोदामे (30-6-1996)	संख्या	30	955
4	साठविण्याची क्षमता	टनात	17000	588281

टिप:- 1) (*) ही आकडेवारी प्रौढ शिक्षण कार्यक्रमाची नसून संपूर्ण साक्षरता अभियानाची आहे.

2) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

रवि काळे/.....

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

महाराष्ट्र कुलस्वामिनी श्री.तुळजाभवानी देवीच्या तुळजापूर येथील प्राचीन मंदीरासुळे या जिल्ह्यास अगळे महत्व प्राप्त झालेले आहे. उस्मानाबाद शहराच्या नजीकच्या परीसरातील डोंगरश्रेणीत असलेली अतीप्राचीन व ऐतीहासीक दृष्ट्या महत्वाची जैन लेणी धाराशीवाची या नावाने संबोधली जाते. उस्मानाबाद हे शहर धाराशीव या नावाने ओळखले जात असे. उमरगा तहसीलमधील अचलेर या गावी असलेली हेमाडपंथी प्राचीन शिवमंदीरे व त्यांच्या जवळच असलेली नगरी व प्राचीन काळी सुरंब नगरी(सध्याचे सुरम)या नावाने भरभराटीस असलेली नगरी ही पण प्राचीन व ऐतीहासीक दृष्ट्या महत्वाचे होत. जिल्ह्यातील तेर हे गाव अती प्राचीन कालापासून प्रसिध्द आहे. कुंधलगीरी हे जैनाचे प्रसिध्द तिर्थस्थळ ही या जिल्ह्यात आहे. परांडा तहसीलमधील माणकेश्वर येथील हेमाडपंथी मंदीर हे शिल्पकलेचा एक उत्कृष्ट नमुना म्हणून पाहावयास मिळतो.

2/- हा जिल्हा पूर्वीच्या हैद्राबाद राज्यातील मराठवाडा म्हणविला जाणा-या मराठी भाषीक जिल्ह्यापैकी एक आहे. द्विभाषीक राज्याच्या स्थापनेच्या वेळी म्हणजे 1956 साली हा जिल्हा मराठवा-ड्यातील उर्वरित चार जिल्ह्यासह सुंबई द्विभाषीक राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर या जिल्ह्याच्या महाराष्ट्र या मराठी भाषीक राज्यात समावेश झाला. बीड,औरंगाबाद, नांदेड व परभणी या मराठवाड्यातील अन्य जिल्ह्याबरोबर उस्मानाबाद जिल्ह्यासह सध्याचा औरंगाबाद या स्वतंत्र महसूल विभागाची स्थापना करण्यात आली.

3/- 1981 च्या जनगणनेपर्यंत लातूर ही या जिल्ह्यातील एक तहसिल होता. परंतु ऑगस्ट 1982 मध्ये या जिल्ह्याचे विभाजन होऊन पूर्वीच्या जिल्ह्यातील लातूर, औसा, उदगीर, अहमदपूर आणि निलंगा हे तहसील लातूर या नवनिर्मित जिल्ह्यात समाविष्ट करण्यात आले. त्यामुळे सध्याच्या पुनर्रचीत उस्मानाबाद जिल्ह्यात पूर्वीचे फक्त उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परांडा व भूम हे सहा तालुके राहिले आहेत. याच सुमारात सोलापूर जिल्ह्यातील बाशिं या तहसीलमधील आठ गावे या जिल्ह्यातील उस्मानाबाद तहसिलमध्ये समाविष्ट करण्यात आली आहेत.

4/- उस्मानाबाद जिल्हा दक्षीण पठाराच्या क्षेत्रात येतो. जिल्ह्याचा बराच भाग खडकाळ व उर्वरित भाग सपाट असून समुद्रसपाटीपासून सरासरी 600 मीटर उंचीवर आहे. हा जिल्हा बालाघाट डोंगराच्या लहान रांगानी वेढलेला आहे. भूम, कळंब, उस्मानाबाद आणि तुळजापूर हे तालुके बालाघाट डोंगराच्या कक्षेत व इतर तालुके सपाट प्रदेशावर आहेत. जिल्ह्याचा कांही भाग गोदावरी नदीच्या खो-यात व कांही भाग भिमेच्या खो-यात मोडतो. गोदावरी नदीची महत्वाची उपनदी मांजरा या नदीच्या खो-यात कळंब तहसील आहे. मांजरा नदीच्या तेरणा या उपनदीच्या कक्षेत उस्मानाबाद व उमरगा हे तहसील येतात. परांडा, भूम, तुळजापूर आणि उमरगा या तहसीलचा काही भाग सिना नदीच्या खो-यात मोडतो. सिना नदी ही भिमा नदीची

उपनदी आहे. जिल्ह्यातील सर्व शहरांमध्ये भूम हे शहर समुद्र सपाटी पासून 760 मि. उंचीवर असल्यामुळे ते जिल्ह्यात सर्वात जास्त उंचीवर असलेले शहर आहे. तर परंडा 530 मि. उंचीवर आहे. म्हणजे ते जिल्ह्यात सर्व शहरात कमी उंचीवर आहे. पठाराची सरासरी उंची 600 मी. असून त्याचा दक्षिणेकडील खोलगट भाग भिमा नदीच्या खोऱ्यात मोडतो.

5/- हा जिल्हा मराठवाड्याच्या अती पूर्वेकडील असून त्याचा विस्तार 17.35 अंश व 18.40 अंश उ. अक्षांश आणि 75.16 अंश ते 76.40 अंश पू. रेखांश घामध्ये आहे. जिल्ह्याच्या दक्षिण-पश्चिमेस सोलापूर, उत्तर-पश्चिमेच्या बाबुला अहमदनगर, उत्तरेस बीड, ईशान्य व पूर्व दिशेला लातूर व दक्षिण-पूर्व व दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील अनुक्रमे बिदार, व गुलबर्गा हे जिल्हे आहेत.

6/- जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 7512.4 चौ. कि.मी. असून आकारमान लक्षात घेता महाराष्ट्रात त्याचा 24 वा क्रमांक लागतो. जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी 241.4 चौ. कि.मी. क्षेत्र (3.21 %) नागरी असून उर्वरित 7271.0 चौ. कि.मी. क्षेत्र (96.79%) ग्रामिण आहे. प्रशासनाच्या सोईसाठी जिल्ह्याचे भूम उस्मानाबाद हे दोन महसूल विभाग पाडण्यात आलेले आहेत. एक उपविभाग भूम येथे असून त्यामध्ये भूम, परंडा, कळंब या तहसील समाविष्ट आहेत. दुसऱ्याचे मुख्यालय, उस्मानाबाद हे आहे. व त्यात उर्वरित उस्मानाबाद, उमरगा व तुळजापूर या तहसीलच्या अंतर्भूत आहे. वरील उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. नागरी विभाग वगळता प्रत्येक तहसिलांचे सर्व क्षेत्र संबंधीत पंचायत समितीच्या कक्षेत असून तहसिल एवढ्याच म्हणजे 6 पंचायत समित्या जिल्ह्यात असून उस्मानाबाद येथे जिल्हा परिषदेचे मुख्यालय आहे.

7/- 1991 च्या जनगणने नुसार जिल्ह्यात एकूण 722 गावे आहेत. त्यापैकी 716 गावे वस्ती असलेली व सहा गावे ओसाड आहेत. 31.3.96 अखेर एकूण 613 ग्रामपंचायती होत्या. जिल्ह्यातील एकूण आठ नागरी क्षेत्रापैकी उस्मानाबाद येथे 'ब'वर्ग नगरपालिका व इतर सात शहरासाठी 'क'वर्ग नगरपालिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण सात कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्या उस्मानाबाद, कळंब, मुरुम(ता. उमरगा), तुळजापूर, परंडा, भूम व उमरगा या ठिकाणी आहेत.

8/- उस्मानाबाद हे शहर जिल्ह्याचे मुख्यालय आहे. येथे राज्य शासन व जिल्हा परिषदेची कार्यालये आहेत.

भू-विकास

9/- जिल्ह्यातील जमिनीची ढोबळ मानाने दोन भागात विभागणी होऊ शकते; पहिल्या विभागात भारी व खोल काळ्या जमिनीपासून ते कमी खोलीच्या ते हलक्या जमिनीपर्यंत वेगवेगळे प्रकार आढळतात. दुसऱ्या भागात अत्यंत सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. या भागात असलेल्या डोंगराळ विभागातील जमिनीचे पट्टे भात शेतीसाठी उपयुक्त आहेत.

10/- नदी नाले :- तेरणा नदी जिल्ह्याच्या पश्चिमेकडून पूर्वेकडे उस्मानाबाद व उमरगा तालुक्यातून जाऊन पूर्वेकडील सिमेवर मांजरा नदीस मिळते. परंडा तालुक्याच्या पश्चिम सिमेवरून सिना नदी उत्तरेकडून दक्षिणेकडे

वाहात जाते. बोरी नदी तुळजापूर तालुक्यापासून वाहते. व पुढे सोलापूर जिल्ह्यात प्रवेश करते व सिना नदीस जाऊन मिळते. या नद्या व्यतिरिक्त उमरगा तालुक्यात बेनीतुरा, भुम तालुक्यात बाणगंगा आदी अन्य नद्या व नाले आहेत. पृण पावसाळा सोडून अन्य काळात वर्षभर ते जवळ जवळ कोरडेच असतात. कारण, पावसाचे पाणी उंच डोंगरावरून वाहत येते व दुस-या जिल्ह्यात वाहत जाते. जलसिंचन प्रकल्प, पाझर तलाव या व्यतिरिक्त जिल्ह्यात मोठी तळी किंवा सरोवरे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

11/-जिल्ह्यातील हवामान प्रामुख्याने कोरडे असून पावसाळा साधारणतः जूनच्या मध्या पासून सुरु होतो. व सप्टेंबरच्या अखेर संपतो. सप्टेंबरच्या अखेरपासून ते नोव्हेंबरच्या मध्या पर्यंत हवामान दमट असते. त्यानंतर जानेवारी अखेर पर्यंत हिवाळा असतो. फेब्रुवारी व मार्च महिन्यात हवामान कोरडे असते. एप्रिल ते जून उन्हाळा असतो. उन्हाळ्यामध्ये सामान्यतः वादळी वारे वाहतात. उस्मानाबाद शहराचे उन्हाळ्यातील हवामान मराठवाड्यातील इतर जिल्ह्याच्या मानाने थंड असते.

12/- दक्षिण पठारावरील इतर जिल्ह्याप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यात देखील दक्षिण-पूर्व मोसमी वा-यापासून पाऊस पडतो. साधारणपणे जूनच्या मध्यापासून पावसाळा सुरु होतो. जुलै मध्ये पाऊस मोठ्या प्रमाणात होतो. व सामान्यतः सप्टेंबरच्या शेवटी पावसाळा संपतो. 1995 मधील जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान 427 मि.मि.होते. त्यापैकी उस्मानाबाद व तुळजापूर या पश्चिमेकडील तालुक्यामध्ये अनुक्रमे 742 मि.मि. व 1140 मि.मि. पाऊस झाला. परंडा, भुम या पश्चिम घाटाच्या पर्जन्य छायेतील तालुक्यात यावर्षी अनुक्रमे 792 मि.मि. व 719 मि.मि. पाऊस झाला. तर कळंब तालुक्यात 706 मि.मि. व उमरगा तालुक्यात 760 मि.मि. पाऊस झाला. संदर्भ वर्षात सर्वात जास्त 1140 मि.मि. पाऊस तुळजापूर येथे व सर्वात कमी पाऊस 106 मि.मि. पाऊस कळंब येथे नोंदला गेला आहे.

13/-उस्मानाबाद येथे तापमान निरीक्षण केंद्र असून 1995 मध्ये कमाल 41.7 व किमान 10.7 सेल्सिअस तापमान नोंदले गेले आहे.

जमिनीचा प्रकार

14/-जिल्ह्यातील जमिनीची विभागणी ढोबळ मानाने दोन विभागात करणे शक्य आहे. पहिल्या विभागात काळ्या व सुपिक मातीचा थर असलेली काळीभोर सुपिक जमिन तसेच हल-क्या प्रतीची जमिन आढळते. जमिनीच्या या वैशिष्ट्यामुळे या भागात खरीप व खंबी या दोन-ही हंगामातील पिके घेतली जातात. कळंब व उस्मानाबाद या तालुक्याचा समावेश या विभागात होतो. या तालुक्याच्या पूर्व भागात खरीप व पश्चिमेकडील भागात खंबी पिके घेतली जातात. दुस-या विभागात प्रामुख्याने सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. येथे मुख्यत्वे खंबी पिके घेतली जातात.

लोकसंख्या

// 4 //

15/- 1991च्या जनगणने प्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्या 1276327 आहे. त्यापैकी 658896 पुरुष व 617431 स्त्रिया आहेत. ग्रामीण भागातील लोकसंख्या 1032447 आहे. तर नागरी भागातील लोकसंख्या 193880 आहे. जिल्ह्याचे एकूण लोकसंख्येशी तालुका नि-हाय लोकसंख्येच्या विभागणीची टक्केवारी उस्मानाबाद 23.26%, कळंब 16.32%, उमरगा 22.59%, तुळजापूर 17.14%, परंडा 10.97% आणि भूम 9.72% आहे. 1981 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 1991 च्या जनगणनेच्या लोकसंख्येत 23.95% वाढ झाली आहे. त्यापैकी ग्रामीण व नागरी भागातील वाढ अनुक्रमे 20.34% व 48.92% आहे.

घनता

16/- महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या तुलनेत उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या क्षेत्रफळाची टक्केवारी 2.43% आहे. त्याप्रमाणे महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येची उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या लोकसंख्येशी टक्केवारी 1.62% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्येची घनता प्रत्येक चौ.कि.मी. मागे 170 एवढी आहे. तर महाराष्ट्राची लोकसंख्या 257 एवढी आहे. भारताची 208 आहे. जिल्ह्यामध्ये उस्मानाबाद तालुक्याच्या लोकसंख्येची घनता सर्वात जास्त आहे. म्हणजेच 229 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. इतकी असून सर्वात कमी म्हणजे 133 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. परंडा तालुक्यात आहेत.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

17/- जिल्ह्यातील 84.81% लोकसंख्या ग्रामीण भागात राहते. एकूण 193829 शहरी लोकसंख्येपैकी 74.74% लोकसंख्या उस्मानाबाद, तुळजापूर, उमरगा व भूम, उस्मानाबाद तुळजापूर उमरगा तालुक्यातील शहरात समाविष्ट आहे. तर, उरलेली 25.26% लोकसंख्या कळंब, भूम, परंडा शहरात विसुरलेली आहे.

स्त्रि-पुरुष प्रमाण

18/- महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषांमागे 934 स्त्रिया हे प्रमाण 1991 च्या जनगणने प्रमाणे आहे. तर उस्मानाबाद जिल्ह्यात हेच प्रमाण 937 स्त्रिया आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात तेच प्रमाण 943 स्त्रिया, नागरी भागात 904 स्त्रिया या प्रमाणे आहे.

अनुसूचित जाती व जमाती

19/- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी अनु.जातीची टक्केवारी 16.34% आहे. या बाबीची महाराष्ट्राची टक्केवारी 11.09 आहे.

20/- 1991 च्या जनगणनेनुसार अनु.जातीची लोकसंख्या 22463 आहे. तीची वारी एकूण लोकसंख्येच्या 1.76% घेते. महाराष्ट्र राज्याची ही टक्केवारी 9.27 आहे. कामकरी

21/- 1991च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कामक-यांची (सुस्थत; व सिमांतिक) संख्या 578526 एवढी असून या कामक-यांचे प्रमाण एकूण लोकसंख्येच्या 45.23% आहे. एकूण सुस्थत; कामक-यांपैकी शेतकरी 40.51%

शेतमजूर 41.09% घरगुती उद्योग-वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती 1.42% व इतर काम करणारे 6.80% व सिमांतिक काम करणारे 9.27% आहेत. वयोगटानुसार लोकसंख्या

22/- 1991च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे 1981 च्या जनगणनेनुसार या बाबींची माहिती देण्यात येत आहे. 1981च्या जनगणनेनुसार वयोगटाप्रमाणे जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची विभागणी पुढील प्रमाणे आहे. 0 ते 14 वर्षे या वयोगटात सर्वात जास्त म्हणजे 41.34%, 15 ते 19 वर्षे वयोगटात 8.75%, 20 ते 24 वर्षे वयोगटात 7.68%, 25 ते 29 वर्षे वयोगटात 6.92%, 30 ते 34 वर्षे वयोगटात 6.27%, 35 ते 39 वर्षे वयोगटात 5.92%, 40 व 60वर्षावरील वयोगटात 7.25% आणि अनिर्देशित वयोगटात 0.11% लोकसंख्या आढळते. वरील माहिती जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (सध्याचे लातूर व उस्मानाबाद जिल्हे एकत्रीत) आहे. व त्यात सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश नाही. वरील विवेचनावरून स्पष्ट होते की, काम करण्यास योग्य अशा 15 ते 49 वर्षे वयोगटातील लोकसंख्येचे प्रमाण 50% पेक्षाही कमी (सुमारे 45%) आहे. साक्षरता

23/- 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साक्षरतेची टक्केवारी एकुण लोकसंख्येच्या 54.27% आहे. महाराष्ट्र राज्याची हिच टक्केवारी 64.87% आहे. ग्रामीण क्षेत्रातील साक्षरतेचे प्रमाण 51.23% असून शहरी विभागातील हेच प्रमाण 71.06% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील नगरपालिकावार साक्षरतेचे प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. उस्मानाबाद नगरपालिका 77.09%, कळंब नगरपालिका 74.46%, सुरुम नगरपालिका 60.27%, उमरगा नगरपालिका 66.10%, तुळजापूर नगरपालिका 72.26%, नळदुर्ग नगरपालिका 63.85%, परंडा नगरपालिका 62.94%, भूम नगरपालिका 70.42% आहे. जिल्ह्यात एकूण पुरुषांच्या 68.39% पुरुष, तर एकूण स्त्रियांच्या 39.16% स्त्रिया साक्षर आहेत. नगरपालिका निहाय साक्षरतेच विचार केला असता सर्वात जास्त म्हणजे 77.09% साक्षरतेची टक्केवारी उस्मानाबाद नगरपालिकेमध्ये आहे. तर, सर्वात कमी म्हणजे 60.27% साक्षरतेची टक्केवारी सुरुम नगरपालिकेची आहे. निवासी घरे व कुटुंबांची संख्या

24/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1991च्या जनगणनेनुसार राहत्या घरांची संख्या 230029 असून त्यापैकी 85.05% घरे ग्रामीण भागात असून उर्वरित 14.95% शहरी भागात आहेत. एकूण 233003 कुटुंबे असून त्यापैकी 198395 कुटुंबे ग्रामीण भागात राहतात. व इतर 34608 कुटुंबे शहरी भागात राहतात.

वने

25/- माननीय संचालक, कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे यांनी पुरविलेल्या माहितीच्या आधारे 1992-93 मध्ये जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र 4100 हेक्टर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राची तुलना करता

जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी 0.55 म्हणजे नगण्य आहे. 2 राज्याच्या 17.15/वारीची तुलना करता जिल्ह्याची टक्केवारी खूपच कमी आहे. पर्जन्यमान, पर्यावरणाचा समतोल, आदीबाबत सुधारणा होण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्रात वाढ होणे अत्यावश्यक आहे. हे आकडेवारीवरून स्पष्ट होते.

वन उत्पादन

26/- 1995-96 चा वर्षात विडी-पाने, गोणी रु. 26000, डिकापासून 3000 आसे एकूण 29000 रूपये वन उत्पादन मिळाले.

वनविकास कार्यक्रम

27/- पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्र सुमारे 33%हवे. परंतु, या बाबतची जिल्ह्याची टक्केवारी 1%पेक्षाची कमी आहे. हे परिच्छेद 25मधील आकडेवारी वरून दिसून आले आहे. म्हणून वन क्षेत्रात वाढ होण्यासाठी वन खाते व सामाजिक वनिकरण विभागामार्फत प्रयत्न चालू आहेत. सामाजिक वनिकरण विभागा तर्फे 95-96 चा वर्षात अवर्षण प्रवण क्षेत्र-विकास कार्यक्रमांतर्गत वनिकरण या योजनेखाली 194हेक्टर क्षेत्रात झाडे लावली आहेत. तर सामाजिक वनिकरण योजनेतर्गत 138हेक्टरमध्ये झाडे लावण्यात आली.

शेती:- जमिनीचा वापर

28/- जिल्ह्यातील शेतीविषयक पूर्ण अंतीम स्वरूपाची आकडेवारी 1992-93 करिता उपलब्ध आहे. या माहितीमध्ये घाणुढील वर्षाची अंतीम आकडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे 92-93 चा वर्षाच्या आकडेवारीचा उपयोग समालोचनात केलेला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ 748478हेक्टर आहे. घाणुकी जंगलातील क्षेत्र फक्त 4100हेक्टर(म्हणजे 0.54%)आहे. शेतीकरीता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये बिगरशेती वापराखालील जमिन 14200हेक्टर(1.89%)होती. तर पडीक व लागवडीलायक नसलेली जमिन 6300(0.84)हेक्टर होती. म्हणजेच एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 3.27% जमिन शेती वापरासाठी उपलब्ध नव्हती. पडीत जमिनी व्यति-रिक्त लागवडी खाली नसलेल्या जमिनीमध्ये लागवडीलायक पण वापरात नसलेली जमिन 40800हेक्टर (5.45%)होती. कायम गुरे चराऊ आणि इतर चराऊ जमिन 16900 हेक्टर (2.26%)होती. जिल्ह्यात असलेल्या एकूण गोजातीप(गाई व म्हशी)पशुंचा विचार केला असता प्रत्येक पशुमागे 0.03हेक्टर चराऊ क्षेत्र इतके म्हणजेच खूपच कमी क्षेत्र कमी क्षेत्र उपलब्ध आहे. असे दिसून येते. असे असले तरी इतर पडीक जमिनीमुळे जनावरांना चा-घाचा प्रश्न सुटण्यात मदत होते. तर कसलेल्या जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे, झुडपे व फळबागा याखालील जमिन 1600हेक्टर(0.21%)होती. घाखेरीज चालू पड 51500हेक्टर (6.88%)होती. तर इतर पड 29600हेक्टर (3.95%)होती. निव्वळ कसलेले क्षेत्र 583500हेक्टर म्हणजे एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या 77.76%होते. या क्षेत्राची प्रत्येक माणसामागे 0.45हेक्टर इतकी सरासरी घेते.

29/- पावसाने व कालव्याखालील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुबार पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. सन 1992-93मध्ये दुबार पिकाखालील क्षेत्र 122600हेक्टर म्हणजे निव्वळ पेरले-ल्या क्षेत्राच्या 21.01%होते.

धारण केलेली वहित जमिन व वहित खातेदार

30/- 90-91कृषि गणनेची सध्याच्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची(लातूर जिल्हा वगळून)माहिती उपलब्ध आहे. या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यातील खातेदारांची एकूण संख्या 216601होती. व त्यांनी धारण केलेली एकूण जमिन 656180 हेक्टर होती. जमिन धारणेच्या विविध गटा -नुसार असलेले एकूण खातेदार,त्यांनी धारण केलेली जमिन व त्यांचे एकूण खातेदारांशी जमिनीची असणारी टक्केवारी या विषयी माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे. खालील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, एक हेक्टर पेक्षा कमी जमिन धारण करणारे एकूण खातेदार38421असून त्यांची धारण केलेली जमिन फक्त 23330हेक्टर आहे. आणि 1.0 ते 1.99हेक्टर पर्यंत जमिन असणारे एकूण 65198खातेदार आहेत व त्यांनी 95758हेक्टर क्षेत्र धारण केले आहे. म्हणजे जिल्ह्यात एकूण103619(47.84%)अत्यल्प भु-धारक असून त्यामध्ये119098हेक्टर(18.15%)क्षेत्र धारण केले आहे. सर्वात जास्त म्हणजे 30.10%खातेदार 1.0 ते 1.99हेक्टर श्रेणीतील आहेत व त्यांची एकूण क्षेत्रांच्या 14.59%क्षेत्र धारण केले आहे. त्या खालीखाल 2.0 ते 3.99हेक्टर असणारे 28.49% खातेदार आहेत. मात्र त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 26.21% आहे. 10.0हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्र असणारे खातेदार सुमारे 3.23%आहेत. व त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 15.38%आहे.

अ.क्र. जमिन धारणेचा एकूण खाते- एकूण धारण एकूण खाते- एकूण गटा(हेक्टर) द्वार (संख्या) केलेली जमीन दाराशी जमिनीशी हेक्टर टक्केवारी टक्केवारी.

1	2	3	4	5	6
1.	1.0हेक्टरपेक्षा कमी	38421	23330	17.74	3.56
2.	1.00 ते 1.99	65198	95758	30.10	14.19
3.	2.00 ते 3.99	61708	171989	28.49	26.21
4.	4.00 ते 9.99	44268	264212	20.44	40.26
5.	10.00 पेक्षा जास्त	7006	100911	3.23	15.38
एकूण		216601	656180	100.00	100.00

पिके व पिक पध्दती

31/- जिल्ह्यात खरीप व खबी पिके घेतली जातात. दोनही हंगामात घेतल्या जाणा-या पिकामध्ये सर्वात जास्त क्षेत्रे एकदल धान्याचे असून यानंतर द्विदल धान्ये व त्याखालोखाल तेलवर्गीय पिके असा क्षेत्रानुसार पिकाचा क्रम लागतो. सन 92-93मध्ये खरीप ज्वारीचे क्षेत्र 121748 हेक्टर म्हणजे एकूण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 20.87% होते.

32/- तूर हे महत्वाचे खरीपातील कडधान्ये असून याखालील क्षेत्र 77485 हेक्टर आहे. एकूण कडधान्या खालील क्षेत्राच्या 48.46% क्षेत्र या पिकाखाली आहे.

33/- खबी पिकामध्ये ज्वारी, गहू, हरभरा व करडई ही महत्वाची पिके आहेत. खबी ज्वारीचे सन 1992-93 मधील जिल्ह्यातील क्षेत्र 180853 हेक्टर म्हणजेच, निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 30.99% होते.

34/- तेलबियांचे पिकामध्ये मुख्यत्वे करडई व भुईसुग ही पिके घेतात. करडईचे पिक खबी-मध्ये कोरडवाहू जमिनीमध्ये घेतले जाते. मात्र भुईसुगाचे पिक खरीप व उन्हाळी या दोनही हंगामात घेण्यात येते. आणि आलिकडील कांही वर्षांपासून सुर्यफुल या नविन मळीताच्या पिका-चे क्षेत्र जिल्ह्यात वाढत असून ते पिक सर्व हंगामात घेता येते. जिल्ह्यात 92-93 च्या वर्षात तेलबियांचे मळीतांच्या धान्याचे एकूण क्षेत्र 158104 हेक्टर होते. व या पिकाखालील क्षेत्राची टक्केवारी निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या सुमारे 27.09% होती. करडई पिकाखालील क्षेत्र 37801 हेक्टर होते.

35/- व्यापारी पिकामध्ये ऊस व कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. गेल्या कांही वर्षात उप-लब्ध असलेल्या ओलिताच्या सोयीमुळे जिल्ह्यात स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे ऊसाखालील क्षेत्रात वाढ होत आहे. 92-93 मध्ये ऊसाखालील क्षेत्र 12584 होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकाच्या उत्पादनाचे प्रमाण

36/- सर्वसाधारणपणे जिल्ह्यातील जमिनीचा पोत चांगला असल्यामुळे पाऊस पुरेपूर झाल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. कोरडवाहू पिकांचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे पिके व त्यांचे उत्पादन पावसांच्या (पाण्यावर) प्रमाणावर अवलंबून असते. 1995 या वर्षात पावसाच्या प्रमाणात वाढ झाल्यामुळे जवळजवळ सर्व पिकांच्या उत्पादनात वाढ झाली. 95-96 या वर्षातील कांही पिकांचे उत्पादन पुढील प्रमाणे होते. गहू 20600 टन, ज्वारी 220800 टन एवढे झाले. उत्पन्नाचे मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढीलप्रमाणे आहे. गहू 869, ज्वारी 748, बाजरी 618 किलो, हरभरा 482 किलो, तूर 320 किलो, भुईसुग शेंग 461 किलो तर मिरची 414 किलो एवढे झाले. ओलिताच्या सोयी सुधारीत बियाणे व सताचा वापर यामुळे उत्पादनात वाढ करण्याचे प्रयत्न चालू आहेत. पण पर्जन्यमान कमी व अनियमित झाल्यामुळे उत्पादन वाढीच्या प्रमाणात अपेक्षित यश घेत नाही.

जास्त उत्पादन देणा-या जातीच्या बियाणाचा वापर

37/- 95-96 या वर्षातील संकरीत ज्वारी खाली 78200 हेक्टर क्षेत्र होते.

बाजरी व मका या पिकांच्या संकरीत बिघाणांची अनुक्रमे 18530 हेक्टर व 4050 हेक्टर क्षेत्रात पेरणी झाली होती सुधारीत जातीच्या बिघाणाखालील पिकवार क्षेत्र पुढील प्रमाणे आहे. ज्वारी 170640 हेक्टर, गहू 16175 हेक्टर, भात 6485 हेक्टर व मका 790 हेक्टर.

फळे व भाजीपाला

38/- जिल्ह्यात फळामध्ये अंबे, द्राक्षे, पेरू इत्यादी घेतात. 93-94 साली फळबाग व भाजी-पाला याखालील क्षेत्र 505 हेक्टर होते. या दोन्ही पिकाचे प्रमाण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 0.79% होते.

सेंद्रिय रासायनिक सतांचा वापर

39/- संकरीत बिघाणाच्या वापराबरोबर सेंद्रिय रासायनिक सतांचा वापरत दिवसेंदिवस वाढत आहे. जिल्हा परिषदेतील कृषि खात्यामार्फत सते वाटपाचा कार्यक्रम घेतला जातो. 95-96 वर्षातील रासायनिक सताचे वाटप नियंत्रित संस्थांकडून 12368 मे.टन व खाजगी संस्थेकडून 23911 मे. टन करण्यात आले.

पिक संरक्षण कार्यवाही

40/- पिकांवर रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्यास जिल्हा परिषदेतर्फे संरक्षण मोहिम घेतली जाते. पंचायत समिती पातळीवर पिक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो. वखारी व पणन

41/- जिल्ह्यात मुख्य प्रकारच्या सात बाजार समित्या असून त्या उस्मानाबाद, कळंब, सुरुम, परंडा, भुम व उमरगा येथे आहेत. सन 95-96 या वर्षात सर्व बाजार समित्यात एकुण 35869 मे.टन धान्य विक्रीस आले व त्यांची किंमत 342972 हजार रुपये होती.

42/- धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त उस्मानाबाद येथे दोन गोदामे आहेत. व त्या गोदामाची एकुण साठवण क्षमता 3600 मे.टन आहे. या गोदामा-व्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाची ३० गोदामे आहेत. त्या गोदामाची साठवण क्षमता 16800 मे. टन आहे.

भू-सुधार कार्यक्रम

43/- जिल्ह्यात जमिनीची बांधबंदिस्ती व नालबंदिस्ती व जमिनी सपाटीकरण कार्यक्रम राबविले जातात. 95-96 या वर्षात जमिनीची समपातळी बांधबंदिस्ती-ची कामे तसेच, पूर्व पावसाळा ते तृतीय वर्षापर्यंत 194 हेक्टर मध्ये तनीकरण व कुरणविकास कामासहित (वनिकरण व कुरणविकास) कामे पुर्ण झाली. या व्यतिरिक्त सतरा नाला बंदिस्तीची कामे पुर्ण झाली.

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम

44/- ग्रामविकास खात्याने घेतलेल्या गणनेनुसार सुमारे 52929 कुदंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत. कुदंबाच्या आर्थिक उन्नतीसाठी विविध योजना राबविल्या जात असून त्यापैकी एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ही महत्वाची योजना आहे. व त्या घोजनेखाली 95-96या वर्षात 60000 जुन्या व नव्या

लाभाध्याना मदत करण्याचे उद्दीष्ट होते. एकुण 7307 लाभाध्याना मदत केली गेली. संदर्भात वर्षातल्या योजनेच्या लाभाध्याना एकुण 151.54 लक्ष रुपये आर्थिक सहाय्य (सबासिडी) देण्यात आली. उद्योगधंदे, शेतीसुधारणा, सिंचन सोयी, दुभती जनावरे इ. विविध योजनांसाठी या कार्यक्रमाखाली अर्धसहाय्य करण्यात येते. त्यामुळे दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबांच्या उत्पादनात वाढ करून त्यांना दारिद्र्यरेषेच्या वर आणण्याचा प्रयत्न केला जातो. अवर्षण प्रवण कार्यक्रम

45/- अवर्षणग्रस्त भागाच्या आर्थिक विकाससाठी कृषि विकास लघुपाटबंधारे, पशुसंवर्धन दुग्धविकास, वने व कुरण विकास, सामाजिक वनिकरण व मत्स्य व्यवसाय हे कार्यक्रम राबविले जातात. या सर्व कार्यक्रमासाठी 95-96 करिता एकुण 46.08 लक्ष रुपयांची तरतूद केली होती. त्यापैकी 21.43 लक्ष रुपये खर्च झाले. वने व कुरण विकास आणि सामाजिक वनिकरण या कार्यक्रमाखाली अनुक्रमे 276 हेक्टर क्षेत्रात झाडे लावण्याचे उद्दीष्ट होते. त्या प्रमाणे 276 हेक्टर मध्ये झाडे लावण्यात आली असून कामे प्रगती पथावर आहेत.

सिंचन

47/- 92-93 यावर्षी जिल्ह्यातील एकुण सिंचनाखालील क्षेत्र 115924 हेक्टर होते. त्या क्षेत्राची एकुण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी 16.42 येते. जिल्ह्यात मार्च 96 पर्यंत 4 मध्यम प्रकल्प यांची कामे प्रगतीपथावर आहेत. 95-96 अखेर जिल्ह्यात 67 लघुपाटबंधारे होते. यापैकी 46 पाटबंधारे उपयोगात नव्हते. त्या सर्व प्रकल्पाद्वारे 88780 हेक्टर क्षेत्र निव्वळ ओलिताखालील आलेले होते. जिल्ह्यात 92-93 अखेर 31823 सिंचन विहिरी होत्या. त्यापैकी 28447 (91.88%) विहिरी वापरात होत्या. वापरात असलेल्या सिंचन विहिरीवर 27700 विद्युत पंप व 1540 डिझेल पंप बसवलेले होते. विहिरीमुळे भिजणारे निव्वळ क्षेत्र 80547 हेक्टर म्हणजेच ओलिताखालील क्षेत्राच्या 69.48% होते. राहिलेले 18273 हेक्टर निव्वळ ओलिताचे क्षेत्र पृष्ठभागीय साधनाखाली होते.

ओलिताखालील पिके

48/- अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताखालील पिके आहेत. 92-93 या वर्षात एकुण ओलिताखालील क्षेत्रापैकी गहू, ज्वारी व हरभा-याखालील क्षेत्र अनुक्रमे 13373, 40090 व 11835 हेक्टर होते. व्यापारी वर्गातील पिकामध्ये ऊस व मिरची ही ओलिताची पिके आहेत. यापैकी ऊसाचे ओलिताखालील क्षेत्र 12584 हेक्टर होते. फळे व भाजीपाला या पिकाखालील बागायत क्षेत्र 5526 हेक्टर इतके होते. तेल वर्गीय पिकामध्ये भुईमूगाला विशेषतः उन्हाळी हंगामात पाणी देतात.

मोठ्या, मध्यम व लहान ओलिताच्या साधनांचा विकास कार्यक्रम

48/- सध्या सिना कोळेगांव ता.परंडा या मोठ्या प्रकल्पाचे काम चालू असून तो प्रकल्प सन 2000 मध्ये पुर्ण होण्याची शक्यता आहे. या प्रकल्पामुळे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील 6800 हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येईल. या व्यतिरिक्त 4 मध्यम प्रकल्पाचे काम चालू आहे. ते प्रकल्प उस्मानाबाद, भूम, परंडा तहसीलमध्ये आहेत. या प्रकल्पाचे काम पुर्ण झाल्यावर एकूण 7148 हेक्टर क्षेत्रातील सिंचनाची सोय प्राप्त होईल. या प्रकल्पांना सध्याचा अंदाजीत खर्च रु 8088 लाख आहे. या खेरीज लघुपाटबंधा-याची कामे उपलब्ध पैशाच्या प्रमाणात चालू आहेत. पाझर तलावाचे बांधकाम पाझर क्षेत्रातील विहिरीचे पाणी वाढावे म्हणून घेण्यात येत आहे. सिंचनाच्या विहिरी खोदण्याकरिता पण विविध योजनाद्वारे अर्धसहाय्य देण्यात येत आहे. पुर नियंत्रण व टंचाई सदृष्य परिस्थिती

49/- 95-96 मध्ये पूरग्रस्त गावे नव्हती. पावसाचे प्रमाण चांगले असल्यामुळे टंचाईग्रस्त गावे म्हणून जाहीर केलेली नाहीत. पशुसंवर्धन, वैधकीय सेवा व दुग्ध व्यवसाय

50/ पशुसंवर्धन :- 1992 च्या पशुगणने प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण 851997 एवढे पशुधन होते. 1987 च्या पशुगणनेनुसार एकूण जनावरांची संख्या 763251 एवढी होती. 1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनात गायी-बैलाची संख्या 44.51 % होती. म्हशी व रेडे 16.59% होते.

51/- शेळ्या व मेंढ्या 32.93% व इतर जनावरे 5.93% असे पशुप्रमाण होते. एकूण दुग्ध-त्या गायीची संख्या 48439 होती. जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा महत्वाचा असून गायी व म्हशी खरेदीसाठी जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत अर्धसहाय्य दिले जाते. 3 वर्षावरील बैलांची संख्या 152639 होती. हे बैल शेतीच्या कामासाठी उपयुक्त असतात. 1992-93 मध्ये दर बैल जोडीमागे निव्वळ लागवडी लायक क्षेत्राचे सरासरी प्रमाण 7.65 हेक्टर होते. पाच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या 141361 होती. त्यापैकी 2वर्षाखालील रेडे 3296 व म्हशी 82192 होत्या. याव्यतिरिक्त एकूण कोंबड्यांची संख्या 306986 होती. जिल्ह्यात मेंढ्या पाळण्याचा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर नाही. शेळ्यांमंढ्याचा उपयोग मांस मिळविण्यासाठी होतो.

पशुउत्पादन

52/- शेती बरोबर दुग्धव्यवसाय हा जिल्ह्यातील महत्वाचा व्यवसाय असून त्या व्यवसायाच्या विकासात शासनाचे प्रोत्साहन असल्यामुळे दुग्ध उत्पादनात वाढ होत आहे. दुधाच्या विक्र-साठी त्याचे संकलन प्राप्तस्थाने सहकारी संस्थांमार्फत केले जाते. याप्रकारच्या एकूण 852 दुग्ध संस्था व दोन दुग्ध संघ जिल्ह्यात आहेत. 1995-96 मध्ये 34427 हजार लिटर दुग्ध गोळा केले गेले. दुग्ध शितकरणासाठी जिल्ह्यात पाच शितगृहे आहेत. त्याची प्रतिदिन क्षमता 102 हजार लिटर आहे. सहकारी दुग्ध संस्थांतर्फे झालेल्या दुधाच्या खरेदी व विक्रीचे मुल्य अनुक्रमे 4319 व 5644 लक्ष रुपये होते. जिल्ह्यात एकूण 10 मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आहेत. 1995-96 मध्ये या

गृहात एकूण 26580 जनावरांची मांस उत्पादनासाठी कत्तल करण्यात आली.

पशुवैधकीय सेवा

53/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1995-96 या वर्षात 1 चिकित्सालय व 35 दवाखाने व 1 फिरता दवाखाना, 47 प्रथमोपचार केंद्रे व 87 गर्भधारणा केंद्रे होती. या संस्थांमधून उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या 402282 होती. कृत्रीम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या 30634 होती. या पध्दतीमुळे 9396 वासरे जन्माला आली. त्यापैकी 7826 संकरीत जातीची वासरे होती. एकूण 402282 जनावराना लस टोचली. कृत्रीम गर्भधारणा केंद्रातून संकरीत गायीच्या निर्मितीचे काम जिल्हा परीषद व राज्य शासनातर्फे केले जाते.

विकास कार्यक्रम

54/- विकास कार्यक्रमांत पशुवैधकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशुदवाखाने व उप-चार केंद्र यांची वाढ केलेली आहे. तसेच जास्त दुध उपलब्ध होण्याकरिता संकरीत गायी पैदाशीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणात घेतला जात आहे. गोठलेल्या विर्याचा पुरवठा पुणे येथून होतो. ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत गायी म्हशी खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य मिळते. शासकीय दुधडेअरी योजने मार्फत उस्मानाबाद, भूम, कळंब, परंडा व उमरगा येथे शितकेंद्रे आहेत. उपरोक्त शित-केंद्राची रोजची क्षमता 102 हजार लिटर्सची आहे.

मत्स्य व्यवसाय

55/- 1995-96 मधील जिल्ह्यातील भुजल-मत्स्य उत्पादन 185 मेटन होते. त्याचे सुल्य 37.00 लक्ष रुपये होते.

विकास कार्यक्रम

56/- जिल्ह्यात बारमाही वाहणारी नदी नसल्यामुळे मांजरा, सिना या जिल्ह्याच्या सिमेवरील नधा व तेरणा, चांदणी, बोरी व इतर ज्या कांही नधात मासेमारीचा धंदा चालतो तो अल्पप्रमाणात आहे. त्यामुळे माछिमारांची संख्या मर्यादित आहे. विविध मध्यम प्रकल्प, लघु पाटबंधारे तलाव, जिल्हा परिषदेचे व इतर तलाव यार्द्वारे मासे मारीसाठी 11600 हेक्टर जलक्षेत्र उपलब्ध आहे. मत्स्योद्योग विभागामार्फत राबविल्या जाणा-या विविध योजनांसुळे नजीकच्या काळात वरील जलक्षेत्रांत वाढ होऊन सुमारे 4329 हेक्टर क्षेत्र जलक्षेत्र उपलब्ध होईल.

अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन

57/- भु-जल मत्स्य व्यवसाय हा शेतीच्या स्वरूपात आहे. प्रत्येक वर्षी तलावात व जलाश-यात सुधारलेल्या जातीचे मत्स्यबिज सोडून ती मासळी विक्री करण्याइतपत मोठी करण्यात येते. 1995-96 या वर्षात मत्स्यबिज साठविण्याचे उद्दीष्ट 100 लाख मत्स्यबिजाचे होते. प्रत्यक्षात 35.88 लक्ष बिज साठविण्यात आले आहे. तर, भु-जल मत्स्योत्पादन 185 मेटन इतके आहे.

मत्स्यबिज उत्पादन प्रकल्प

53/- परंडा तालुक्यात चांदणी घेथे मत्स्यबिज उत्पादन केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. 1995-96 मध्ये चांदणी प्रकल्पाच्या मत्स्यबिजाचे उत्पादन उददीप्त 28 लाख मत्स्यबीज एवढे होते. प्रत्यक्षात 27.39 लक्ष मत्स्यबिज साठविण्यात आले. तर त्यापासून मत्स्य उत्पादन 1638 मे.टन इतके झाले.

मत्स्य व्यवसाय व सहकारी संस्था

53/- 1995-96 चा वर्षात जिल्ह्यात एकूण 54 मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था होत्या. व त्यातील एकूण सभासद संख्या 2813 होती. संदर्भात वर्षात या संस्थांनी पकडलेल्या मत्स्यचे तुल्या 18.15 असून त्यांच्या विज्ञी पासूनचे तुल्य 18.15 लाख रुपये होते.

विद्युतीकरण व विद्युत पुरवठा

62/- या जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळा मार्फत विज पुरवठा केला जातो. 31 मार्च 1996 अखेर जिल्ह्यातील सर्व आठ शहराचे व 722 गावाचे विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात विद्युत निर्मिती प्रकल्प नाही.

विद्युतीकरण झालेल्या पंपाची संख्या

61/- 1995-96 चा वर्षात एकूण विजेचा वापर 246752 हजार कि.वॅ.तास होता. या वापराचा विविध प्रयोजनांनुसार अभ्यास केला असता असे दिसून येते कि, घरगुती वापर 15.21%, व्यापारी काम व लघु शक्तीसाठी 2.57%, औद्योगिकरणासाठी 6.95%, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 2.11%, शेतीसाठी 68.99% व अन्य कारणासाठी 4.17% विज वापरली जाते. संदर्भात वर्षाच्या अखेरीस 156847 कनेक्शन देण्यात आले.

सनित्र उद्योग

62/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात महत्वाची सनिजे नाहीत. बांधकामास उपयोगी पडणारी दगड, वाळू, माती इत्यादी किरकोळ सनिजापासून थोडेफार उत्पन्न सॉयर्टी म्हणून शासनास मिळते. अशा प्रकारे 1995-96 चा वर्षात 28.91 लाख रुपये सॉयर्टी म्हणून शासनास मिळाले.

उद्योगधंदे

63/- 1995 अखेर जिल्ह्यात फॅक्टरी अॅक्टखाली नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या 46 होती. त्यापैकी 3 कारखाने बंद पडले होते.

64/- वरील वर्षात चालू असलेले परंतु प्रयत्न न पाठविणा-या 14 कारखान्यातील मजुरांची संख्या 228 एवढी होती.

65/- हा जिल्हा उद्योगधंद्याच्या दृष्टीने मामासलेला असून दोक्री, ता. उस्मानाबाद, नळदुर्ग ता. तुळजापूर येथे साखर कारखाने असून भूम तालुक्यातील साखर कारखान्यास नव्याने मंजूरी मिळाली आहे. तामलवाडी, ता. तुळजापूर येथे साजगी व्यवस्थापनाखाली एक नुत गिरणी कार्य-रत असून सहकारी क्षेत्रातील पाच नुत गिरण्यास यापूर्वी मंजूरी मिळालेली असून त्यापैकी अगदर व तुळजापूर येथील नुत गिरणीमध्य प्रत्यक्ष नुत उत्पादन सुरू झाले. औद्योगिक वसाहती

66/- महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त एकच

औद्योगिक वसाहत आहे. तेथे भू-खंड, पाणि, विज आदि सुविधा उद्योजकांना उपलब्ध करून दिल्या जातात. या वसाहतीतील स्टील फॅब्रीकेशन, अल्युमिनियमची भांडी, सिमेंट पाईप, पॅकिंग पेपर, प्लॅस्टिक चप्पल बनविणे, इलेक्ट्रीक ट्रांसफार्मर दुरुस्त करणे व डाळ मिल याचे प्रत्येकी 1 घा प्रमाणे सात औद्योगिक घटक आहेत. जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत लघु उद्योगांची नोंदणी, प्रशिक्षण, मार्गदर्शन, अर्थ सहाय्य आदि सोयी उपलब्ध करून दिल्या जातात.

स्ते व परिवहन

68/- रेल्वे:- मिरज-लातूर नॅरोगेज रेल्वे हा एक लोहमार्ग जिल्ह्यातून जातो. त्याची लांबी 30 कि.मी. आहे.

68/- स्ते:- सार्वजनिक बांधकाम खाते व कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद यांच्याकडून स्थायी देसभाल केली जाते. 1995-96 अखेर या दौऱ्यातील स्थायी लांबी (नगरपालिका स्ते धरून) 4778 कि.मी. होती. या मार्गापैकी सिमेंटच्या स्थायी लांबी 10 कि.मी., डांबरी मार्गाची लांबी 2307 कि.मी होती. खडीचे पक्के स्ते 2153 कि.मी. होते. इतर माल वापरून तयार केलेले स्ते कि.मी. 253 व इतर स्ते 55 किं.मी. होते. नोंदणीकृत वाहने

69/- 31 मार्च 96 अखेर जिल्ह्यात एकूण 14759 नोंदणीकृत वाहने होती. त्यापैकी 8223 मोटार सायकली, मोपेड, स्कुटर इत्यादी 1306 ट्रॅक्टर व 1473 मालमोटारी खासगी व सार्वजनिक होत्या.

टपाल व तार कार्यालय

70/- 1995-96 मध्ये जिल्ह्यातील एकूण टपाल कार्यालयांची संख्या 272 होती व तासधरांची संख्या 105 होती. 1 लाख लोकसंख्येमागे कार्यालयांच्या संख्येचे प्रमाण 21 इतके होते.

दुरध्वनी.

71/- 1995-96 च्या अखेरीस एकूण 5767 सुळ व विस्तारीत दुरध्वनी होते.

दुरचित्रवाणी

72/- 1989 मध्ये उस्मानाबाद येथे दुरचित्रवाणी केंद्र सुरु झालेले आहे. मार्च 96 अखेरपर्यंत शासनाने वाटप केलेल्या सार्वजनिक संस्थातील दुरचित्रवाणी संचाची संख्या 180 होती.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

73/- 1995-96 मध्ये दररोज सरासरी 323 बसगाड्या 40091 कि.मी. लांबीच्या 481 मार्गावर धावत होत्या. दररोज प्रवास करणा-या प्रवाशाची सरासरी 1.73 लाख होती. दररोज दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न सुमारे 833.88 पैसे होते. कामगार व रोजगार

74/- सेवायोजन कार्यालयाने पुरविलेल्या माहिती नुसार 1995-96 मध्ये जिल्ह्यातील एकूण 272 आस्थापनांमध्ये 32250 व्यक्तींना रोजगार मिळालेला

होता. त्यापैकी ९९४० व्यक्ती शासकीय, १४३४५ व्यक्ती निमशासकीय, ९०६५ व्यक्ती खाजगी अस्थापणामध्ये होत्या.

सेवायोजन कार्यालय

७५/- उस्मानाबाद येथे सेवायोजन विनिमय कार्यालय अस्तित्वात आहे. ३१.१२.९५ या वर्षाखेर येथील पटावरील अर्जदारांची संख्या ५२४९१ होती. संदर्भापि वर्षात एकूण १६७ व्यक्तींना या कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.

रोजगार हमी योजना

७६/- ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतलेली आहे. लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, बांध-बंदिस्ती, नाला बंदिस्ती, वृक्षारोपन कार्यक्रम व जेथे कामे नसतील तेथे स्स्थाची कामे काढली जातात. या कामावर १०४.४० लक्ष मनुष्य दिवस काम १९९५-९६ या वर्षात पुरविले व यावर २६४०.८६ लाख रुपये खर्च झाले.

जवाहर रोजगार योजना

७७/- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती व्हावी म्हणून जवाहर रोजगार योजना जिल्हयात राबविली जात आहे. या योजनेतील विविध कामासुळे १७.३७ लक्ष मनुष्य दिवस इतकी रोज-गार निर्मिती झाली.

सहकार :- संस्था व सभासद

७८/- जिल्हयात १९९५-९६ यावर्षात सहकारी संस्थांची संख्या २३११ होती. या संस्थांच्या सभासदांची संख्या ३९५ हजार होती.

७९/- संदर्भापि वर्षात एकूण ७२३ (३१.२८ %) सहकारी पत संस्था होत्या. त्यापैकी ४५९ (१९.८६%) कृषि सहकारी पत संस्था होत्या आणि उर्वरित २६४ (११.४२) बिगर शेती पत संस्था होत्या. वरिल वर्षात एकूण १५९८ (६८.७१) इतर पत-संस्था होत्या. एकूण पतसंस्थांपैकी उत्पादन संस्था सर्वात जास्त १११५ होत्या. सामाजिक संस्थांची संख्या कमी असल्यासुळे यांचा क्रमांक उत्पादन संस्थानंतर आहे. उत्पादन व सामाजिक सहकारी सभासदांची संख्या अनुक्रमे १२७३७५ व ७०७६० होती. उत्पादन संस्थांपैकी दुग्धव्यासाय संस्था महत्वाच्या असून त्या प्रकारच्या संस्था व सभासदांची संख्या अनुक्रमे ८५२ व ६८९७३ होती सामाजिक संस्थांपैकी गृहनिर्माण संस्था व त्यांचे सभासद अनुक्रमे २६० व ८९९७ होते.

८०/- शेतक-यांच्या पतपुरवठ्याच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक कार्यरत आहे. तीच्या ९२ शाखा जिल्हयात व सर्व तहसीलमध्ये विस्तारलेल्या आहेत. या बँकेतर्फे १९९५-९६ अखेर मर्यात अल्प सुदतीचे रुपये २४४७०.०० लाख व मध्यम सुदतीचे रुपये ५५१.३२ लाख इतके कर्ज देण्यात आले. घातुन ३१०१.४१ रुपये अल्प सुदतीचे आणि ६३७.६० लाख रुपये मध्यम सुदतीचे कर्ज थकलेले आहे. विविध सहकारी संस्थांनी केलेली कार्य खालील प्रमाणे आहेत.

८१/- जिल्हयातील दोन साखर कारखान्यामध्ये संदर्भापि वर्षात ६४०००० मे. टन ऊसाचे गळीत झाले. त्याचे मुल्य २९३४ लक्ष रुपये इतके होते. सुमारे ६३५३२ मे. टन साखर तयार झाली. तीचे लेव्हो व सुल्या बाजारातील मुल्य ६८०१ लक्ष रुपये होते. दुग्ध व्यवसाय सहकारी संस्था मार्फत १९९५-९६ या वर्षात झालेल्या दुधाच्या खरेदी व विक्रीचे मुल्य ४३१९ व ५६४४ लक्ष रुपये होते. मच्छीमार संस्था

मार्फत पकडलेल्या माशांच्या विक्रीचे सुल्य 18.15 लक्ष्य होते. महाराष्ट्र राज्य सहकारी भुविकास बँक जिल्हा शाखा उस्मानाबाद मार्फत 1995-96 या वर्षात 3.02 कोटी रुपयांचे दीर्घ मुदतीचे कर्ज देण्यात आले.

व्यापारी बँका

82/- बँका :- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1995-96 वर्षात एकूण 25 वर्गीकृत व 110 सहकारी बँकांच्या शाखा होत्या. व्यापारी बँका बहुतांशी नागरी विभागात आहेत. परंतु सहकारी बँका ग्रामीण विभागात असून सर्वत्र विस्तारलेल्या आहेत एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या.

83/- 1995 - 96 वर्षांखेर वर्गीकृत आणि सहकारी बँकेच्या एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या प्रमाण 9454 आहे.

ठेवी व कर्जाचे प्रमाण.

84/- 30 - 6 - 96 अखेर उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या निवडक शेती-मालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीचा कल प्रति क्विंटलला खालील प्रमाणे होता. गहू व ज्वारी (संकरीत) या तृणधान्याच्या घाऊक किंमतीमध्ये 1996 या वर्षात मागील वर्षाच्या तुलनेत घट दिसून येते. 95 मध्ये बन्सी गव्हाचा सरासरी भाव 580 रुपये होता व 1996 मध्ये 572 रुपये झाली त्यात 8 रुपयांनी घट झाली. संकरित हायब्रीड ज्वारीची किंमत 313 रुपये वरून 391 होऊन त्यात 78 रुपयांची वाढ झाली. पाढ-या ज्वारीची किंमत मात्रा रुपये 496 वरून रुपये 634 होऊन रुपये 138 ची वाढ झाली. तर बाजरीच्या भावात रुपये 370 वरून रुपये 412 होऊन त्यात रुपये 42 ने वाढ झाली. तर या महत्वाच्या कडधान्याची किंमत 1995 वर्षात रुपये 1172 होती. 1996 मध्ये ती 1565 होऊन त्यात रुपये 393 ची वाढ झाल्याचे आढळते. हरभ-याच्या किंमतीत रुपये 1120 वरून 715 झाल्याने 405 रुपयांनी घट झाली. भूईमूग शेंग करडी जवस तिळ या तेल-बियांच्या किंमती अनुक्रमे 1135 926 1134 1689 वरून रुपये 1222 987 1246 2042 झाल्यामुळे या तेल बियांच्या किंमतीत गतवर्षाच्या तुलनेत वाढ झाल्याचे दिसून येते. किरकोळ किंमती.

85/- जिल्हा मुख्यालय उस्मानाबाद महत्वाच्या वस्तूच्या किरकोळ सरासरी वार्षिक किंमती 1995 मध्ये प्रती किलोस खालील प्रमाणे होत्या. गहू (तांबडा) रु. 6.84, ज्वारी (पाढरी) रु. 7.59 तांदूळ (मध्यम) 9.67 तुरीची दाळ रु. 27.21 सुगाची दाळ रु 21.92 हरभरा दाळ, 13.18 गुळ रु. 8.99 गाडेतेल शेंगदाणे रुपये 41.60 तुयार वनस्पती रुप रु. 43.58 काही असाध वस्तूंच्या किंमती खालील प्रमाणे आहेत. कपडे धुण्याचा साबण 501 बार रु. 12.00 हमाम साबण रु. 6.55 सोलापूर साडी 163 रु. शर्टींग प्रती मीटर रु. 40.00 .

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

86/- पायाभूत वर्ष 1982 = 100 गृहित धरून सोलापूर केंद्रातील कामगारांचा

साहक किंमतीचा सर्वसाधारण निर्देशांक 1995 -96 मध्ये 337 होता .एप्रिल 1995 मध्ये सर्वसाधारण निर्देशांक सर्वात कमी 311 होता तर, डिसेंबर 1995 मध्ये 338 मार्च 96 मध्ये तो सर्वात जास्त 348 होता.

शैक्षणिक सुविधा प्राथमिक माध्यमिक व महाविद्यालयीन

87)- 1994 - 95 वर्षाखेर जिल्हातील प्राथमिक शाळांची संख्या 950 होती.माध्यमिक शाळांची संख्या 227 होती. उच्चमाध्यमिक शाळांची संख्या व महाविद्यालयांची संख्या अनुक्रमे 31 व 15 होती. 1994- 95 चा वर्षात प्राथमिक शाळांचे प्रमाण दर एक लाख लोकसंख्येमागे 74 होते. राज्याचे हेच प्रमाण 78.79 लाख होते.माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचे दर एक लाख लोकसंख्येमागे हेच प्रमाण 23.22 असे होते.

88)- 1994 - 95 चा वर्षात एकूण 319788 विद्यार्थ्यांपैकी 1.13 विद्यार्थी पुर्व प्राथमिक शाळेत 43.43 विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत व 20.88 विद्यार्थी माध्यमिक शाळेत 9.54 विद्यार्थी उच्च माध्यमिक शाळेत व महाविद्यालयीन संस्थेत 5.01 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.एकूण विद्यार्थ्यांपैकी सुलंघी टक्केवारी 44.28 होती. जिल्हातील एकूण लोकसंख्येमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण सुमारे 49.32 आहे.हे लक्षात घेता एकूण विद्यार्थ्यांमध्ये सुलंघीचे प्रमाण कमी आहे असे दिसून येते. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी -शिक्षक यांचे प्रमाण अभ्यासले असता प्रत्येक शिक्षकामागे 34 विद्यार्थी हे प्रमाण आहे. 1991 जनगणनेनुसार दर हजार लोकसंख्येमागे जिल्हा तील प्राथमिक व माध्यमिक विद्यार्थ्यांचे प्रमाण 1994 -95 ला 211 विद्यार्थी होते. राज्याचे प्रमाण 433 विद्यार्थी होते. माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांचा तौलनीक अभ्यास करता जिल्हातील प्राथमिक शाळेतील दर 100 विद्यार्थ्यांमध्ये —माध्यमिक —शाळेतील — 33 — विद्यार्थी — येतात.

89)- 1994 - 95 चावर्षात सामान्य शिक्षणाच्या महाविद्यालयांची संख्या 15 होती उस्मानाबाद तुळजापूर येथील खाजगी क्षेत्रातील प्रत्येकी एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय असून उस्मानाबाद येथे एक शासकीय तंत्रनिकेतन आहे.जिल्ह्यात 5 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत.

इतर वैयक्तिक कार्यक्रम

90)- शासकीय आदेशानुसार जिल्हातील प्रौढ शिक्षणाच्या कार्यक्रमाऐवजी संपूर्ण साक्षरता अभियान कार्यक्रम सर्व तहसीलमध्ये राबविण्यात येत आहे. सन 1995-96 मध्ये साक्षरता केंद्रांची संख्या 10975 होती. पटावरील उमेदवारांची संख्या 109734 होती.

वैयक्तिक सेवा

91)- विविध मार्गाने, उदा.राज्य सरकार, स्थानीक संस्था व इतर खाजगी संस्था व व्यक्ती मार्फत वैयक्तिक सेवा उपलब्ध होतात. 1995 वर्षात उस्मानाबाद जिल्ह्यात 8 रुग्णालये होती. उस्मानाबाद येथे शासकीय रुग्णालय आहे. अन्य 6 ग्रामीण रुग्णालये अनुक्रमे उमरगा, परंडा, तुळजापूर व भूम तालुक्यात आहेत. दवाखाने व प्रसुतीगृहे यांची संख्या अनुक्रमे 14 व 1 होती. प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या 45 होती. रुग्णालये राज्य सरकारच्या अधिपत्याखाली

असून प्राथमिक आरोग्य केंद्र जिल्हा परिषदेच्या अधिपत्याखाली आहे. जिल्ह्यातील रुग्णालये, दवाखाने व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या लक्षात घेतली तर सुमारे 18770 लोकसंख्येसाठी एक संस्था असे प्रमाण घेते. 1995 या वर्षात जिल्ह्यातील खाटांची संख्या 869 अंतर्रुग्णांची संख्या 124300 तर बाह्य रुग्णांची संख्या 456600 होती.

92/- कुटुंब कल्याण केंद्राची संख्या 45 होती. त्यापैकी 37 ग्रामीण 8 नागरी भागात होते. 1995 -96 मध्ये निर्बिजीकरण केलेल्या व्यक्तींची संख्या 10212 होती. यापैकी 16 पुरुष व 10202 स्त्रिया होत्या. लुप पध्दतीचा वार करत असलेल्या स्त्रियांची संख्या 7871 होती. जननक्षम जोडप्यांची संख्या 219195 होती.
पाणी पुरवठा

93/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 716 गावे होती. 1995 - 96 मध्ये 579 गावांना बाराही महिने पाणी उपलब्ध होते. 116 गावांना टँकरने पाणीपुरवठा करण्यात आला. यामध्ये कठीण गावाव्यतिरिक्त अन्य गावे पण समाविष्ट आहेत. याशिवाय जिल्ह्यातील उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, सुरुम, तुळजापूर, नळदुर्ग, परंडा व भूम या सर्वच नगरपालिका असलेल्या शहरास नगरपालिके तर्फे पाणी-पुरवठा केला जातो.

इतर कार्यक्रम.

94/- जिल्ह्यात हिवताप निर्मूलन पध्दक काम करित आहे. साथीच्या रोगाचे प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचे कार्यक्रम तात्काळ घेण्यात येतात. तसेच माता बाल संगोपन, पोलिओ, बि. सी. जी. गोवर, धनुर्वात अदि. विकारावर लस टोचली जाते. याबाबत तपशील तक्ता क्र. 7.4 मध्ये दिलेला आहे.
दुर्बल घटक

95/- जिल्हा ग्रामीण विकास संस्थे तर्फे दुर्बल घटकाकरिता स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतो. 1984 -85 या आधार वर्षात दारिद्र्य रेषेखालील एकूण 5392 कुटुंबे होती. सन 1992 -93 या वर्षात पुनर्तपासणी केल्यानंतर दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची संख्या 168666 होती. 1995 -96 या वर्षात 7307 लाभधारकांना विविध प्रयोजनासाठी उदा. सिंचन दुभत्या गायी, म्हशी, खरेदी इ. करिता 151.54 लाख रुपयांचे अर्थसहाय्य देण्यात आले. त्यापैकी 43942 अनु.जाती व 1710 अनु. जमातीच्या लाभधारकांना अर्थसहाय्य देण्यात आले. उपरोक्त 151.54 लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप पण सहकारी व व्यापारी बँकामार्फत करण्यात आले तसेच मागास व दुर्बल घटकांना महात्माफुले महामंडळा मार्फत स्वतःचा व्यवसाय करण्यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते.

संकिर्ण

मागासवर्गीय वसतीगृह व आश्रम शाळा.

96/- उस्मानाबाद जिल्हा जरी अदिवासी म्हणून जोषित नसला तरी भटक्या व विमुक्त जातीसाठी एकूण 6 आश्रमशाळा असून यामध्ये 720 विद्यार्थ्यांची सोय होऊ शकते. मागासवर्गीयांसाठी जिल्ह्यात उस्मानाबाद व तुळजापूर येथे अनु-क्रमे 2 व 1 या प्रमाणे 3 वसतीगृहे असून त्याचा लाभ 223 विद्यार्थ्यांना मिळतो.

नगर परिषद, जिल्हा परिषद व ग्रामपंचायत.

97/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 8 नगरपालिका आहेत. 1995 - 96 या वर्षात या नगरपालिकेचे एकूण उत्पन्न 1107.09 लाख रुपये होते. एकूण खर्च रुपये 1093.92 होता. 1995 -96 मधील जिल्हा परिषदांचे एकूण उत्पन्न रुपये 12704.23 लाख रुपये होते. तर, एकूण खर्च 12820.45 लाख रुपये होता. जिल्ह्यामध्ये महानगरपालिका व कटक मंडळे नाहीत. 1995 -96 या वर्षात ग्रामपंचायतीची संख्या 613 होती. त्यांचे उत्पन्न 122.57 लाख रुपये होते व खर्च रुपये 120.09 लाख रुपये होता.

जमिन महसूल

98/- जिल्ह्यात 1995- 96 या वर्षात 17.04 लाख रुपये जमिन महसूल वसूल करण्यात आला.

गृहनिर्माण

99/- वीस कलमी कार्यक्रमाखाली 1995 - 96 मध्ये इंदिरा आवास योजनेखाली 1192 घरे बांधण्यात आली.

पोलीस आणि गुन्हे

100/- 1995 - 96 अखेर जिल्ह्यातील पोलीस ठाण्यांची व आऊट पोस्टची संख्या अनु. 16 व 15 होती. लॉकअपची संख्या 14 होती. एकूण दलाची संख्या 1189 होती. त्यावरील खर्च 763 लक्ष रुपये होता.

101/- 1995 - 96 मधील सर्व प्रकारच्या गुन्हेगारांची संख्या 344 होती. त्यापैकी सुंबई दारुबंदी अधिनियमाखाली 25 खून 57 घरफोडी, 18 चोरी व इतर 244 गुन्हेगार होते.

102/- 1995 - 96 या वर्षात कायम व फिरत्या चित्रपट गृहांची संख्या 11 व 5 होती. तर विह.डी.ओ. ची संख्या 38 होती. घापासून एकूण 20.18 लक्ष रुपये करमणूक कर वसूल करण्यात आला.

अल्प बचत.

103/- 1995- 96 करिता जिल्ह्यात 5.60 कोटी रुपये अल्पबचतीचा इष्टांक ठरवून दिलेला होता. त्याच्या तुलनेत निव्वळ 11.63 कोटी रुपयांची रक्कम गुंतविली जावून 207 % इष्टांकाची पूर्तता झाली.

यात्रा व पर्यटन स्थळे

104/- जिल्ह्यात तुळजापूर येथे तुळजाभवानी मातेचे प्राचीन मंदीर असून यात्रेकरुंचे प्रमुख धार्मिक स्थळ आहे. कुंथलगिरी ता. भुम येथे जैन मंदीर आहे. तेर, ता. उस्मानाबाद येथे प्राचीन कालीन भरभराटीस आलेली नगरी होती. तेथे उत्खननात सापडलेल्या वस्तुंचे संग्रहालय संत गोरोबा कुंभार यांचे मंदीर आहे. परंडा व नळदुर्ग येथे प्राचीन किल्ले असून नळदुर्गच्या किल्ल्यातील पाणी-महल पर्यटकांचे प्रमुख अकर्षण आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील डोंगरावरील रामलींगचे देवस्थान पण प्रेक्षणीय स्थळ असून श्रावणात सोमवारी येथे यात्रा भरते. सोनारी ता. परंडा येथे भैरव नाथाचे मंदीर आहे.

तबला क्र. 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा - उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	बा.ब.	क्षेत्र चौ. कि.मी.	घरे मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या वस्ती		श.ह.रे संख्या	वापरातील निवासगृहे संख्या	कुटुंबे संख्या वस्ती लेली	लोकसंख्या हजारांत		
					अ.स.ले	सा.ड.ली				ए.कू.ण	पु.रु.ष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	एकूण	1294.9	229	126	2	1	54	54	297	155	14
		ग्रामीण	1283.4	178	126	2	0	42	42	229	118	11
		नागरी	11.2	6073	0	0	1	12	12	68	36	3
2	कळंब	एकूण	1226.6	169	119	0	1	38	39	208	107	10
		ग्रामीण	1207.7	156	119	0	0	35	35	188	97	9
		नागरी	18.9	1051	0	0	1	4	4	20	10	1
3	उमरगा	एकूण	1493.4	193	133	0	2	50	50	288	148	14
		ग्रामीण	1405.3	176	133	0	0	43	43	247	127	12
		नागरी	88.1	465	0	0	2	7	7	41	21	2
4	तुळजापूर	एकूण	1566.4	140	125	1	2	38	39	219	113	10
		ग्रामीण	1517.1	121	125	1	0	32	32	183	94	8
		नागरी	39.3	728	0	0	2	6	6	36	19	2
5	पंढा	एकूण	1052.6	133	116	2	1	26	27	140	72	7
		ग्रामीण	1020.0	123	116	2	0	23	25	126	65	6
		नागरी	32.6	438	0	0	1	2	2	14	7	1
6	भूज	एकूण	878.5	153	97	1	1	24	24	124	64	6
		ग्रामीण	837.5	130	97	1	0	21	21	109	56	5
		नागरी	41.0	362	0	0	1	3	3	15	8	1
जिल्हा	एकूण	एकूण	7512.4	170	716	6	8	280	283	1276	659	61
		ग्रामीण	7271.0	149	716	6	-	196	198	1082	557	51
		नागरी	241.4	803	0	0	8	34	35	194	102	10

टिप : आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) स्तंभ 4 मधील माहिती क्षेत्रफळ हे 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. 3) क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे व लोकसंख्या 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे स्तंभ 5 व आकडे आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	1991	297	229	68	155	118	36	143	111	32
		1981	234	195	39	121	100	20	113	94	19
		1971	200	173	27	103	89	14	98	85	13
		1961	155	136	19	79	69	10	75	67	9
		1951	129	110	19	66	56	10	62	53	9
2	कळंब	1991	208	188	20	107	97	10	101	93	10
		1981	175	161	14	89	82	7	86	79	7
		1971	161	150	10	82	77	5	78	73	5
		1961	127	120	7	65	61	4	62	58	3
		1951	106	100	6	54	51	3	52	49	3
3	उमरगा	1991	288	247	41	148	127	21	140	120	
		1981	230	201	30	117	102	15	113	99	14
		1971	211	186	25	119	96	13	102	91	11
		1961	162	145	18	83	74	9	79	71	8
		1951	134	113	21	69	58	11	65	55	10
4	तुळजापूर	1991	219	183	36	113	94	19	106	89	17
		1981	172	145	27	88	74	14	84	71	13
		1971	157	137	20	81	71	10	76	67	10
		1961	121	107	14	63	55	7	58	52	7
		1951	103	91	13	54	47	7	50	44	6
5	परंडा	1991	140	126	14	72	65	7	68	61	
		1981	116	106	11	59	54	6	57	52	5
		1971	108	99	9	55	51	5	53	49	4
		1961	88	82	7	45	42	3	43	40	3
		1951	72	66	6	39	34	3	35	32	3

तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालू...

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री	एकूण	ग्रामी- ण	नाग- री
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	भूम	1991	124	109	15	64	56	8	60	53	7
		1981	102	92	10	52	47	5	50	45	5
		1971	91	84	8	47	43	4	45	41	4
		1961	73	67	5	37	34	3	36	33	3
		1951	60	49	10	30	25	5	29	24	5
एकूण जिल्हा		1991	1276	1082	194	659	557	102	617	525	92
		1981	1030	900	130	528	459	67	504	441	63
		1971	928	830	98	476	425	52	462	405	47
		1961	728	656	70	373	336	36	353	320	33
		1951	603	528	75	310	271	39	294	257	36

तक्का क्र. : 1.2 पुढे सुरु ...

तत्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस	दर हजार	द र द श वा र्ष ि क		
			कि. मी. मधील लोकसंख्या	पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद	1991	229	916	+27.09	+17.65	+74.10
		1981	180	934	+16.53	+12.32	+43.22
		1971	150	951	+29.50	+27.41	+44.58
		1961	121	949	+20.30	+24.06	+ 0.74
		1951	100	949	उ, ना	उ, ना	उ, ना
2	कळंब	1991	169	944	+18.88	+16.73	+44.05
		1981	143	966	+ 9.13	+ 7.37	+34.96
		1971	131	951	+26.57	+25.75	+40.00
		1961	103	954	+19.81	+10.43	+25.77
		1951	86	963	उ, ना	उ, ना	उ, ना
3	उमरगा	1991	193	946	+25.32	+23.34	+38.79
		1981	154	966	+09.02	+ 7.55	+20.17
		1971	141	936	+29.93	+28.69	+40.18
		1961	108	952	+20.94	+28.43	+18.38
		1951	80	942	उ, ना	उ, ना	उ, ना
4	तुळजापूर	1991	140	938	+27.13	+25.71	+34.90
		1981	110	955	+ 9.65	+ 6.03	+34.78
		1971	100	938	+29.87	+28.17	+43.46
		1961	77	921	+16.87	+18.23	+ 7.28
		1951	66	926	उ, ना	उ, ना	उ, ना
5	पंढा	1991	133	944	+20.24	+19.13	+30.96
		1981	111	966	+ 7.91	+ 6.49	+24.81
		1971	103	964	+22.21	+21.50	+30.86
		1961	83	956	+23.47	+23.49	+22.04
		1951	67	972	उ, ना	उ, ना	उ, ना

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौंस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	द र द श वा र्षि क		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	भूम	1991	153	938	+21.27	+28.70	+44.21
		1981	116	962	+12.03	+10.21	+31.37
		1971	104	957	+35.41	+23.97	+43.12
		1961	82	973	+22.10	+36.33	+46.27
		1951	67	967	उ, ना	उ, ना	उ, ना
	जि	1991	170	936	+23.95	+20.34	+48.92
	ल्हा	1981	137	958	+10.93	+ 8.40	+32.64
	ए	1971	124	950	+27.85	+26.41	+41.37
	कू	1961	97	946	+20.35	+24.21	+ 6.92
	ण	1951	80	948	+ 9.85	+ 4.99	+58.33

टिप : आकडे पूर्णाकांत केल्याने बेरजा जुळ्वनार नाहीत
आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वें			
		200 पेक्षा कमी संख्या	लो. संख्या	200 ते 499 संख्या	लो. संख्या	500 ते 999 संख्या	लो. संख्या	1000 ते 1999 संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उ,बाद	3	5	13	48	25	198	54	760
2	कळंब	-	-	11	42	32	235	52	777
3	उमरगा	1	1	12	47	40	300	39	527
4	तुळजापूर	1	1	17	63	38	278	42	582
5	पंडा	6	8	20	77	41	312	34	455
6	भूम	2	3	23	88	33	236	31	411
एकूण जिल्हा		13	18	96	365	209	1559	252	3511

तक्का क्र. : 1.3 पुढे सुरु

तक्का क्रमांक : 1.3 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व स्ती		अ स ले ली		गा वे				
		2000 ते 4999	5000 ते 9999	1000 व अधिक	ए	कू	ण			
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	ओसाड गावे संख्या		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उ, बाद	26	783	4	344	1	149	126	2289	2
2	कळंब	19	534	5	296	-	-	119	1884	-
3	उमरगा	30	910	11	690	-	-	133	2473	-
4	तुळजापूर	24	683	2	114	1	108	125	1828	1
5	पंढा	14	355	1	51	-	-	116	1258	2
6	भूम	6	178	1	52	1	124	97	1092	1
जिल्हा एकूण		119	3443	24	1544	3	381	716	10824	6

टीप : आकडे पुर्णकात केल्यामुळे बेरजा जुळनार नाहीत .

आधार: 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उ, बाद	-	-	-	-	1	-
2	कळंब	-	-	-	-	1	20
3	उमरगा	-	-	-	-	1	16
4	तुळजापूर	-	-	-	-	1	13
5	परंडा	-	-	-	-	1	14
6	भूम	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		-	-	-	-	5	78

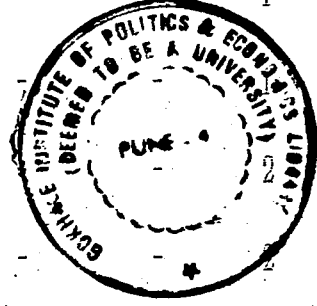
टिप. = आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळवून नाहीत.

आधार. = 1991 जनगणना प्रकाशन.

तत्का क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लो क सं ख्ये		प्र मा णे		श ह रां ची		सं ख्या	
		20000 ते 49999 संख्या	50000 ते 99999 लोक-संख्या	100000 ते 99999 लोक-संख्या	100000 व अधिक लोक-संख्या	एकूण शहरे संख्या	लोक-संख्या		
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	ठ, बाद	-	-	1	68	-	-	1	68
2	कळंब	-	-	-	-	-	-	-	20
3	उमरगा	1	25	-	-	-	-	2	41
4	तुळजापूर	1	23	-	-	-	-	2	36
5	पंढा	-	-	-	-	-	-	1	14
6	भूम	-	-	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		2	48	1	68	-	-	8	194

टिप :- आकडे पुर्णाकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.
आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

तक्ता क्रमांक : 1.5

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्यांचा वर्ग							
			शेत-करी	शेत-मजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	खाण-काम व दगड-खाण-काम करणारे	वस्तु-निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा-व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांध-काम करणारे	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	उ, बाद	ग्रामीण	416	451	10	2	13	45	11	
		नागरी	8	26	4	3	3	13	18	
		एकूण	424	477	15	5	15	58	28	
2	कळंब	ग्रामीण	435	316	5	1	11	11	5	
		नागरी	4	14	1	*	1	4	2	
		एकूण	439	331	6	1	12	15	7	
3	उमरगा	ग्रामीण	266	504	8	1	18	13	12	
		नागरी	19	44	1	*	3	7	7	
		एकूण	385	548	9	1	21	20	19	
4	तुळजापूर	ग्रामीण	304	381	15	2	9	23	9	
		नागरी	10	26	2	*	4	6	3	
		एकूण	314	407	17	3	13	29	12	
5	परंडा	ग्रामीण	305	217	7	*	5	6	2	
		नागरी	7	13	1	*	3	3	2	
		एकूण	312	210	8	*	8	8	4	
6	भूम	ग्रामीण	262	172	5	*	4	8	3	
		नागरी	8	12	1	*	1	2	3	
		एकूण	270	183	7	*	6	10	6	
			ग्रामीण	2088	2040	51	6	60	105	42
			नागरी	56	135	10	4	15	36	35
			एकूण	2145	2175	61	10	75	140	77

तक्ता क्रमांक 1.5 पुढे चालू ...

तला कमांक : 1.5 पुढे सरु ..

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे घांची संख्या

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणाऱ्या व						
			व्यापार आणि क्षेत्रात काम करणारे घर-गुती उधोगात काम करणारे	आवाहतूक साठवण आणि दळणवळण	इतर काम करणारे	एकूण सुस्थित काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	उ.बाद	ग्रामीण	22	10	51	1031	65	1193	2289
		नागरी	28	14	57	173	3	504	680
		एकूण	49	24	108	1204	67	1698	2969
2	कळंब	ग्रामीण	14	6	41	847	97	943	1884
		नागरी	13	2	14	55	4	139	199
		एकूण	27	8	55	899	101	1082	2083
3	उमरगा	ग्रामीण	22	12	51	1006	96	1371	2473
		नागरी	17	7	21	128	3	279	410
		एकूण	39	19	72	1134	99	1650	2883
4	तुळजापूर	ग्रामीण	16	6	33	797	76	956	1828
		नागरी	17	5	26	100	4	256	359
		एकूण	33	12	59	897	79	1211	2187
5	परंडा	ग्रामीण	7	11	22	573	78	607	1258
		नागरी	8	6	8	44	1	98	143
		एकूण	15	17	30	618	78	705	1400
6	भूम	ग्रामीण	2	3	28	497	60	536	1092
		नागरी	1	2	10	46	7	96	148
		एकूण	3	5	37	543	66	632	1241
एकूण			93	39	225	4748	470	5607	10874
जिल्हा			87	32	136	546	21	1371	1939
बेरीज			180	71	360	2294	491	2978	12763

टीप :- आकडे शेकड्यात दिल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2)*आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्हापेक्षा कमी आहेत.

आधार = 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	22306	9222	1952	1712	1543	1398
ग्रामीण	18874	7739	1609	1403	1280	1172
नागरी	3432	1433	343	30	163	225

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु ..

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वर्ग अनिर्देशित
1	8	9	10	11	12
एकूण	1321	2113	1404	1618	24
ग्रामीण	1123	1825	1331	1422	20
नागरी	198	288	174	195	4

टिप : आकडे पूर्णाकात आसल्याने बेरजा जुळना न्हात.
आधार : 1991 ची जनगणना.

तत्का क्रमांक : 1.6 (ब)

लोकसंख्येचे धर्मानुसारं वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे भारतात)

अ. क्र.	पुरुष/ स्त्रिया/ एकूण	बा ब	सर्व धर्म	बौ द्ध	सि ख न	हिं दू	जै न	मु स्ली म	शी ख	इ त र	धर्म अ- निर्दि- शित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	6589	209	1	5704	24	628	*	1	21
		गामीण	5571	159	*	4973	14	406	*	*	18
		नागरी	1018	51	1	731	10	222	*	1	2
2	स्त्रिया	एकूण	6174	198	1	5334	23	596	*	1	20
		गामीण	5254	150	*	4683	13	388	*	*	18
		नागरी	920	48	1	651	10	208	*	1	2
	एकूण	एकूण	12763	407	3	11038	47	1224	1	3	3
		गामीण	10824	309	1	9657	27	794	*	1	1
		नागरी	1939	98	2	1381	20	430	*	2	2

टिप: आकडे पुर्णकात केल्याने बेरजा जुळनार नाहीत.

2) * = आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक 1.7

उस्मानाबाद जिल्हातील तहसिल निहाय 1991 च्या जणगनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (आकडे हजारात)

अ. क्र	जिल्हा/ तहसील	एकुण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	एकुण	48	25	23
		ग्रामीण	38	19	18
		नागरी	10	5	5
2	कळंब	एकुण	38	20	18
		ग्रामीण	35	18	17
		नागरी	3	2	2
3	उमरगा	एकुण	49	25	24
		ग्रामीण	42	22	21
		नागरी	7	3	3
4	तुळजापूर	एकुण	38	19	18
		ग्रामीण	33	17	16
		नागरी	5	3	2
5	परंडा	एकुण	18	10	9
		ग्रामीण	17	9	8
		नागरी	2	1	1
6	भूम	एकुण	18	9	9
		ग्रामीण	16	8	8
		नागरी	2	1	1
एकुण जिल्हा		एकुण	209	107	101
		ग्रामीण	180	92	87
		नागरी	29	15	14

तक्ता. क्रमांक 1.7 पुढे चालू..

तक्ता क्रमांक 1.7 पुढे सुरु ...

अ. क्र.	जिल्हा/ तहसिल	एकुण ग्रामीण नागरी	अनुसूचीत जमाती			एकुण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	एकुण	8	4	4	55	29	27
		ग्रामीण	6	3	3	44	23	21
		नागरी	1	1	1	11	6	5
2	कळंब	एकुण	5	2	2	43	22	21
		ग्रामीण	4	2	2	39	20	19
		नागरी	1	अ	अ	4	2	2
3	उमरगा	एकुण	6	3	3	55	28	27
		ग्रामीण	5	3	2	48	24	23
		नागरी	अ	अ	अ	7	4	4
4	तुळजापूर	एकुण	2	1	1	39	20	19
		ग्रामीण	1	1	1	34	18	16
		नागरी	अ	अ	अ	5	3	3
5	पंढा	एकुण	1	1	1	20	10	10
		ग्रामीण	1	1	1	18	9	9
		नागरी	अ	अ	अ	2	1	1
6	भूम	एकुण	1	1	1	10	10	9
		ग्रामीण	1	1	1	9	9	8
		नागरी	अ	अ	अ	1	1	1
एकुण जिल्हा		एकुण	22	12	11	231	119	112
		ग्रामीण	20	11	9	199	102	97
		नागरी	3	1	1	32	17	15

टिप : 1) आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अर्धपेक्षा कमी आहेत.

2) आकडे पूर्णांकाने केलेल्या बेरजा जुळवून नाहीत.

आधार : 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक : 1.8

भिंती / छपरें यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ए कू ण संख्या	गा मी ण संख्या	ना ग री संख्या
1	2		3	4	5
	एक : एकूण जनगणना घरे		283645	✓241600	42045
1	भिंतीची सामुग्री : गवत, पाने, वेळू व बांबू		28290	26060	2230
2	माती		41290	38805	2485
3	कच्च्या विटा		20120	18290	1830
4	लाकूड		3060	1455	1605
5	पक्क्या विटा		29810	✓14860	14950
6	गॅल्वानाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे		2425	✓ 700	1725
7	दगड		151545	✓136845	14700
8	सिमेंट काँक्रीट		2945	✓ 1740	1205
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री		3980	2680	1300
ल	<u>दोनःछपरंसाठी वापरलेली सामुग्री</u>				
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू		51030	2390	1640
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर		33305	31700	1605
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे		173955	146225	27730
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे		5035	4080	955
5	विटा व चूना		1460	950	510
6	दगड		1555	1225	330
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट		11015	3315	7700
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री		6290	4715	1575

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.9

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5	
1	एक) एकूण कुटुंबे		192900	31880	224780
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
	अ) स्वतःची घरे असलेली		181755	20015	201770
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी		6390	10700	17090
	क) बेघर कुटुंबे		--	--	--
	ड) इतर		4455	1165	5920
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
	एक) एकूण कुटुंबे		22205	4170	26375
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
	अ) स्वतःची घरे असलेली		19435	1775	21210
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी		1545	2280	3805
	क) बेघर कुटुंबे		--	--	--
	ड) इतर		1225	135	1360
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
	एक) एकूण कुटुंबे		83670	13490	97160

तक्ता क्रमांक 1.9 पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक 1 . 9 पुढे सुरु ...

1	2	3	4	5
दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घरे असलेली	78220	7280	85500	
ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	3235	5660	8895	
क) बेघर कुटुंबे	--	--	--	
ड) इतर	2215	550	2765	
4 सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
एक) एकूण कुटुंबे	63135	10030	73165	
दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घरे असलेली	60490	7250	67740	
ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	1460	2405	3865	
क) बेघर कुटुंबे	--	--	--	
ड) इतर	1185	375	1560	
5 नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
एक) एकूण कुटुंबे	23890	4190	28080	
दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घरे असलेली	23610	3710	27320	
ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	150	375	525	
क) बेघर कुटुंबे	--	--	--	
ड) इतर	130	105	235	

टिप : एकूण कुटुंबाच्या संस्थेत बेघर कुटुंबाचा समावेश आहे.
आधार = 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 1.10

1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा :- इस्मानाबाद.

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	एकुण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घरे	राहणे	दुकान आणि राहणे	घंत्रशाळा कुटीर उद्योग आणि राहणे	निवासा सह इतर वापरा साठी	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटक घरे इत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1) जिल्हा उस्मानाबाद								
एकुण	283645	18255	213435	2975	6455	1880	1180	
ग्रामीण	241600	15040	183055	2595	5775	1455	880	
नागरी	42045	3215	30380	380	680	680	300	
2) उस्मानाबाद शहर (न.पा)								
उस्मानाबाद (नागरी)	--	--	--	--	--	--	--	

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे सुरु....

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे चालू

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने घंत्रशाळा कार्यशाळा छपरे इ.	रेस्टॉरंट मिठाची दुकाने उपहारगृहे	करमणूक पंचायती घरे संस्कृतीक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजा स्थाने देवळे चर्च मशिद गुरु-वदारे इतर	इतर अनिवासी सी घरे
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1) जिल्हा उस्मानाबाद								
एकुण	6295	1730	5575	510	1375	2940	21040	
ग्रामीण	4095	1090	3860	255	1260	2610	19630	
नागरी	2200	640	1715	255	115	330	1410	
2) उस्मानाबाद शहर नगर पालीका.								
उस्मानाबाद (नागरी)	--	--	--	--	--	--	--	--

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्र. 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष -1995 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी			फेब्रुवारी			मार्च		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	5	0	0	4	0	0	7	0	0
2	कळंब	6	0	0	5	0	0	6	0	0
3	उमरगा	0	2	74	5	0	0	6	0	0
4	तुळजापूर	6	0	0	4	0	0	4	0	0
5	परंडा	4	2	110.5	4	0	0	3	2	7.8
6	भूम	0	0	0	0	0	0	0	2	31.0
	जिल्हा एकूण	21	4	184.5	22	0	0	26	4	38.8

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1995 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल			मे			जून		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	17	0	0	21	0	0	148	5	27.5
2	कळंब	16	0	0	32	6	13.3	147	8	5.2
3	उमरगा	16	0	0	30	2	7.2	146	6	95.0
4	तुळजापूर	18	0	0	36	0	0	143	8	11.8
5	परंडा	8	1	10.6	38	4	69.2	125	11	116.5
6	भूम	0	1	8.1	0	5	115.2	46	7	106.0
	जिल्हा एकूण	113	(2)	18.7	157	(17)	204.9	755	45	362.0

तक्ता क्र. 2.1 पुढे.....

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1995 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै			ऑगस्ट			सप्टेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	161	15	197.1	149	9	176.9	211	12	248.5
2	कळंब	122	11	11.0	116	6	25.6	190	9	25.1
3	उमरगा	131	14	182.0	141	7	122.2	171	7	98.0
4	तुळजापूर	144	26	148.2	137	31	7.1	193	30	280.1
5	परंडा	89	11	104.2	72	5	48.4	178	11	176.9
6	भूम	169	16	101.4	226	7	105.2	297	9	124.4
0										
	जिल्हा एकूण	816	93	743.9	840	65	485.4	1240	78	953.0

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1995 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर			नोव्हेंबर			डिसेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	उस्मानाबाद	54	7	92.0	24	0	0	8	0	0
2	कळंब	32	8	15.3	28	1	10.0	6	0	0
3	उमरगा	25	9	164.3	20	1	25.2	4	0	0
4	तुळजापूर	46	31	341.6	25	20	351.6	7	0	0
5	परंडा	48	10	147.8	4	0	0	7	0	0
6	भूम	66	6	120.8	0	1	7.2	0	0	0
	जिल्हा एकूण	271	71	881.8	101	23	394.0	32	0	0

आधार : जिल्ह्यातील सर्व तहसिलदार.

तत्का क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान (1995)

जिल्हा : उस्मानाबाद

(आकडे सेलिसअसमध्ये)

अ.क्र.	महिना	केंद्र :-	
		कमाल	किमान
1	2	3	4
1.	जानेवारी 1995	30.5	11.6
2.	फेब्रुवारी 1995	23.6	10.7
3.	मार्च 1995	37.4	11.7
4.	एप्रिल 1995	40.8	12.2
5.	मे 1995	41.7	21.2
6.	जून 1995	36.8	21.5
7.	जुलै 1995	34.2	21.1
8.	ऑगस्ट 1995	33.5	20.5
9.	सप्टेंबर 1995	26.5	20.0
10.	ऑक्टोबर 1995	35.1	16.1
11.	नोव्हेंबर 1995	33.7	12.5
12.	डिसेंबर 1995	32.9	13.3
वर्ष : 1995		41.7	10.7

आधार : सुल्याध्यापक व मानसेवी अधीक्षक हवामान वेधशाळा,
जिल्हा परिषद माध्यमिक शाळा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 3.1.

जमिनीचा वापर 1991-92, 1992-93 व 1993-94 या वर्षांकरिता.
जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र "00" हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल-व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बिगर शेती वापराखा-लील जमीन	पडीत /लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (6+7)	लागवडी लागवडी पारानसलेली	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे, फळबागा याखा-लील जमीन	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उबाद	91-92	1326	0	21	3	23	7	31	*	38
		92-93	1326	0	20	3	23	7	31	*	38
		93-94	1326	0	20	3	23	7	31	*	38
2	कळंब	91-92	1227	5	16	4	20	38	59	*	97
		92-93	1227	5	16	4	20	108	59	*	167
		93-94	1227	51	16	4	20	148	59	*	207
3	उमरगा	91-92	1465	0	10	18	29	71	51	0	122
		92-93	1465	11	10	18	29	43	1	0	44
		93-94	1465	0	10	18	28	71	1	0	72
4	तुळजापूर	91-92	1524	17	33	0	33	192	44	2	237
		92-93	1524	17	34	0	34	191	44	2	236
		93-94	1524	17	35	0	35	191	44	2	237
5	परंडा	91-92	1055	0	34	0	34	7	11	0	18
		92-93	1055	0	39	0	39	7	10	0	17
		93-94	1055	0	40	0	40	7	11	0	18
6	भूम	91-92	887	8	21	38	59	52	24	13	90
		92-93	887	8	23	38	61	52	24	13	89
		93-94	887	8	3	38	41	52	24	13	89
जिल्हा एकूण	91-92	7485	30	134	63	197	367	220	16	603	
	92-93	7485	41	142	63	205	408	169	16	592	
	93-94	7485	76	124	63	187	476	170	15	661	

तक्ता क्र.3.1 पुढे चालू
जमिनीचा वापर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडीत जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एका-पेक्षा अधिक	लागवडी-खालील ए. क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र (१+११+१५+१६)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड				
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	उ'बाद	११-१२	०	१०२	१०२	११६३	१०	१२५३	१२७२
		१२-१३	१३	१०२	११४	११५१	१५६	१३०६	१२७२
		१३-१४	०	१०३	१०३	११६२	५४	१२१६	१२७२
2	कळंब	११-१२	२७१	१५	३६७	७३८	४	७४२	११४४
		१२-१३	२२७	६१	२८८	७४७	१२२	८६९	११४३
		१३-१४	२७७	८३	३६०	५४५	७	५५१	१०५३
3	उमरगा	११-१२	१८६	४४	२३०	१०८४	१३७	१२२१	१३८५
		१२-१३	१८२	४	१८६	११९५	४२५	१६२०	१४२४
		१३-१४	६	३४	४०	१३२५	१३७	१४६२	१४३६
4	तुळजापूर	११-१२	७८	६४	१४१	१०९६	१९१	१२८६	१४३०
		१२-१३	८४	१००	१८३	१०५३	९०	११४३	१४२९
		१३-१४	८७	६४	१५१	१०९१	३१५	१४०६	१४३५
5	परंडा	११-१२	२०	८	२८	९७५	८४	१०५९	१०१०
		१२-१३	०	८	८	९९२	३३०	१३२२	१००७
		१३-१४	४०	८	४८	९५१	३१	९८२	१००६
6	भूम	११-१२	३२	३३	६६	६६५	१९	६८४	७९७
		१२-१३	१०	२२	३२	६९७	१०४	८०१	७९५
		१३-१४	१०२	५६	१५८	५७४	७	५८१	७९७
जिल्हा एकूण	११-१२	५८७	३४६	९३३	५७२१	५२५	६२४६	७०३७	
	१२-१३	५१५	२९६	८१२	५८३५	१२२६	७०६१	७०७०	
	१३-१४	५१२	३४८	८६०	५६४८	५५१	६१९८	६९९९	

टीप : - १) * = आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

२) आकडे (००) मध्ये असल्यासुळे एकूण ही बाब असणा-या स्तंभातील बेरजा कांही ठिकाणी न जुळण्याची शक्यता आहे.

३) १९९१-९२ व १९९२-९३ ह्या वर्षांची आकडेवारी पूर्ण सुधारित असून १९९३-९४ या वर्षाची आकडेवारी अस्थायी आहे. ४) सन १४-९५ व १५-९६ या संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख घांचेकडून प्राप्त न झाल्यासुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

अधार : १) कृषि अधुक्तालय, पुणे

२) जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उ"बाद	1991-92	1510	6621	35328	35167	70495	0	309	उ.ना.	0
		1992-93	2290	5615	37240	33640	70880	0	335	191	0
		1993-94	2430	8621	28510	32708	61218	0	305	539	0
2	कळंब	1991-92	1618	797	33454	1456	34910	2543	1500	उ.ना.	0
		1992-93	1636	896	26577	10301	36878	2174	1500	0	0
		1993-94	1575	1089	30480	2329	32809	2703	0	0	0
3	उमरगा	1991-92	5418	3040	14302	14545	28847	2833	612	उ.ना.	0
		1992-93	3505	3930	35015	25875	60890	4697	404	0	0
		1993-94	5105	3210	30525	19215	49740	4540	0	0	0
4	तुळजापूर	1991-92	6335	4510	16090	10365	26455	1180	1905	उ.ना.	0
		1992-93	5099	2230	8330	18180	26510	100	1790	0	0
		1993-94	6780	9028	17782	12993	30775	127	2231	0	0
5	परंडा	1991-92	0	2900	697	60524	61221	2381	329	उ.ना.	0
		1992-93	730	2900	697	72447	73144	2381	329	0	0
		1993-94	733	2925	11000	44368	55368	2281	325	0	0
6	भूम	1991-92	320	1529	10458	15335	25793	2291	211	उ.ना.	0
		1992-93	275	2478	13927	20410	34337	2112	271	7	0
		1993-94	138	2156	12130	13112	25242	1978	189	16	0
जिल्हा एकूण	1991-92	15201	19397	110329	137392	247721	11228	4866	उ.ना.	0	
	1992-93	13535	18049	121786	180853	302639	11464	4629	198	0	
	1993-94	16761	27029	130427	124725	255152	11629	3050	555	0	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर तृ- ण धान्य	एकूण तृण- धान्य	हरभ- रा	तूर	मूग	उडीद	वाल	कुळी- थ	मट- की
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उ"बाद	1991-92	623	79558	8515	9631	1903	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	80547	8258	9635	1880	---	---	---	---
		1993-94	0	73113	8435	9690	1892	2198	0	0	0
2	कळंब	1991-92	15	41383	1618	9472	2050	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	43099	6677	9585	1475	---	---	---	---
		1993-94	6	38182	825	8439	50	75	0	0	0
3	उमरगा	1991-92	507	41257	3419	23319	6489	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	73626	6825	19562	6499	---	---	---	---
		1993-94	0	62595	4605	16430	6209	17560	0	0	0
4	तुळजापूर	1991-92	355	40740	4030	19282	3025	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	36020	3705	15355	3010	---	---	---	---
		1993-94	510	49451	4892	14957	3815	4200	0	0	0
5	परंडा	1991-92	0	66831	2419	13602	233	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	79484	7522	14200	233	---	---	---	---
		1993-94	0	61632	2770	13460	0	242	0	0	0
6	भूम	1991-92	981	31125	2845	9790	2671	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	40339	2348	9148	2216	---	---	---	---
		1993-94	435	30154	2192	8617	1118	2298	0	0	0
जिल्हा एकूण		1991-92	2481	300894	22846	85096	16371	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		1992-93	0	353119	35335	77485	15313	---	---	---	---
		1993-94	951	315127	23719	71593	13084	26573	0	0	0

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2

तहसिलवार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- डधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पारी	इतर मसा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उबाद	1991-92	2227	22276	101834	3999	उ.ना.	उ.ना.	0	1171	1171
		1992-93	4468	24241	104788	2630	---	---	0	1313	1313
		1993-94	0	22215	95328	2110	0	0	0	777	777
2	कळंब	1991-92	135	13275	54658	4000	उ.ना.	उ.ना.	0	135	135
		1992-93	342	19079	61178	1585	---	---	0	610	610
		1993-94	0	9389	47571	1200	0	0	0	85	85
3	उमरगा	1991-92	5298	38525	79782	3687	उ.ना.	उ.ना.	0	807	807
		1992-93	18114	51000	124626	1201	---	---	0	479	479
		1993-94	0	44804	107399	940	0	0	0	240	240
4	तुळजापूर	1991-92	3808	30145	70885	10419	उ.ना.	उ.ना.	0	1430	1430
		1992-93	3992	26062	62082	4419	---	---	0	1399	1399
		1993-94	0	27864	77315	4193	0	0	0	1745	1745
5	परंडा	1991-92	642	16896	83727	2282	उ.ना.	उ.ना.	0	89	89
		1992-93	821	23066	102550	1282	---	---	0	86	86
		1993-94	0	16472	78104	1285	0	0	0	97	97
6	भूम	1991-92	2680	17986	49111	562	उ.ना.	उ.ना.	0	1173	1173
		1992-93	3544	17431	57770	1467	---	---	0	1661	1661
		1993-94	0	14225	44379	401	0	0	0	56	56
		1991-92	14790	139103	439997	24949	उ.ना.	उ.ना.	0	4805	4805
जिल्हा एकूण	1992-93	31281	159879	512994	12584	---	---	0	5548	5548	
	1993-94	0	134969	450096	10129	0	0	0	3000	3000	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू....

तहसिलवार निरन्तराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य-पिके	एकूण खाद्य-पिके	कापूस	इतर तंतु-पिके	एकूण तंतु-पिके	भूईसू-ग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	उस्मानाबाद	1991-92	उ,ना.	0	377	0	107391	0	430	430	2740
		1992-93	---,--	0	331	0	109062	0	856	856	3205
		1993-94	0	0	273	0	98488	0	468	468	3091
2	कळंब	1991-92	उ,ना.	0	120	0	58913	0	5	5	1965
		1992-93	---,--	0	90	0	63463	0	18	18	1690
		1993-94	0	0	2	0	48858	0	10	10	1620
3	उमरगा	1991-92	उ,ना.	0	791	0	85067	0	1909	1909	10707
		1992-93	---,--	0	771	0	127077	0	2070	2070	5701
		1993-94	0	0	370	0	108949	0	2130	2130	5310
4	तुळजापूर	1991-92	उ,ना.	0	5649	0	88383	0	270	270	6315
		1992-93	---,--	0	5423	0	73323	0	455	455	4087
		1993-94	0	0	1736	0	84989	0	350	350	9224
5	परंडा	1991-92	उ,ना.	0	441	0	86539	0	0	0	646
		1992-93	---,--	0	474	0	104392	0	0	0	756
		1993-94	0	0	268	0	79754	0	0	0	646
6	भूम	1991-92	उ,ना.	0	947	0	51793	0	798	798	392
		1992-93	---,--	0	585	0	61483	0	1132	1132	383
		1993-94	0	0	81	0	44917	0	631	631	364
जिल्हा एकूण		1991-92	उ,ना.	0	8325	0	478076	0	3412	3412	22765
		1992-93	---,--	0	7674	0	538800	0	4531	4531	15822
		1993-94	0	0	2730	0	465955	0	3589	3589	20255

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	सूर्य फूल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	उस्मानाबाद	1991-92	4595	3821	0	0	6240	17396	45	0
		1992-93	6501	3790	910	0	6228	20634	48	0
		1993-94	6498	816	410	2911	8233	21959	43	0
2	कळंब	1991-92	4339	50	उ.ना.	0	8611	14965	0	0
		1992-93	7558	1110	2125	0	10096	22579	0	0
		1993-94	792	82	35	3108	618	6255	0	0
3	उमरगा	1991-92	1173	2485	उ.ना.	0	20688	35053	0	0
		1992-93	2806	2483	4496	0	17359	32845	0	46
		1993-94	2435	0	1430	6240	18140	33555	0	0
4	तुळजापूर	1991-92	3390	1460	उ.ना.	0	26492	37657	0	1
		1992-93	6359	1410	477	0	25947	38280	0	0
		1993-94	1500	575	295	33095	9022	53711	0	0
5	परंडा	1991-92	6949	0	उ.ना.	0	11611	19206	0	1
		1992-93	10445	1115	229	0	13783	26328	5	12
		1993-94	7961	22	0	6460	2000	17089	5	10
6	भूम	1991-92	3016	1888	उ.ना.	0	10130	35426	10	0
		1992-93	4132	592	245	0	12076	17438	5	0
		1993-94	2049	535	132	7242	2053	12375	3	0
जिल्हा एकूण	1991-92	23462	9704	उ.ना.	0	83772	139703	55	1	
		1992-93	37801	10500	8482	0	85489	158104	58	58
		1993-94	21235	2030	2302	59056	40066	144944	51	10

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाध पिके	एकूण अखाध पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखालील क्षेत्र	लागवडी खालील क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	उस्मानाबाद	1991-92	45	11	उ,ना.	0	17882	125263	8985	116278
		1992-93	48	10	--,,--	0	21548	130610	15560	115050
		1993-94	43	615	--,,--	0	15461	121564	5390	116174
2	कळंब	1991-92	0	337	उ,ना.	0	15307	74220	400	73820
		1992-93	0	802	--,,--	0	23399	86862	12200	74662
		1993-94	0	26	--,,--	0	5665	55149	649	54500
3	उमरगा	1991-92	0	81	उ,ना.	0	37043	122110	13682	108428
		1992-93	46	0	--,,--	0	34961	162038	42493	119545
		1993-94	0	1530	--,,--	0	20685	146164	13670	132494
4	तुळजापूर	1991-92	1	2292	उ,ना.	15	40234	128617	19050	109567
		1992-93	0	2221	--,,--	0	40968	114291	8970	105314
		1993-94	0	1549	--,,--	0	46061	140599	31469	109130
5	परंडा	1991-92	1	165	उ,ना.	0	19372	105911	105911	97472
		1992-93	17	1461	--,,--	0	27806	132198	32954	99244
		1993-94	15	1381	--,,--	0	15104	98239	3142	95097
6	भूम	1991-92	10	385	उ,ना.	22	16641	68434	68434	66510
		1992-93	5	25	--,,--	0	18648	80131	10400	69731
		1993-94	3	136	9	0	11018	58071	700	57371
जिल्हा एकूण		1991-92	56	3271	उ,ना.	37	146479	624555	52480	572075
		1992-93	116	4519	--,,--	60	167330	706130	122584	583546
		1993-94	61	5237	9	0	113994	619786	55020	564766

टिप:- : 1991-92 , 1992-93 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची असून 1993-94 ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

2) सन 1994 - व 95 - 96 या संदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख प्राच्याकडून प्राप्त न झाल्याने तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार:- 1. कृषि आकृत्यालय, पुणे, जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल.

2. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.3

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष :- 1995-96

1) दर हेक्टरी उत्पादन :- किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन :- 00 मेट्रीक टनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	405	45	17	जवस	262	34
2	गहू	869	206	18	शुईमूग	461	65
3	ज्वारी	748	2208	19	मोहरी	0	0
4	बाजरी	618	105	20	तीळ	253	20
5	बाली	800	4	21	एरंडी	250	2
6	मका	743	55	22	ऊस	64072	9803
7	नाचणी	0	0	23	नारळ	0	0
8	इतर धान्ये	636	14	24	कापूस	123	21
9	एकूण धान्ये	764	2727	25	ताग	0	0
10	हरभरा	482	206	26	मेस्टर (अंबाडी)	276	69
11	तूर	320	235	27	तंबाखू	1000	1
12	उडीद	450	95	28	एकूण औषधी व अंमली पदार्थ	0	0
13	सुग	333	33	29	सुंठ (आले)	1000	7
14	मसूर	0	0	30	मिरची (लाल)	414	12
15	इतर कडधान्ये	352	25	31	हळद	1283	567
16	एकूण कडधान्ये	385	594	32	बटाटा	2542	61

टिप :- 1) आले या पिकाचे क्षेत्र प्रत्यक्षात हेक्टरमध्ये घेतलेले आहे व उत्पादन टनामध्ये आहे. 2) ऊसाचे उत्पादन ड्रेस्ट केनच्या स्वरूपात आहे. 3) बाब क्र.26(मेस्टा - 1 गासडी = 180 किलो. 4) कापसाचे उत्पादन 00 गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170कि 5) हळद पिकाखालील क्षेत्र हेक्टरमध्ये व उत्पन्न टनामध्ये आहे.

आधार:- कृषि आ्युक्तालय, पुणे.

तक्ता क्र.3.4

विविध साधनांचे ओलिता खालील क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र पृष्ठ भागीय	ओलिता- खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची एकूण लागव- डीखालील क्षे- त्राशी टक्के- वारी	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	उस्मानाबाद	1991-92	1026	24228	25254	27947	125263	22.31
		1992-93	1415	21238	22653	25806	130610	19.76
		1993-94	4840	16287	21127	22051	121564	18.14
2	कळंब	1991-92	10834	0	10834	11234	74220	15.14
		1992-93	3272	4698	7979	8675	86862	9.99
		1993-94	2811	2386	6331	6333	55149	11.48
3	उमरगा	1991-92	0	21117	21117	29117	122110	23.84
		1992-93	0	14473	14473	21565	162038	13.31
		1993-94	5581	2460	8041	55875	146164	38.22
4	तुळजापूर	1991-92	9189	20732	29921	32979	128617	25.64
		1992-93	7314	14698	22012	24411	114291	21.36
		1993-94	993	13411	15404	37025	140599	26.33
5	परंडा	1991-92	8548	8683	17231	19711	105911	18.61
		1992-93	6099	14930	21029	23987	132198	18.14
		1993-94	2677	1260	5212	74530	98239	75.87
6	भूम	1991-92	124	13322	13446	14409	68434	21.05
		1992-93	170	10510	10680	11480	80131	14.32
		1993-94	110	7054	7176	7339	58071	12.64
जिल्हा एकूण		1991-92	29721	88082	117803	135397	624555	21.68
		1992-93	18270	80547	98817	115924	706130	16.42
		1993-94	17012	42854	63527	203153	619786	32.78

टिप : 1991-92, 1992-93 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची असून 1993-94 ची आकडेवारी अस्थायी आहे.

2) सन 1994 - 95 व 95 - 96 या संदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख यांचेकडून प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार :- 1. कृषि आणुक्तालय, पुणे जिल्हा ऋतू व पिके अहवाल.

2. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.5

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	सरीस रब्बी ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृण धान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उ"बाद	1991-92	1510	6239	0	7110	7110	0	0	0	0
		1992-93	590	5239	0	7840	7840	0	0	0	0
		1993-94	1095	3295	0	10583	10583	0	0	0	0
2	कळंब	1991-92	1618	797	0	1416	1416	0	0	0	7
		1992-93	636	896	0	2301	2301	0	0	0	15
		1993-94	0	1089	0	2329	2329	0	0	0	35
3	उमरगा	1991-92	0	2291	0	4972	4972	0	188	0	0
		1992-93	0	2943	0	2878	2878	0	0	0	0
		1993-94	5105	2640	0	11870	11870	0	0	0	0
4	तुळजापूर	1991-92	449	3169	986	5359	6345	0	0	0	0
		1992-93	0	889	0	7217	7217	0	0	0	0
		1993-94	0	4643	0	7868	7868	0	0	0	0
5	परंडा	1991-92	0	2409	0	9735	9735	0	242	0	0
		1992-93	584	2396	0	14116	14116	0	0	0	0
		1993-94	733	2925	0	44368	44368	0	0	0	0
6	भूम	1991-92	0	1067	0	10127	10127	0	28	0	0
		1992-93	0	1010	0	5738	5738	0	52	0	0
		1993-94	0	910	0	5200	5200	0	12	0	0
		1991-92	3577	15972	986	38719	39705	0	458	0	7
जिल्हा एकूण		1992-93	1810	13373	0	40090	40090	0	52	0	15
		1993-94	6933	15502	0	82218	82218	0	12	0	35

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराख्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तृण-धान्ये	हरभ-रा	तूर	वाटा-णा	इतर कड-धान्ये	एकूण कड-धान्ये	एकूण अन्न-धान्ये	ऊस	मसा-ल्याचे पदा-र्थ
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उ"बाद	1991-92	14859	3453	0	उ.ना.	0	3453	18312	3999	1171
		1992-93	13669	3515	0	--,,--	0	3515	17184	2630	1136
		1993-94	14973	1001	2110	0	0	3111	18084	2110	777
2	कळंब	1991-92	3838	1618	0	उ.ना.	0	1618	5456	4000	135
		1992-93	3848	1677	0	--,,--	0	1742	5590	1585	515
		1993-94	3453	825	0	0	50	875	4328	1200	85
3	उमरगा	1991-92	7451	2162	0	उ.ना.	0	2162	9613	3687	807
		1992-93	5821	2287	0	--,,--	0	2287	8108	1201	479
		1993-94	19615	4260	16430	0	0	20690	40305	940	240
4	तुळजापूर	1991-92	9963	622	0	उ.ना.	0	622	10585	10419	1234
		1992-93	8106	859	0	--,,--	0	859	8965	4419	1214
		1993-94	12511	884	9267	0	0	10151	22662	4193	1745
5	परंडा	1991-92	12384	2419	0	उ.ना.	0	2419	14805	2282	89
		1992-93	17096	2887	0	--,,--	0	2887	19983	1282	86
		1993-94	48026	2770	13460	0	0	16230	64256	1285	97
6	भूम	1991-92	11222	504	0	उ.ना.	0	504	11726	562	1149
		1992-93	6800	610	0	--,,--	0	610	7410	1467	1521
		1993-94	6122	180	0	0	0	180	6302	401	56
		1991-92	59719	10778	0	उ.ना.	0	10778	70497	24949	4585
जिल्हा एकूण		1992-93	55340	11835	0	--,,--	65	11900	67240	12584	4951
		1993-94	104700	9920	41267	0	50	51237	155937	10129	3000

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू ..

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराख्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस सूर्य-फल
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उ"बाद	1991-92	115	241	0	23838	0	0	0	640	0
		1992-93	117	214	0	21281	0	0	0	635	0
		1993-94	89	184	0	21244	0	0	0	0	300
2	कळंब	1991-92	14	90	0	9695	0	0	0	100	0
		1992-93	0	90	0	7780	0	0	0	200	0
		1993-94	2	2	10	5627	0	0	0	0	597
3	उमरगा	1991-92	337	393	0	14837	0	0	0	3000	0
		1992-93	371	400	0	10559	0	0	0	2740	0
		1993-94	70	300	0	41855	0	0	0	5310	6240
4	तुळजापूर	1991-92	506	3312	0	26056	0	0	0	1015	0
		1992-93	517	3146	0	18261	0	0	0	982	0
		1993-94	583	1153	0	30336	0	0	0	1825	3659
5	परंडा	1991-92	39	109	0	17324	0	0	0	646	0
		1992-93	55	216	0	21622	0	0	0	756	0
		1993-94	61	207	0	65906	0	0	0	646	6460
6	भूम	1991-92	89	284	0	13810	0	0	0	260	0
		1992-93	47	353	13	10811	0	0	0	258	0
		1993-94	25	56	9	6849	0	0	0	240	250
		1991-92	1100	4429	0	105560	0	0	0	5661	0
जिल्हा एकूण		1992-93	1107	4419	13	90314	0	0	0	5571	0
		1993-94	830	1902	19	171817	0	0	0	8021	17506

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू ...

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबा-ख	इतर औष-धी व मादक प-दार्थ	एकूण औष-धी व मादक प-दार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण अखा-ध पिके	एकूण अखा-ध पिके	ओलि-ताखालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	उबाद	1991-92	0	3469	4109	0	0	0	0	0	4109	27947
		1992-93	0	3890	4525	0	0	0	0	0	4525	25806
		1993-94	507	0	807	0	0	0	0	0	807	22051
2	कळंब	1991-92	339	1100	1539	0	0	0	0	0	1539	11234
		1992-93	0	695	895	0	0	0	0	0	895	8675
		1993-94	0	109	706	0	0	0	0	0	706	6333
3	उमरगा	1991-92	0	11280	14280	0	0	0	0	0	14280	29117
		1992-93	0	8220	10960	0	46	46	0	0	11006	21565
		1993-94	2435	0	13985	0	35	35	0	0	14020	55875
4	तुळजापूर	1991-92	0	5133	6148	0	0	0	760	15	6923	32979
		1992-93	0	4416	5398	0	0	0	740	12	6150	24411
		1993-94	653	552	6689	0	0	0	0	0	6689	37923
5	परंडा	1991-92	0	1575	2221	0	1	1	165	0	2389	19711
		1992-93	0	1406	2162	5	12	17	186	0	2365	23987
		1993-94	961	22	8089	5	10	15	520	0	8624	74530
6	भूम	1991-92	0	339	599	0	0	0	0	0	599	14409
		1992-93	0	400	658	0	0	0	0	11	669	11480
		1993-94	0	0	490	0	0	0	0	0	490	7339
		1991-92	339	22896	28896	0	1	1	925	15	29837	135397
जिल्हा एकूण		1992-93	0	19027	24598	5	58	63	926	23	25610	115924
		1993-94	4556	683	30766	5	45	50	520	0	31506	203153

टिप :- सन 1991-92, 1992-93 वी आकडेवारी स्थाई असून 1993-94 ची आकडेवारी अस्थाई आहे.

2) सन 1994 - 95 व 95 - 96 या वर्षांची माहिती जिल्हा भूमी अभिलेख घांच्याकडून प्राप्त झाल्यामुळे तक्त्यात ती केता येत नाही.

आधार :- 1. कृषि आणुक्तालय, पुणे.

2. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 3.6 (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

वर्ष :

अ. क्र	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर डिझेल पंप	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उ"बाद	1991-92	6819	235	1728	0	410
		1992-93	7029	240	7200	0	430
		1993-94	3120	30	3900	0	410
2	कळंब	1991-92	4260	200	100	726	973
		1992-93	4260	200	5000	726	973
		1993-94	21800	19	5394	3726	0
3	उमरगा	1991-92	6653	300	3380	250	902
		1992-93	7153	200	3200	260	990
		1993-94	6665	290	3190	270	910
4	तुळजापूर	1991-92	4636	220	4367	424	200
		1992-93	4668	220	4655	445	210
		1993-94	4729	220	4811	445	210
5	परंडा	1991-92	4075	240	3782	917	255
		1992-93	4190	286	4272	919	240
		1993-94	4196	284	4290	921	242
6	भूम	1991-92	4523	394	3373	1026	138
		1992-93	4523	394	3373	1026	138
		1993-94	4206	394	3373	926	138
एकूण जिल्हा	1991-92	30966	1589	16730	3343	2868	
	1992-93	31823	1540	27700	3376	2981	
	1993-94	44716	1237	24958	6288	1910	

टिप : सन 1991-92 , 1992-93 ची माहिती पूर्ण सुधारित असून सन 1993-94 ची माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे .

2) सन 1994 - 95 व 95 - 96 संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा भूमी अभिलेख घांचेकडे उपलब्ध नसल्यामुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.

2) तालुका निरीक्षक, भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.6(ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची संख्या
जिल्हा :- उस्मानाबाद. वर्ष :- 1995-96

अ. क्र.	तहसील	घशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद.	1091	845	132	571	126
2	कळंब	1060	905	105	705	101
3	उमरगा	1517	1249	130	755	124
4	तुळजापूर	979	802	124	675	123
5	परंडा	775	685	98	451	87
6	भूम	666	592	64	478	52
जिल्हा एकूण		6088	5078	653	3635	613

टिप :- चालू असलेले हातपंप व चालू असलेले विद्युत पंप ग्रामध्ये फक्त बारही महिने पाणी असलेल्या पंपाचा समावेश आहे.

आधार : 1) उपअभियंता (घांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद. स्तंभ (6 व 7)

2) वरिष्ठ भू-वैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण विकास यंत्रणा, उस्मानाबाद. स्तंभ (3 ते 5)

तक्ता क्र.3.7

विहिरी खेरीज लघुपाटबंधा-घांची कामे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष : 1995 - 96

अ. क्र.	तहसील	उपयोगात नसलेली कामे (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य सहकार	खाजगी/ सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य सहकार	खाजगी/ सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	1	0	1	2	4	0	13	17
2	कळंब	0	0	0	0	4	0	1	5
3	उमरगा	1	0	1	2	4	0	1	5
4	तुळजापूर	3	0	8	11	11	0	1	12
5	परंडा	1	0	2	3	1	0	0	1
6	भूम	0	0	1	1	5	0	3	8
जिल्हा एकूण		6	0	13	19	29	0	19	48

तक्ता क्रमांक 3.7 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.7 पुढे चालू
विहिरी खेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष : 1995 - 96

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	उस्मानाबाद.	100	0	50	150	6	0	25	31
2	कळंब	0	0	46	46	0	0	26	26
3	उमरगा	72	0	76	148	9	0	52	61
4	तुळजापूर	210	0	410	620	5	0	281	286
5	परंडा	100	0	90	190	45	0	75	120
6	भूम	0	0	41	41	0	0	20	20
जिल्हा एकूण		482	0	713	1195	65	0	479	544

- आधार :
- 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
 - 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.
 - 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.8

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1996 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प			
1	प्रकल्पाचे नांव	1) निम्न तरणा प्रकल्प, माकणी ता. उमरगा	2) मांजरा प्रकल्प धनेगाव, जि. बिड	3) तुरोरी प्रकल्प आष्टा, ता. उमरगा	4) रुई प्रकल्प ता. उस्मानाबाद.
1	2	3	4	5	6
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1989	1984	1985	1994
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	16521	3311.41	253.57	670.42
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	26	36	17.50	11.75
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	26	36	17.50	11.75
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	192.5	168.00	21.00	29.00
	ब) पूर्ण लांबी -"-	46.5	168.00	21.00	29.00
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	160.46	250.50	7.66	8.94
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली
8	एकूण लाभक्षेत्र -हेक्टर	20263	17713	1074	1910
	बीड	--	5162	--	--
	उस्मानाबाद	3649	--	1074	1910
	लातूर	16614	910	--	--
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी	एकूण	18223	967	1893
	लायक क्षेत्र-हेक्टर उस्मानाबाद	3342	627	967	1893
	लातूर	15214	13624	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	18223	884	1420
	ओलिताखाली	बीड	3972	--	--
	उस्मानाबाद	2807	627	884	1420
	घेणार क्षेत्र(हेक्टर)	लातूर	12780	13624	--
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाही	--	--	--
	ब) हंगामी	--	--	--	--

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे
जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1996 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	2	3	4	5	6	
1	2	7	8	9	10	
1	प्रकल्पाचे नांव	5) रायगव्हाण	6) बेणेपुरा	7) तेरणा	8) खंडाळा प्रकल्प	
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प रायगव्हाण ता. कळंब	प्रकल्प सुरुम ता. उमरगा	प्रकल्प तेर ता. उबाद.	रामतिर्थ ता. तुळजापूर	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1994	1995	1970	1973	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	548.34	1184.50	80.30	73.69	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	13.32	13.48	15.00	20.24	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	13.32	13.48	15.00	20.24	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	19.70	44.00	38.00	5.60	
	ब) पूर्ण लांबी	19.70	44.00	38.00	5.60	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	12.70	12.80	22.02	6.26	
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	
8	एकूण लाभक्षेत्र	2519	3232	3350	1446	
	बीड	--	--	--	--	
	उस्मानाबाद	21	3232	3350	1446	
	लातूर	2498	--	--	--	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	2267 -- 18 2249	2908 -- 2908 --	2428 -- 2428 --	1384 -- 1384 --
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	1700 -- 15 1685	2628 -- 2628 --	2177 -- 2177 --	1380 -- 1380 --
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाही ब) हंगामी	-- --	-- --	-- --	

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1996 अखेरची

{ } {

{ } {

{ } {

क्र.

1	2	11	12	13	14
1	प्रकल्पाचे नांव	9) कुरसूर प्रकल्प	10) हरणी	11) चांदणी	12) खासापूर
2	प्रकल्पाचे स्थान	रामतिर्थ ता. तुळजापूर	प्रकल्प नळदुर्ग ता. तु"पूर	प्रकल्प पिंपळवाडी ता. परंडा	प्रकल्प खाणापूर ता. परंडा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1970	1960	1956	1955
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	100.83	66.47	71.60	56.15
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	23.00	17.00	17.00	17.00
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	23.00	17.00	17.00	17.00
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	23.00	41.00	26.00	33.00
	ब) पूर्ण लांबी -"-	23.00	41.00	26.00	33.00
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	35.26	12.18	20.70	19.19
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	4.810	जोत्याच्या खाली	2.387	जोत्याच्या खाली
8	एकूण लाभक्षेत्र	7248	3657	3338	3696
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	7248	3657	3338	3696
	लातूर	--	--	--	--
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण	एकूण	एकूण	एकूण
	लातूर	5463	3373	2891	3573
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	5463	3373	2891	3573
	लातूर	--	--	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	एकूण	एकूण	एकूण
	ओलिताखाली	3546	1660	2020	3573
	उस्मानाबाद	3546	1660	2020	3246
	लातूर	--	--	--	--
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाहि	563	--	503.09
	ब) हंगामी	--	--	--	--

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद

जून 1996 अखेरची

अ.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	15	16	17	18
1	प्रकल्पाचे नांव	13) खंडेइवर	14) रामगंगा	15) बाणगंगा	16) जेकेकूर
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प ताकमोड	प्रकल्प उरूप	प्रकल्प भूमजवळ	प्रकल्प जेकेकूर
	तालुका	भूम	भूम	भूम	उमरगा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1979	1977	1975	1977
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	194.62	13.20	51.06	175.95
	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	17.60	20.21	19.20	14.80
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	17.60	20.21	19.20	14.80
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.60	2.46	3.05	22.51
	ब) पूर्ण लांबी	16.60	2.46	3.05	22.51
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	10.80	6.13	5.93	10.17
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली
8	एकूण लाभक्षेत्र	1811	1016	871	2110
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	1811	1016	871	2110
	लातूर	--	--	--	--
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण 1710	907	864	1983
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	1710	907	864	1983
	लातूर	--	--	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण 1145	813	648	1574
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	1145	813	648	1574
	लातूर	--	--	--	--
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाही	--	--	--
	ब) हंगामी	--	--	--	--

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1996 अखेरची

[>] []] []]		
अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	प्रकल्पाचे नांव	17) वाघोली	18) संगमेश्वर	19) पळसनिले-	20) साकत	
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प	प्रकल्प	गांव/बहुत	प्रकल्प	
	तालुका	काजळा	डोकेवाडी	बाभळगांव	साकत	
		उ"बाद	धूम	तुळजापूर	परंडा	
1	2	19	20	21	22	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1992	1995	1995	1995	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	619.20	645.44	177.39	335.83	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	12.60	15.22	15.00	19.81	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	12.60	15.22	15.00	19.81	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.20	70.00	14.00	28.00	
	ब) पूर्ण लांबी	16.20	70.00	14.00	28.00	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	7.25	16.83	5.68	14.48	
7	31.3.96 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	0.064	जोत्याच्या खाली	जोत्याच्या खाली	0.855	
8	एकूण लाभक्षेत्र	2297	4846	1445	3478	
	बीड	--	1432	--	--	
	उस्मानाबाद	2297	3414	1445	3478	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण	2067	4652	1300	3131
		बीड	--	1375	--	--
		उस्मानाबाद	2067	3277	1300	3131
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	1500	3350	1440	3348
		बीड	--	990	--	--
	ओलिताखाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	उस्मानाबाद	1500	4340	1440	3348
		लातूर	--	--	--	--
11	सध्या 95-96 मध्ये ओलिता- खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)					
	अ) बारमाही	47	--	--	530	
	ब) हंगामी	73	--	--	--	

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद मध्यम प्रकल्प विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 3 . 9

उस्मानाबाद जिल्हातील 1990 - 91 च्या कृषि गणनेनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओताखालील वहित धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिताच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	व्यक्तीक धारण		संयुक्त धारण		एकुण धारण	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8
1	0.02 पेक्षा कमी	609	7	211	2	820	9
2	0.02 ते 0.5	9380	2928	2290	353	11670	3281
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतिक)	24723	19129	1208	911	25931	20040
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	62956	92453	2242	3305	65198	95758
5	2.0 ते 3.0	37168	99149	1892	4607	39060	93756
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्याम)	21401	73651	1327	4582	22728	78233
7	4.0 ते 5.0	14374	63809	951	4238	15325	68047
8	5.0 ते 7.5	19138	116911	1507	9297	20645	125306
9	7.5 ते 10.00 (मध्याम)	7456	63606	842	7251	8298	70857
10	10.00 ते 20.00	5373	68221	1007	13371	6380	81592
11	20.00 ते पेक्षा जास्त मोठे	462	14402	164	4897	626	19299
एकुण श्रेणी		203040	603366	13641	52814	216681	656190

तक्ता क्रमांक 3 . 9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्ण ओलिताखलील		पूर्ण जिरायत		अंशतःओलिताखलील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ (एकुण)
1	2	9	10	11	12	13	14
1	0.02 पेक्षा कमी	0	0	149	2	0	0
2	0.02 ते 0.5	685	190	10116	2830	182	62
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतीक)	1055	697	23216	17432	1489	1113
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	1407	1731	56771	79637	6589	9437
5	2.0 ते 3.0	582	1155	33400	75871	4915	11191
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	757	2297	17834	57584	4017	12917
7	4.0 ते 5.0	87	326	11490	47223	3680	15142
8	5.0 ते 7.5	72	340	15290	83913	5223	29202
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	45	284	5811	43728	2412	18424
10	10.00 ते 20.00	34	337	4494	48374	1809	19175
11	20.00 पेक्षा जास्त मोठे	10	26	416	9200	193	3896
एकुण श्रेणी		4734	7383	178981	465800	30499	12056

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तकता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	अंशता ओलीता सालील पुढे चालू (क्षेत्रफळ)	संपूर्ण मालकीचे (क्षेत्रफळ)	संख्या क्षेत्रफळ	पुर्ण पणे भाडेपाट्टेने संख्या क्षेत्रफळ
1	2	15	16	17	18 19
1	0.02 पेक्षा कमी	0	820	9	0 0
2	0.02 ते 0.5	25	11657	3279	13 3
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतीक)	499	25922	20035	0 0
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	3515	65168	95710	13 23
5	2.0 ते 3.0	3626	39047	93724	0 0
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	3672	22705	78186	0 0
7	4.0 ते 5.0	4348	15295	67906	21 105
8	5.0 ते 7.5	7004	20608	125056	21 143
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	4097	8270	70619	4 29
10	10.00 20.00	3479	6339	80965	0 0
11	20.00 च्या पुढे मोठे	824	626	19299	0 0
एकूण श्रेणी		31089	216467	654787	72 303

तकता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3 : 9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ	श्रेणी	हेक्टर	पूर्णतः इतर पध्दतीने		अंशताः मालकीचे		अंशताः भाडेपट्टीने		अंशतः इतर पध्दतीने	
				संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	क्षेत्रफळ	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	20	21	22	23	24	25	26	27
1	0.02	ते	0.02	पेक्षा कमी	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02	ते	0.5		0	0	0	0	0	0	0
3	0.5	ते	1.0	(सिमांतीक)	6	3	3	2	0	0	0
4	1.0	ते	2.0	(अल्प)	17	25	0	0	0	0	0
5	2.0	ते	3.0		0	0	13	29	0	0	3
6	3.0	ते	4.0	(अल्प मध्यम)	0	0	13	24	9	0	14
7	4.0	ते	5.0		0	0	9	10	16	0	10
8	5.0	ते	7.5		3	20	13	58	14	0	17
9	7.5	ते	10.00	(मध्यम)	0	0	24	80	89	0	40
11	10.0	ते	20.00		7	82	34	321	75	0	149
12	20.00	च्या पुढे मोठे			0	0	0	0	0	0	0
एकूण					33	130	109	524	203	0	233

टिप :- संस्थाची माहिती वार्षिक खात्यात समाविष्ट केली आहे.
 आधार :- कृषि गणना 1990 - 91 (कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्या पुणे
 आधार :- कृषि आकृतालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक 3 . 10

उस्मानाबाद जिल्हातील 1992 च्या पशु गणनेप्रमाणे तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे

अ. क्र.	जिल्हा /	नांगराची संख्या		गाड्यांची संख्या	उसाचे चरस	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालनारे	बैलाच्या मदतीने चालनारे
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	638	3821	3127	5	4
2	कळंब	808	3956	2712	17	2
3	उमरगा	2722	5576	3795	210	50
4	तुळजापुर	4419	5655	6778	40	3
5	परंडा	9	1176	2258	95	-
6	भूम	558	2911	3310	104	19
एकुण जिल्हा		9154	23095	29180	471	78

तक्ता क्रमांक 3 . 10 पुढे चालू

अ. क्र.	जिल्हा / तहसिल	ओलितासाठी		ट्रॅक्टर्स चार चाकी	तेल घाणी	
		तेलाचे पंप	विजेचे पंप		शक्तीवर चालनारे	इतर
1	2	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	199	4857	138	2	2
2	कळंब	38	4073	79	-	-
3	उमरगा	478	3550	74	212	-
4	तुळजापुर	1331	5865	71	3	-
5	परंडा	275	5158	93	11	2
6	भूम	687	2963	81	5	2
एकुण जिल्हा		3008	26466	536	233	6

टिप :- आकडे अस्थायी आहेत.

आधार :- 1992 पशुगणना (जिल्हा सांस्थिकी कार्यालय, उस्मानाबाद)

तफा क्रमांक : 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : उस्मानाबाद

वर्ष : 1995-96

अ. क्र.	तहसील	बा									
		(अ) दुष्काळ		व		ति		ब		टंचाई	
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन महसूल पूर्ण वा निलंबन दि-लेली गा-वे संख्या	अंदाजित हानी पिक न घेणे	पशु-धन माल-मत्ता इ.ची हानी	मदती-ची हा-ती घे-तलेली कामे	कामा-वर घेतले-ल्यांची संख्या	केले-ला खर्च रुपघे	शेत-ज-मिन अधि-निघम खाली दिले-ली त-गाई रुपघे

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1 उस्मानाबाद

2 कळंब

3 उमरगा

4 तुळजापूर

संपूर्ण माहिती निरंक आहे.

5 परंडा

6 धूम

जिल्हा

एकूण

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.12

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती
जिल्हा : उस्मानाबाद. वर्ष : 1995-96

अ.क्र.	तहसील	मंडळाचे नांव	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	उस्मानाबाद.			
2	कळंब			
3	उमरगा			
4	तुळजापूर			
संपूर्ण माहिती निरंक आहे.				
5	परंडा			
6	भूम			

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वख	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उप-योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामा-साठी उपयो-गात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	6	22	198	19	245
2	कळंब	37	46	404	15	502
3	उमरगा	66	123	381	57	627
4	तुळजापूर	9	94	266	19	388
5	परंडा	25	50	383	-	458
6	भूम	156	310	864	83	1413
एकूण जिल्हा		299	645	2496	193	3633

तक्ता 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई					
		दुभत्या	एकदाही न व्याय लेल्या व आट लेल्या	इतर	एकूण गाई	विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंत-	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
1	2	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	1880	981	7	2868	2387	5500
2	कळंब	5183	2539	43	7765	6436	14703
3	उमरगा	1583	1003	116	2702	1895	5224
4	तुळजापूर	869	806	9	1684	1191	3263
5	परंडा	2741	1982	-	4723	4538	9719
6	भूम	6462	2556	230	10248	8006	19667
एकूण जिल्हा		18718	10867	405	29990	24453	58076

तक्ता क्र.4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गाई		
		केवळ पै- दाशीसा- ठी वापर- लेले वळ	पैदाशी व कामाकरि- ता उपयो- गात आण- लेले	केवळ कामा- करिता वापरलेले	इतर बैल	एकूण 3 वर्षाव- रील बै- ल(14+15 +16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याघलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	15	2206	27379	324	29924	9921	8201
2	कळंब	4	839	24151	448	25443	6193	3682
3	उमरगा	30	460	28394	526	29610	11790	10946
4	तुळजापूर	79	3115	21491	735	25420	10031	11066
5	परंडा	263	1431	24038	-	25732	5395	4040
6	भूम	255	1868	14160	528	16811	5109	3876
एकूण जिल्हा		646	9919	139513	2561	152639	48439	41811

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				
		३ वर्षांवरील गाई इतर	एकूण गाई	तीन वर्ष व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल (13+14)
1	2	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	23	18145	14641	62710	68210
2	कळंब	-	9875	10782	46099	60802
3	उमरगा	1230	23966	18877	72153	77377
4	तुळजापूर	101	21198	14953	61571	64834
5	परंडा	-	9435	8036	43203	52222
6	भूम	160	9145	8488	35444	55111
एकूण जिल्हा		1514	91764	76777		379256

तक्ता क्र. 4 . 1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे					३ वर्षावरील म्हशी			
		तीन वर्षावरील रेडे			इतर	एकूण रेडे	दुभत्या	आटलेल्या व न व्यापलेल्या		
केवळ पैदाशी	पैदाशी साठी ठेवलेले	साठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामासाठी ठेवलेले	२६					२७	२८
1	उस्मानाबाद	53	73	81	11	218	9354	7152		
2	कळंब	95	99	149	74	417	6346	4100		
3	उमरगा	58	96	436	57	647	12544	9394		
4	तुळजापूर	90	129	166	163	548	9779	10628		
5	परंडा	80	62	242	1	385	2959	2402		
6	भुस	292	221	483	85	1081	3976	3378		
एकूण जिल्हा		668	680	1557	391	3296	44958	36984		

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			एकूण गोजातीय	
		३ वर्षावरील म्हशी इतर	एकूण म्हशी	रेडेके ३ वर्षे व त्याखालील		एकूण म्हशी व रेडेके
1	2	33	34	35	36	37
1	उस्मानाबाद	13	16519	10457	27194	95404
2	कळंब	1	10447	7981	18845	79647
3	उमरगा	66	22004	15919	38570	115947
4	तुळजापूर	33	20440	10883	31871	96705
5	परंडा	-	5361	4566	10312	63234
6	भूम	137	7421	6067	14569	69680
एकूण जिल्हा		250	82192	55873	141361	520617

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1992 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोंबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	उस्मानाबाद	5779	42041	46	7851	151121	56630	56779
2	कळंब	5719	26337	37	7265	119085	35054	35054
3	उमरगा	13183	41544	79	10715	181468	59460	60543
4	तुळजापूर	13398	46737	40	11985	168865	40785	40785
5	परंडा	13039	39949	63	6586	122871	67265	67265
6	भूम	4808	27940	1	6158	108587	47792	47792
एकूण जिल्हा		56006	224548	266	50560	851997	306986	308218

टिप = 1) आकडे अस्थाई स्वरूपात आहेत. 2) इतर पशुधन यामध्ये कुत्री, खेचरे, गाढवे, उंठ, व डुकरे यां समावेस आहे. 3) एकूण कोंबडया कोंबडीची पिल्ली व कुक्कुटादी पक्षी यांचा समावेस आहे. आधार= 1992 पशुगणना (जिल्हा सरस्थिकी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 4.2

जिल्ह्यातील पशुवैधकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	पशुवैधकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैधकीय सर्वेक्षक-त्सालये	पशुवैधकीय दवाखाने	पशुवैधकीय प्र-धर्माप-चार केंद्रे	पशुरोग अन्वेष-ण केंद्रे/प्रयोग शाळा	फिरते पशुरोग नियंत्र-ण पध-के	फिरते पशुवै-धकीय दवा-खाने	दक्षता पधके		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	1	-	6	9	1	-	-	1	-
2	कळंब	-	-	6	8	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	7	10	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	6	7	-	-	-	-	-
5	परंडा	-	-	5	7	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	5	6	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		1	-	35	47	1	-	-	1	-

तक्ता क्र. 4.2 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 4.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम-रेतन-प्रशिक्षण-केंद्रे	विभागीय-कृत्रिम-रेतन-केंद्रे	जिल्हा-कृत्रिम-रेतन-केंद्रे	आधार-भूत-ग्राम-केंद्रे	कृत्रिम-जिल्हा-परिषदा-डॉल-खाली	रेतन-आधार-भूत-ग्राम-केंद्रा-खा-ली	केंद्रे	पशुपै-दास-केंद्रे	सधन-कुक्कुट-वि-कास-गट	मेष-पैदा-स-केंद्रे	शेळी-पैदा-स-केंद्रे
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	उस्मानाबाद	-	-	1	-	15	-	-	-	1	-	-
2	कळंब	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	-	1	12	6	-	-	-	(1)	-
5	परंडा	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		-	-	1	1	81	6	-	-	1	(1)	-

टिप = जिल्हा मेष व शेळी पैदास क्षेत्र एकत्रित आसल्यामुळे स्तंभ क्र. 21 व 22 ला कंस केला आहे.

आधार = जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन उस्मानाबाद .

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद उस्मानाबाद .

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1995-96)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	<u>एकूण पशूधनाची मृत्यू संख्या</u> गाई, म्हशी व बैल अ) घटसर्प ब) लाळघा (पायलाग) क) फ-घा ड) फासी इ) सरा फ) देवी ग) इतर <u>एकूण :-</u>	13 3 - - - - - - - 3	11 1 - - - - - - - 1
2.	<u>मेंढघा व बक-घा</u> अ) फ-घा ब) न्युमोनिया क) लाळघा (पायलाग) ड) देवी इ) इतर <u>एकूण:-</u>	5 - - 5 - 10	5 - - 5 - 10
3.	<u>कोंबडघा</u> अ) राणीखेत (मानमोडी) ब) देवी क) बुळकांडी ड) इतर <u>एकूण:-</u>	- - - - -	- - - - -

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद .

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद .

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैधकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1995-96)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद.	85091	4846	4509	1482	1123	85091
2	कळंब	68898	4399	5949	1715	1598	68898
3	उमरगा	74510	4953	5823	1745	1282	74510
4	तुळजापूर	68197	5537	3314	950	610	68197
5	परंडा	54382	4611	4318	1689	1311	54382
6	भूम	51204	4012	6721	2315	1902	51204
	जिल्हा एकूण	402282	28358	30634	9896	7826	402282

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद.
2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या (1995-96)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या/ बक-घा	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	2	2214	2259	2642	6483	0	0	13598
2	कळंब	1	15	0	0	0	0	0	15
3	उमरगा	2	59	10	0	0	0	0	69
4	तुळजापूर	3	700	500	2070	1780	0	0	5050
5	परंडा	1	3072	0	0	4633	0	0	7705
6	भूम	1	57	47	19	0	0	0	123
	जिल्हा एकूण	10	6117	2816	4731	12896	0	0	26560

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, उस्मानाबाद.

2) नगरपालिका कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंडा, भूम, नळदुर्ग, सुरम.

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष (1995-65)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	ए कू ण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	31	0	30	61
	जिल्हा एकूण	31	0	30	61

टिप : माहिती अस्थाई स्वरुपाची आहे.

आधार :- सुस्थ वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तबता क्रमांक 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1995-96)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु. हजारांत)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
2	जळारु लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)	0	0	0
	क) विडी पाने (स्टॅ. बॅग)	254	254	26
	ड) डिक (क्विंटल)	500	500	3
5	इतर			
	1. आपटा पाने	0	0	0
	2. मोहाची फुले (क्विं.)	0	0	0
	3. खाणी व खनिजे	0	0	0
	4. हिरडा (क्विंटल)	0	0	0
	5. आंबा	0	0	0
	6. रोशा	0	0	0
	7. लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8. इतर	0	0	0
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			29
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)			29

आधार : 1) उपविभागीय वनअधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 4.7

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1995-96)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ.क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय घांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	147	2456	848	89	17.00	19.18
2	कळंब	143	1027	115	3	0.50	2.00
3	उमरगा	उ. ना.	2038	617	12	2.40	3.74
4	तुळजापूर	उ. ना.	2389	1060	40	8.00	6.76
5	परंडा	58	2169	1155	35	7.00	2.52
6	भूम	उ. ना.	1521	534	10	2.00	1.68
	जिल्हा एकूण		11600	4229	185	37.30	35.88

टिप :- 1) 1995 - 96 चा वर्षी तलावात पर्णक्षमते इतके प्राणी न आल्यामुळे मत्स्या व्यवसायाखालील क्षेत्र कमी दर्शविण्यात आलेले आहे.

2) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1995)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कार- खान्यातील कामगार		
			नौद- णी झा- लेले	बंद पाठ- विणारे चालू	प्रपत्रे पाठ- विणारे चालू	ए रू ण	पु रू ष	स्त्रि घा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	033 शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	033	1	0	0	0	0	0
2	201 दुग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	1	0	1	130	125	5
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निर्वा पात्र साखर कारखाने	206	2	0	2	904	903	1
4	211 इतर खाद्य तेलाचे उत्पादन	211	3	1	2	7	6	1
5	235 सुती कापड तयार करणे/ प्रक्रिया करणे.	235	4	0	2	1178	960	218
6	270 प्लाथवूड व्यतिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	12	1	7	31	31	0
7	300 नायट्रिक ॲसिड, अमोनिया नायट्रेटचे उत्पादन.	300	1	0	0	0	0	0
8	301 रासायनिक खते व किटक नाशके.	301	1	0	1	25	25	0
9	304 औषध आणि औषधी उत्पादन.	304	1	0	1	30	29	1
10	309 रासायनिक उत्पादन/फिल्म	309	1	0	1	3	3	0
11	329 इतर अधातू खनिजाचे उत्पादन	329	2	0	1	20	18	2
12	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	1	0	1	7	7	0
13	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	6	0	5	342	335	7
14	400 विद्युत निर्मिती, ट्रान्समिशन व वितरण.	400	3	0	1	15	15	0
15	401 घरगुती औद्योगिक व व्यापार व इतर वापरसाठी विजेचे वितरण	401	1	1	0	0	0	0
16	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	6	0	4	18	18	0
एकूण		--	46	3	29	2710	2475	235

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1995)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

1	2	3	9	10	11
अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 10 मधील कारखान्या- तील कामगार
1	033 शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	033	0	1	20
2	201 दुग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	47339	0	0
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निर्वा पात्र साखर कारखाने	206	246938	0	0
4	211 इतर खाद्य तेलाचे उत्पादन	211	1389	0	0
5	235 सुती कापड तयार करणे/ प्रक्रिया करणे.	235	410898	2	60
6	270 प्लाष्ट वूड व्यतिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	8386	4	10
7	300 नायट्रिक अॅसिड, अमोनिया नायट्रेट चे उत्पादन.	300	0	1	30
8	301 रासायनिक खते व किटकनाशके.	301	7100	0	0
9	304 औषध आणि औषधी उत्पादन.	304	8917	0	0
10	309 रासायनिक उत्पादन/फिल्म	309	210	0	0
11	329 इतर अधातू खनिजाचे उत्पादन	329	6063	1	20
12	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	519	0	0
13	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	118100	1	40
14	400 विद्युत निर्मिती, ट्रान्समिशन व वितरण.	400	5475	2	40
15	401 घरगुती औद्योगिक व व्यापार व इतर वापरासाठी विजेचे वितरण	401	0	0	0
16	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	6470	2	8
एकूण		--	867804	14	228

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.2

चाळू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1995

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां- पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	03 कृषि, वने, मत्स्य, खाण	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
2	20 साधपदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	2	515
3	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	2	7	0	0	0	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	2	7	0	0	1	335
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तु- पायूनचे उत्पादन	11	41	0	0	0	0	0	0	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	1	3	0	0	3	85	0	0	0	0
7	32 अधातू, खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	2	40	0	0	0	0
8	34 धातूंच्या वस्तु व सुटे भागांचे (घंत्र परिवहन सामुग्री वगळून) उत्पा.	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	1	40	4	234	1	109
10	40 वीज उत्पादन	0	0	1	15	2	40	0	0	0	0
11	68 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	6	26	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		21	84	1	15	11	285	4	234	4	953

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चाळू ...

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1995

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए कू ण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20
1	83 कृषि, वने, मत्स्य, खाण	0	0	0	0	0	0	1	20
2	20 खाद्यपदार्थांचे उत्पादन	1	519	0	0	0	0	3	1034
3	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	0	0	0	0	0	0	2	7
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	1	843	0	0	0	0	4	1238
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तु-पासूनचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	11	41
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	4	88
7	32 अधातू, खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	40
8	34 धातूच्या वस्तु व सुटे भागाचे (घंत्र परिवहन सामुग्री वगळून) उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1	7
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	6	382
10	40 वीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	3	55
11	48 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	6	26
जिल्हा एकूण		2	1362	0	0	0	0	43	2938

टिप- अ= कारखान्यांची संख्या, ब= कामगारांची संख्या.

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (1995)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या								
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस		
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	03 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	20 खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	21 वनस्पती तूप, तेल, खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	1	3
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	0	0	0	1	3	0	0
7	32 अधातू खनिज पदार्थ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	34 धातूच्या वस्तू, सुटे भाग (घंत्र व परिवहन सामुग्री सोडून)	0	0	0	0	0	1	7	0	0
9	39 घंत्रसामुग्रीदुरुस्ती (अवजड)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	40 बीज उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	2	10	1	3	

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1995)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अ- धिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	03 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
2	20 खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	1	519	0	0	2	515	3	1034
3	21 वनस्पती तूप, तेल, खाद्य वस्तूंचे उत्पादन	1	4	0	0	0	0	2	7
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	2	1178	2	1178
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	1	7	4	13	2	11	7	31
6	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	2	55	0	0	3	58
7	32 अधातू खनिज पदार्थ	0	0	0	0	1	20	1	20
8	34 धातूच्या वस्तू, सुटे भाग (घंत्र व परिवहन सामुग्री सोडून)	0	0	0	0	0	0	1	7
9	39 घंत्र सामुग्रीदुरुस्ती (अवजड)	0	0	0	0	5	342	5	342
10	40 बीज उत्पादन	0	0	0	0	1	15	1	15
11	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	4	18	4	18
जिल्हा एकूण		3	530	6	68	17	2099	29	2710

आधार : निरीक्षक, कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उधोगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उधोग पाहणी) वर्ष (1994-95)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

चरित्राज खारत

अ. क्र.	उधोगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भां- डवल रु.	खेळते भां- डवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाध पदार्थांचे उत्पादन	221758	406751	734	1292	20599
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	56303	15865	844	925	13115
3	39 सर्व प्रकारच्या घंत्रांची दुरुस्ती	770	581	119	147	4148
4	इतर	5435	520	201	240	8188
जिल्हा एकूण		284266	423717	1898	2804	46050

अ. क्र.	उधोगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निवृष्टी	सुल्य वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाध पदार्थांचे उत्पादन	43117	722912	604371	96534
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	17196	180896	127359	42795
3	39 सर्व प्रकारच्या घंत्रांची दुरुस्ती	5505	8679	2657	5974
4	इतर	11495	32622	19680	12763
जिल्हा एकूण		77313	945109	754067	158066

टिप :- उधोगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नसुना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.5

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1995

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	वर्ष 1995
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	700
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	91
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11866
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	52491
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) खाजगी क्षेत्र	16
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	151
	(क) एकूण	167
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	77
	(ब) इतर	90
	(क) एकूण	167
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	165
	ब) नोकरी दिलेले	10
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	425
	ब) नोकरी दिलेले	--
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	5) शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	5
	ब) नोकरी दिलेले	--

तक्ता क्रमांक 5.5 पुढे चालू....

तकता क्रमांक 5.5 पुढे चालू

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1994

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	वर्ष
1	2	3

7	6) खाण कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	-- --
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	39 --
	8) क्राफ्टस्मन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	116 42
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	106 1
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	11010 114
	11) ए कू ण अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	11866 167

आधार :- जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1995-96

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष 1994-95
1	2	3	4
1	<u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u> (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या. (2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा (3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या - संख्या	निरंक निरंक निरंक
2	<u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u> (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या (2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा (3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या संख्या	80 18 निरंक

आधार :- 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.
2) विधापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1995)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	वर्ग - 1	134	17	4
2.	वर्ग - 2	487	226	448
3.	वर्ग - 3	6047	4868	438
4.	वर्ग - 4	2818	1126	894
5.	एकूण वर्ग - 1 ते 4	9436	8232	593
6.	*इतर वर्ग 5 ते 9 व 0	1632	2548	1487
7.	एकूण - 1 ते 9 व 0	11118	10780	

टिप:- 1) सदरील माहितीत रिक्त पदांचा समावेश नाही.

2) माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

3):* इतर घामध्ये कार्यव्ययी अस्थापनेवरील अकस्मिक सर्वातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी घांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 96 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या अस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00	19	988	51	226	1265
2	खाणकाम	10	--	--	--	--	--
3	वस्तू निर्माण	20 व 21	10	95	--	3470	3565
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	2	--	1449	--	1449
5	बांधकाम	50	7	231	410	--	641
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	1	--	--	10	10
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	2	1402	2177	--	3579
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	51	63	580	1341	1984
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	180	7061	9678	3018	19757
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	--	--	--	--	--
	जिल्हा एकूण		272	9840	14345	8065	32250

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.9

**विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 1995 अखेर**

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या हजारात)

अ.क्र.	घंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विधुतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ	31.3.61	1388	13	1	6
		31.3.71	1388	13	उ.ना.	उ.ना.
		31.3.81	1387	13	1242	1567
		31.3.91	712	8	712	908
		31.3.92	722	8	722	1082
		31.3.93	722	8	722	1082
		31.3.94	722	8	722	1082
		31.3.95	722	8	722	1082
		31.3.96	722	8	722	1082
2	खाजगी विधुत कंपन्या	31.3.61	सर्व वर्षांसाठी माहिती निरंक आहे कारण खाजगी कंपन्याद्वारे विजेचापुरवठा केला जात नाही.			
		31.3.71				
		31.3.81				
		31.3.91				
		31.3.92				
		31.3.93				
		31.3.94				
		31.3.95				
31.3.96						
	जिल्हा एकूण	31.3.61	1388	13	1	6
		31.3.71	1388	13	उ.ना.	उ.ना.
		31.3.81	1387	13	1242	1567
		31.3.91	712	8	712	908
		31.3.92	722	8	722	1082
		31.3.93	722	8	722	1082
		31.3.94	722	8	722	1082
		31.3.95	722	8	722	1082
		31.3.96	722	8	722	1082

तक्का क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
31 मार्च 96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	पंचना	वर्ष	विधुतीकरण झालेली शहरे		एकूण विधुतीकरण झालेली गावे व शहरे संख्या	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ	31-03-61	4	89	5	85
		31-03-71	13	156	उ.ना.	उ.ना.
		31-03-81	13	237	1235	1804
		31-03-91	8	130	720	1030
		31-03-92	8	194	730	1276
		31-03-93	8	194	730	1276
		31-03-94	8	194	730	1276
		31-03-95	8	194	730	1276
		31-03-96	8	194	730	1276
2	खाजगी विधुत	31-03-61				
		31-03-71				
		31-03-81				
		31-03-91				
		31-03-92				
		31-03-93				
		31-03-94				
		31-03-95				
		31-03-96				
सर्व वर्षांसाठी माहिती निरंक आहे. कारण खाजगी कंपन्याद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात नाही.						
जिल्हा एकूण		31-03-61	4	89	5	95
		31-03-71	13	156	उ.ना.	1804
		31-03-81	13	237	1255	1030
		31-03-91	8	130	720	1276
		31-03-92	8	194	730	1276
		31-03-93	8	194	730	1276
		31-03-94	8	194	730	1276
		31-03-95	8	194	730	1276
		31-03-96	8	194	730	1276

टिप :- 31.3.61, 71, 81, ची माहिती जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची आहे. व 31.3.91 ची माहिती नविन उस्मानाबाद जिल्ह्याची आहे. 2) 31.3.91 साठी 1991 ची जनगणना घेतली आहे. आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेची वापर 1995-96 या वर्षाकरिता

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(हजार किलोवॅट तासामध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्सची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघु-शक्तीसाठी	औधोगिक	सार्वजनिक दिवा-बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	37529	6339	17157	5208	170243	10276	246752	156847
		(15.21)	(2.57)	(6.95)	(2.11)	(68.99)	(4.17)	100.00	
2	हायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	37529	6339	17157	5208	170243	10276	246752	156847
		(15.21)	(2.57)	(6.95)	(2.11)	(68.99)	(4.17)	100.00	

टिप :- कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद,
विभाग 1 व 2

तक्ता क्रमांक - 5.11

(आर्थिक गणना-1990)

कृषि व बिगर कृषि उद्योग

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	उद्योगाची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत									
	उद्योग **	3677	121	3798	19121	5642	24763	22798	5763	28561
	ब. अस्थापना ***	319	20	339	5096	2524	7620	5415	2544	7959
	क. एकूण	3996	141	4137	24217	8166	32383	28213	8307	36520
2.	मालकीच्या प्रकारा									
	नुसार एकूण									
	उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	7	--	7	366	132	498	373	132	505
	ब. सार्वजनिक	5	1	6	2366	615	2981	2371	616	2987
	क. खाजगी	3984	140	4124	21485	7419	28904	25469	7559	33028
3.	मालकाचा विशेष									
	सामाजिक गट									
	(एकूण संस्थेची									
	टक्केवारी)									
	अ. अनु.जाती	11.06	9.21	10.99	12.43	5.93	10.79	12.24	5.99	10.82
	ब. अनु.जमाती	3.22	15.60	3.64	2.32	1.53	2.12	2.45	1.77	2.30
4.	जागेविरहित									
	कार्यान्वित असले-									
	ल्या उद्योगाची									
	एकूणशी टक्केवारी	22.14	21.27	22.11	17.34	12.63	16.15	18.02	12.78	16.83
5.	शक्तीवर चालणा-या									
	उद्योगाची एकूण									
	संस्थेशी टक्केवारी	5.38	0.70	5.22	20.12	23.34	20.93	18.03	22.95	19.15

तक्ता क्रमांक 5.11 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.11 पुढे चालू....

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग

अ. बाब क्र.	कृषि उद्योग		बिगर कृषि उद्योग		कृषि व बिगर कृषि उद्योग					
	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6. सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
अ. एकूण कामगार	5408	213	5611	45903	28215	74118	51311	28428	79739	
ब. वेतनावर काम करणारे	454	20	474	19324	18259	37583	19778	18279	38057	
क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी %	8.39	9.38	8.43	42.09	64.71	50.70	38.54	64.29	47.72	
ड. कामगारांची प्रती आस्थापना सरासरी संख्या	1	2	1	2	3	2	2	3	2	

आधार : आर्थिक गणना 1990.

तक्ता क्रमांक - 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	3996	5408	141	213	4137	5621
2.	खनिज उत्पादन व खाणकाम	113	272	1	1	114	273
3.	वस्तुनिर्माण	4663	12291	1177	3089	5840	15380
4.	बीज, गॅस आणि पाणी- पुरवठा	39	60	11	89	50	149
5.	बांधकाम	1288	1947	137	275	1425	2222
6.	घारूक व्यापार	319	437	198	669	517	1106
7.	किरकोळ व्यापार	7229	9135	3107	4835	10336	13970
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	1183	2047	594	1859	1777	3906
9.	वाहतूक	176	428	412	1290	288	1718
10.	साठवणी आणि गोदाम विषयक	38	57	45	92	83	149
11.	दळणवळण	189	368	23	259	212	627
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि ब्यावसायिक सेवा	518	1029	287	1144	805	2173
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	8462	17832	2473	14618	10935	32443
14.	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	2	1	2
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	28213	51311	8307	28428	36520	79739

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	319	20	339
2	स्नानकाम व दगडकाम	15	4	0	4
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	807	341	1148
4	बीज व गॅस पाणी	40,42	31	11	42
5	बांधकाम	50,51	85	23	108
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	59	81	130
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	628	635	1263
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	235	267	502
9	वाहतूक	70,72,73	100	21	121
10	साठवणूक व वस्रार	74	34	33	67
11	दळणवळण	75	189	22	211
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	155	98	253
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	2779	992	3771
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	5415	2544	7959

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्र.5.14

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि अस्थापनांवरील
कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	अस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	779	42	831
2	खाणकाम व दगडकाम	15	44	0	44
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	6430	1693	8123
4	बीज व गॅस पाणी	40,42	43	89	132
5	बांधकाम	50,51	407	127	534
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	125	377	502
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1479	1711	3190
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	776	1215	1991
9	वाहतूक	70,72,73	346	1196	1542
10	साठवणूक व वस्रार	74	53	80	133
11	दळणवळण	75	368	258	626
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	632	900	1532
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	11201	12523	23724
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	22683	20211	42894

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संशोधनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्रमांक - 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	366	132	498
2.	विजेवर चालणा-या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	1.63	4.54	2.40
3.	सहकारी आधोगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1471	1191	2662
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	4	9	5

आधार - अर्थ व सांस्थिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार घांची संख्या

(आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		अस्थापना	रोजगार	अस्थापना	रोजगार	अस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	7	7	0	0	7	7
2.	खाणकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	00
3.	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	6	479	6	103	12	582
4.	वीजबत्ती गॅस व पाणी	1	1	0	0	1	1
5.	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6.	घाऊक व्यापार	16	33	1	3	17	36
7.	किरकोळ व्यापार	30	49	9	62	39	111
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	0	0	0	0	0	0
9.	वाहतूक	0	0	1	2	1	2
10.	साठवणूक व वखार	10	11	2	2	12	13
11.	दळणवळण	2	4	1	8	3	12
12.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे	54	229	17	248	71	477
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	247	665	95	763	342	1428
14.	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15.	प्रमुख - उद्योग गट	1169	10546	1280	27490	2449	42309
	एकूण	373	1478	132	1191	505	2669

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 [अ]

दस्तनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3549	4732	716	953	4265	5685
2.	3	186	558	74	222	260	780
3.	4	85	240	25	100	110	440
4.	5	16	80	14	70	30	150
5.	6 ते 9	19	141	6	41	25	182
6.	10 व अधिक	1	10	1	10	2	20
सर्व आकारमान गट		3856	5861	836	1396	4692	7257

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	333	614	156	282	489	896
2.	3	75	225	59	177	134	402
3.	4	39	156	40	160	79	316
4.	5	50	250	19	95	69	345
5.	6-9	101	750	33	230	134	980
6.	10-19	179	2430	27	357	206	2787
7.	20-49	22	524	4	113	26	637
8.	50-199	6	631	3	279	9	910
9.	200-399	1	300	0	0	1	300
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	1	550	0	0	1	550
सर्व आकारमान गट		807	6430	341	1693	1148	8123

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 [अ]

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	6790	7709	2473	2938	9263	10647
2.	3	66	198	68	204	134	402
3.	4	14	56	16	64	30	120
4.	5	1	5	4	20	5	25
5.	6-9	0	0	28	190	28	190
6.	10 व अधिक	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		6871	7968	2589	3416	9460	11384

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 (बि)

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-ध्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटाद्वारा संख्या (आर्थिक गणना-1990) पृ. 123

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		एकूण संख्या	करणा-ध्या व्यक्तींची संख्या	एकूण संख्या	करणा-ध्या व्यक्तींची संख्या	एकूण संख्या	करणा-ध्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 1-2		500	936	435	819	935	1755
2. 3		125	375	141	423	266	798
3. 4		22	88	54	216	76	304
4. 5		15	75	26	130	41	205
5. 6-9		11	73	51	342	62	415
6. 10-19		3	34	7	84	10	118
7. 20-49		1	23	2	74	3	97
8. 50-119		0	0	0	0	0	0
9. 200-399		0	0	0	0	0	0
10. 400 आणि त्यापेक्षा जास्त		0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		677	1604	716	2088	1393	3692

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तबता क्रमांक - 5.19 [अ]

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	5565	6197	1385	1726	6950	7923
2.	3	85	255	60	180	145	435
3.	4	16	64	18	72	34	136
4.	5	8	40	9	45	17	85
5.	6 ते 9	7	55	8	55	15	110
6.	10 व अधिक	2	20	1	10	3	30

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.19 [ब]

सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	1713	2737	329	549	2042	3286
2.	3	288	864	129	387	417	1251
3.	4	144	576	63	252	260	828
4.	5	79	395	54	270	133	665
5.	6-9	305	2234	112	803	417	3037
6.	10-19	185	2376	142	1976	327	4352
7.	20-49	60	1643	113	3590	173	5233
8.	50-199	5	376	46	3691	51	4067
9.	200-399	0	0	4	1005	4	1005
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		2779	11201	992	12523	3771	23724

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 [अ]

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	22060	26037	5337	6582	27397	32619
2.	3	519	1557	252	756	771	2313
3.	4	150	600	84	336	234	936
4.	5	36	180	41	205	77	385
5.	6 ते 9	29	214	47	318	76	532
6.	10 व अधिक	4	40	2	20	6	60
सर्व आकारमान गट		22798	28628	5763	8217	28561	36845

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 [ब]

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-घांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :-

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3189	5411	1076	1925	4265	7336
2.	3	743	2229	423	1269	1166	3498
3.	4	306	1224	222	888	528	2112
4.	5	214	1070	132	660	346	1730
5.	6-9	477	3463	265	1869	742	5332
6.	10-19	383	5037	233	3148	616	8185
7.	20-49	89	2332	135	4217	224	6549
8.	50-199	12	1067	51	4102	63	5169
9.	200-399	1	300	6	1621	7	1921
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	1	550	1	512	2	1062
सर्व आकारमान गट		5415	22683	2544	20211	7959	42894

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्का क्रमांक : 6.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	459
1.1	जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	457
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	0
1.4	लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	0
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार ध्यावा)	
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	264
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	3
	अ. नागरी बँका	3
	ब. कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	261
	अ. कर्मचारी पत संस्था	130
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, श्रिष्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	131
	क. इतर	
3.0	पणन संस्था (एकूण)	
3.1	जिल्हा पणन संस्था	0
	अ. सर्वसाधारण उद्देश	0
	ब. विशेष उद्देश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	15
	अ. सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	6
	ब. विशेष	9
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादक संस्था(एकूण)(तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	1115
5.	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	458
	एकूण	2311

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

(101)

तक्का क्रमांक 6.2

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-1996 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा:- उस्मानाबाद. [रूपघे व सभासद संस्था हजारात]

अ.क्र.	बाब	संस्था
1	2	3
1	संस्था	2311
2	एकूण सभासद	395
3	भरणा झालेले भागभांडवल	424348
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल ब. स्वतःचा निधी	163554 118527
5	ठेवी	1669959
6	खेळते भांडवल	7453111
7	निव्वळ दिलेली कर्जे	5099554
8	खरेदीची किंमत	36489
9	विक्रीची किंमत	36265
10	नफा मिळालेल्या:- अ. संस्था ब. रक्कम	380 63419
11	तोदद्यातील:- अ. संस्था ब. रक्कम	780 72504

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.3

जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	14	37	205	0	0	240	496
2	कळंब	14	66	130	0	0	103	313
3	उमरगा	7	35	50	0	0	258	350
4	तुळजापूर	5	16	5	0	0	344	370
5	परंडा	7	51	21	0	0	350	429
6	भूम	6	25	88	1	0	233	353
जिल्हा एकूण		53	230	499	1	0	1528	2311

टिप : 1) स्तंभ 8 मध्ये लेखा परीक्षासाठी पात्र असलेल्या संस्थेचा सुधदा मावेश आहे.

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.4

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये २१.२.९६ अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	सेवते भांडवल
			संस्था सभा.	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	92	1836	1	118224	64784	1008060	2193669
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक,	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा.	10	42	51051	30258	2523	2523	36327

तक्का क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	अल्प सुदतीचे कर्ज			मध्यम दीर्घ		घेणे कर्जे		धकलेली कर्जे				
	रोख पंत विले	वटवि-लेली (10 + 11) बिले	एकूण	शेतीच्या कामा-साठी	सुदती-कर्जे	सुदती-कर्जे	अल्प सुद-तीची	मध्यम सुद-तीची	दीर्घ सुद-तीची	अल्प सुद-तीची	मध्यम सुद-तीची	दीर्घ सुद-तीची
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2323830	123178	2447008	340992	55132	2065	1411351	177138	17060	310141	63760	4117
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-	302327	-	-	47976

** स्तंभ क्र. १२ मधील कर्जे स्तंभ क्र. १२ पैकी आहेत.

आधार : 1) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

2) राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा, उस्मानाबाद.

तत्का क्रमांक : 6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य; 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदा- रांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल
				एकूण	लहान खाते- दार	मोठे खाते- दार	इतर सभा- सद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	88	44117	44117	19709	21480	2928	22349	793
2	कळंब	81	54921	54921	27110	12112	15699	21908	236
3	उमरगा	96	44210	44210	9209	23116	11885	23682	616
4	तुळजापूर	72	39242	39242	11751	21353	6138	17981	170
5	परंडा	72	31419	31419	10305	15622	5492	8925	461
6	भूम	48	26035	26035	5430	13311	7294	7473	370
जिल्हा एकूण		457	239944	239944	83514	106994	49436	102318	2646

पुढे सुरु.

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एक्कण कर्जे	खेळते भांडवल	एक्कण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	कर्जदार कर्जाची रक्कम	घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	बाकी अस-लेले सभा-सद	रक्कम
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	उस्मानाबाद.	1614	145584	226045	13650	79808	19545	139911	
2	कळंब	459	148266	181648	8495	83615	30987	155782	
3	उमरगा	2505	144150	190839	17227	105445	27615	133274	
4	तुळजापूर	672	87955	107961	5287	50233	19364	87805	
5	परंडा	409	60545	84845	6244	28422	12270	55284	
6	भूम	318	43395	52416	6480	28609	15152	39855	
जिल्हा एक्कण		5977	629895	843754	57363	376132	124933	611911	

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे सुरु :

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि-सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	उस्मानाबाद.	12150	83450	9825	53497	2325	29953
2	कळंब	14509	63815	10618	44996	3891	18819
3	उमरगा	11915	65772	10968	57775	947	7997
4	तुळजापूर	8921	54363	5238	24515	3683	29848
5	परंडा	8184	26860	5014	14939	3170	11921
6	भूम	6970	24809	4658	18200	2312	6609
जिल्हा एकूण		62649	319069	46321	213922	16328	105147

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.6

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल (रु.)	स्तंभ ९ पैकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1 उस्मानाबाद.

2 कळंब

3 उमरगा

4 तुळजापूर

5 परंडा

6 भूम

संपूर्ण माहिती निरंक आहे

जिल्हा एकूण

पुढे चालू

तक्का क्रमांक : 6:6 पुढे सुरु

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.96अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेली सभासद	रक्कम (रु.)
1	2	11	12	13	14	15	16	17		

1 उस्मानाबाद.

2 कळंब

3 उमरगा

4 तुळजापूर

5 परंडा

6 भूम

संपूर्ण माहिती निरंक आहे

जिल्हा एकूण

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.6 पुढे सुरु . . .
जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	उस्मानाबाद						
2	कळंब						
3	उमरगा						
4	तुळजापूर	संपूर्ण माहिती निरंक आहे.					
5	परंडा						
6	धूम						
जिल्हा एकूण							

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.7

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारांत)

अ. क्र.	तहसील.	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या (००)			भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल	
				एकूण	लहान खातेदारा	मोठे खातेदारा			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.								
2	कळंब								
3	उमरगा								
4	तुळजापूर								
5	परंडा								
6	भूम								
जिल्हा एकूण									

संपूर्ण माहिती निरंक आहे.

पुढे सुरु ...

तक्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ सुद्धतीची) कर्जदार कर्जाची रक्कम (रुपये)	घेणे कर्जे (अल्प, मध्यम, दिर्घ सुद्धतीची) बाकी असलेली सभा-सद	रक्कम (रुपये)	
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद.							
2	कळंब							
3	उमरगा							
4	तुळजापूर							संपूर्ण माहितीसाठी निरंक
5	परंडा							
6	भूम							
जिल्हा एकूण								

पुढे सुरु . . .

तक्का क्रमांक : 6.7 पुढे सुरु . . .

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी- दार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	उस्मानाबाद						
2	कळंब						
3	उमरगा						
4	तुळजापूर						
5	परंडा						
6	भूम						
जिल्हा एकूण							

संपूर्ण माहिती निरंक आहे

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्का कमांक : 6.8

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापू-स	गळी-ताथी	ऊस	ताग	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	70304	0	0	3512	33	0	0	21251	35750	0	9758
2	कळंब	77002	0	0	9543	6823	150	0	15049	43759	0	1678
3	उमरगा	89366	0	0	12617	2016	0	0	11682	-49180	0	13871
4	तुळजापूर	47261	0	0	1725	2966	4345	0	9198	29327	0	0
5	परंडा	25106	0	0	6386	996	190	0	4511	-7900	0	5123
6	भूम.	24918	0	0	14931	0	0	0	272	9715	0	0
जिल्हा एकूण		333957	0	0	48714	12834	4385	0	61963	175631	0	30430

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.9

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना	अ न्न धा न्ये					अ न्न धा न्ये त र				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापू-	गळी-	ऊस	ताग	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		4 ते 13			वर्गीय धान्ये			स	ताची धान्ये		व मेष्टा	

1 उस्मानाबाद.

2 कळंब

3 उमरगा

4 तुळजापूर

संपूर्ण गिरी निरंक

5 परंडा

6 भूम

जिल्हा एकूण

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.10

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापू-स	गळी-ताची	ऊस	ताग	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद.											
2	कळंब											
3	उमरगा											
4	तुळजापूर											
5	परंडा											
6	भूम											

संपूर्ण माहिती निरंक आहे.

जिल्हा एकूण

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.11

जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभा-सद संख्या	भाग-भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवी (रु.)	सेवते भांडवल (रु.)	कर्जे			
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	घेणे (रु.)	धकीत (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 प्राथमिक सहकारी बँका											
1.	नागरी बँका	3	38882	40022	45176	620891	832326	2148736	2029736	541520	23926
2.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 इतर बिगरकृषि											
1.	नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	कर्मचारी पतपेढी	130	29911	140602	21651	21608	513093	331145	252512	433508	9517
3.	इतर (नागरी पतपेढी)	131	37910	11239	2150	19759	42960	30590	21120	32250	3476

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य - 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	खेळते भांड-वल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेती-च्या जेव्या वस्तू	उप-भोगा-च्या वस्तू	मालक म्हणून	अड-त्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	7	2052	5639	987	4692	980	5779	0	5779
2	कळंब	3	556	3310	8232	3911	8195	12199	0	12199
3	उमरगा	1	391	514	0	6	0	7	0	7
4	तुळजापूर	1	390	11780	12964	865	1314	13906	0	13906
5	परंडा	1	428	172	0	1482	0	1475	0	1475
6	भूम	2	752	1404	36	3314	0	2899	0	2899
जिल्हा एकूण		15	4469	26819	22219	14270	10489	36265	0	36265
जिल्हा पातळी- वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्रा पुढे चालू

तक्का क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न-धान्ये	कापूस	गळी-ताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उस्मानाबाद	0	0	0	0	0	4757	0	4757
2	कळंब	0	0	0	0	0	3528	0	3528
3	उमरगा	0	0	0	0	0	0	0	0
4	तुळजापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	परंडा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	भूम	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	8285	0	8285
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0

तक्का पुढे चालू . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (आड ते व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
		खते	बिघाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	4154	602	0	4747	9503	1020
2	कळंब	3893	518	104	8179	12694	8179
3	उमरगा	5	2	0	0	7	0
4	तुळजापूर	2503	306	163	7227	10199	13184
5	परंडा	1475	0	18	0	1493	0
6	भूम	220	770	365	5328	6683	0
जिल्हा एकूण		12250	2198	650	25481	40579	22383
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.13

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्ये 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भावा भांडवल (रुपये)	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	3	16811	19256	22790	751116
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	0	0	0	0	0
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	1	32	230	59	608
1.4	सूत गिरण्या	5	25992	132898	44842	268473
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	0	0	0	0	0
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	104	6945	2179	55	19889
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था -	852	68873	1315	460	8595
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	2	750	6828	1466	27620
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	54	2013	129	5	195
1.10	शेती संस्था	2	0	0	0	0
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	24	1174	423	1	4227
1.12	वन कामगार संस्था	0	0	0	0	0
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	68	4785	329	128	540
	एकूण	1115	127375	163587	69806	1081263
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	28	14702	1221	98	3114
2.2	गृह निर्माण संस्था	260	8997	1565	150	5494
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	136	6315	779	31	14941
2.4	परिवहन संस्था	1	0	0	0	0
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	0	0	0	0	0
	क) मजूर संस्था व इतर	33	40746	1545	85	25041
	एकूण	458	70760	5110	364	48590

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

(121)

तक्ता क्रमांक : 6.14

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशील
जिल्हा : उस्मानाबाद. 31.3.96 अखेर

अ.क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे.टन	640.00
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	2934.00
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे.टन	63.00
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	6801.00
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	13.00
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	0.77
		क. उत्पादन	लाख रुपये	1.47
		ड. विक्री	लाख रुपये	1.19
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	122.00
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	0.48
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	20.03
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	14.03
		क. विक्री	लाख रुपये	21.01
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	1580.40
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	2295.50
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	2738.93
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	3348.77

तक्ता पुढे चालू.

तक्ता क्रमांक 6.14 पुढे चालू

1	2	3	4	5
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	18.15 13.15
8	मत्स्य व्यवसाय	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	केंद्रीय संस्था	ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	"00" हेक्टर लाख रुपये	0.20 0.75
10	उपसा सिंग्रन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	1.30
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	0.00 0.00
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-- " -- -- " --	34.20 39.00
13	प्रथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-- " -- -- " --	28.81 30.72
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामांची अंदा. किं. क. दिलेली मजुरी	संख्या ल - रुपये -- " --	1053.00 875.00 1352.75
15	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची संख्या	संख्या	429.81

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.15

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गहू	ज्वारी(पां.)	मूल्य (रुपये)	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	338	3927	1009	6246
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	293	3072	998	6214
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	44	278	190	1282
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	30	181	37	237
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	7	46	73	463
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	1213	6293	1335	8268
7	भूम	भूम	-- " --	0	13	67	258	1599
एकूण				6	1938	13864	31484	24309

तक्ता पुढे चालू

तज्ञ क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					ज्वारी (पि.) परिमाण	मूल्य (रुपये)	हायब्रीड परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	248	980	939	3076
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	1192	4609	3658	14111
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	1	5	84	253
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	0	0	170	552
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	10	56	54	241
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	0	0	7	26
7	भूम	भूम	-- " --	0	0	0	158	459
एकूण				6	1451	5650	5070	18718

तज्ञता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु

अ. क्र.	कृषि उत्पादन बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					बाजरी परिमाण	मूल्य (रुपये)	मका परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	52	216	3	11
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	1214	5141	42	158
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	165	636	4	15
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	382	1367	0	0
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	21	55	89	319
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	214	925	113	457
7	भूम	भूम	-- " --	0	173	696	45	162
एकूण				6	2223	9036	296	1122

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					तूर परिमाण	मूल्य (रुपये)	चणा परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	811	10651	286	3405
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	473	7101	66	562
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	2310	41133	985	9036
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	477	8183	137	1055
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	103	1687	31	255
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	528	8280	76	655
7	भूम	भूम	-- " --	0	152	2138	81	715
एकूण				6	4854	79173	1662	15683

तक्ता क्रमांक : 6.15

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					उडीद परिमाण	मूल्य (रुपये)	मूग परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	703	9449	111	1516
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	462	6398	105	1362
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	3469	48539	759	9985
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	721	10300	160	2048
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	205	3073	19	246
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	0	0	26	349
7	भूम	भूम	-- " --	0	101	1342	5	66
एकूण				6	5661	79101	1185	15572

तक्ता पुढे चालू

तत्ती क्रमांक : ३.१७ पुढे सुक :

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गुळ परिमाण	शेंग मूल्य (रुपये)	परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	14	64	210	2784
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	563	2833	122	1540
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	2	10	37	498
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	2	10	14	182
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	1	2	102	2037
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	55	300	29	305
7	भूम	भूम	-- " --	0	8	42	46	484
एकूण				6	645	3281	560	7830

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक					
					करडी परिमाण	जवस परिमाण	तीळ परिमाण	करडी मूल्य (रुपये)	जवस मूल्य (रुपये)	तीळ मूल्य (रु.)
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	31	120	86	861	63	1306
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	84	828	13	178	75	2554
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	62	642	0	0	75	1637
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	4	40	0	0	23	688
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	3	32	0	0	0	0
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	39	376	0	0	0	0
7	भूम	भूम	-- " --	0	0	0	0	0	0	0
एकूण				6	223	2038	99	1039	236	5269

तक्ता पुढे चालू

तक्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नांव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					सूर्यकुल परिमाण	मूल्य (रुपये)	इतर परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	36	37	38	39
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	609	7213	1005	10197
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	1149	14304	112	1012
3	सुरुम	उमरगा	-- " --	2	466	5588	79	385
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	93	1072	23	533
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	672	8303	178	1394
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	323	3541	1030	5735
7	भूम	भूम	-- " --	0	100	1079	27	298
एकूण				6	3412	41100	2454	19554

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तत्का क्रमांक : 6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.7.96 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

रु.हजारात

अ.	तहसील	संवकारांची संख्या	व्यापा-याना दिलेली कर्जे	व्यापा-यां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	8	7023	3820	10843
2	कळंब	9	4405	3395	7800
3	उमरगा	9	401	1210	1611
4	तुळजापूर	2	142	987	1129
5	परंडा	2	112	86	198
6	भूम	3	110	1341	1451
जिल्हा एकूण		33	12193	10839	23032

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 7.1

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत रंस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय
सुविधांची माहिती-1995. यावर्षाकरीता.

जिल्हा : उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	डॉक्टर	परिक्ष- रिका
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	उस्मानाबाद	2	4	-	11	52	268
2.	कळंब	1	2	-	7	12	105
3.	उमरगा	2	3	-	9	22	131
4.	तुळजापूर	1	2	1	8	21	109
5.	पंढा	1	1	-	5	11	83
6.	भूम	1	2	-	5	12	67
जिल्हा एकूण		8	14	1	45	130	763

तक्ता क्रमांक 7.1 पुढे सुरु...

तक्ता क्रमांक - 7.1 पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रियां-साठी	मुलां-साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1		9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	उस्मानाबाद	411	216	41	295	472	245	971	1121	720
2.	कळंब	78	52	24	21	1	10	81	102	25
3.	उमरगा	128	74	39	10	22	10	209	292	174
4.	तुळजापूर	118	80	20	55	17	2	111	161	126
5.	पंढा	60	35	20	4	14	1	8	12	9
6.	भूम	74	38	18	16	37	11	119	170	155
एकूण जिल्हा बेरीज		869	495	162	401	563	279	1499	1858	1209

टीप :- 1) डॉक्टर व वैद्य, परिचारीका व खाटांची संख्या सुधारीत दिलेली आहे.

2) परिचारीका या प्रकारामध्ये पी, एच, एन, एन, एम, एल, एच, व्ही व ए, एम, एम, यांचा समावेश आहे.

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, उस्मानाबाद.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प. उस्मानाबाद.

3) वैद्यकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णालये उमरगा, मुरुम, तुळजापूर, पंढा, कळंब, व वाशी.

4) जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, उस्मानाबाद.

5) अधिष्ठाता शासकिय आयुर्वेदिक रुग्णालय, उस्मानाबाद.

6) मुख्याधिकारी नगरपरिषद, तुळजापूर.

तबता क्रमांक - 7.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या-1995

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	उबाद	एकूण	3317	2624	5941	735	514	1249	56	36	92
		ग्रामीण	1722	1445	3167	463	352	815	31	23	54
		नागरी	1595	1179	2774	272	162	434	25	13	38
2.	कळंब	एकूण	1469	1184	2653	425	288	713	25	16	41
		ग्रामीण	1240	986	2226	389	274	663	25	16	41
		नागरी	229	198	427	36	14	50	0	0	0
3.	उमरगा	एकूण	2982	2370	5352	862	596	1458	31	34	65
		ग्रामीण	1986	1602	3588	734	531	1265	29	34	63
		नागरी	996	768	1764	128	65	193	2	0	2
4.	तुळजापूर	एकूण	2362	1867	4229	568	464	1032	16	13	29
		ग्रामीण	1632	1276	2908	477	420	897	15	13	28
		नागरी	730	591	1321	91	44	135	1	0	1
5.	परंडा	एकूण	833	596	1429	240	169	409	11	7	18
		ग्रामीण	689	478	1167	206	156	362	11	7	18
		नागरी	144	118	262	34	13	47	0	0	0
6.	धूम	एकूण	810	647	1457	213	170	383	11	9	20
		ग्रामीण	623	488	1111	178	153	331	11	9	20
		नागरी	187	159	346	35	17	52	0	0	0
जिल्हा बेरीज	एकूण	11773	9288	21061	3043	2201	5244	150	115	265	
	ग्रामीण	7892	6275	14167	2447	1886	4333	122	102	224	
	नागरी	3881	3013	6894	596	315	911	28	13	41	

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 7.3

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या-1994

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

मृत्यूंची संख्या

1	2	3
1.	हिवताप	0
2.	पटकी	0
3.	देवी	0
4.	क्षय	72
5.	न्युमोनिया	21
6.	अमांश, अतिसार, गैस्त्रो	7
7.	हृदय विकार	128
8.	विषमज्वर	5
9.	कर्करोग	115
10.	इवसन क्रियेसंबंधी	110
11.	<u>अपघात</u>	361
	अ) आत्महत्या	54
	ब) रहदारी वाहतूक	23
	क) इतर अपघात	284
12.	इतर कारणे	4425
13.	एकूण मृत्यू	5244

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 7.4

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी सन 1995 - 96 चा वर्षा क्रिता

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. तहसील बा- त्रिगुणी मोलिओ बीसीजी गोवर द्विगुणी विष- थ.लस
 क्र. ब लस (डीटी) मज्वर १० वर्षे १६ वर्षे गरोदर
 ति.डो. स्त्रिया

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	उरबाद ग्रामीण	5801	5950	5910	5471	5530	-	5663	4359	552	
	नागरी	1838	1838	2092	1489	1717	-	1659	1563	2194	
	एकूण	7639	7788	8002	6958	7247	-	7322	5922	2746	
2.	कळंब ग्रामीण	4077	4176	1924	4114	3981	-	3770	2768	3818	
	नागरी	227	232	198	216	129	-	18	22	112	
	एकूण	4304	4408	2122	4330	4110	-	3788	2790	3930	
3.	उमरगा ग्रामीण	6543	6661	6619	5957	6187	-	5886	4046	6638	
	नागरी	918	919	1066	721	1038	-	879	588	1138	
	एकूण	7461	7580	7685	6678	7225	-	6765	4634	7776	
4.	तुळजापूर ग्रामीण	4715	1290	4942	4574	5506	-	5549	4951	7129	
	नागरी	973	1001	1100	832	377	-	562	395	508	
	एकूण	5688	2291	6042	5406	5883	-	6111	5346	7637	
5.	परंडा ग्रामीण	3375	3388	3465	3164	3716	-	3058	2215	3083	
	नागरी	388	396	392	389	331	-	346	284	452	
	एकूण	3763	3784	3857	3553	4047	-	3404	2499	3535	
6.	भूम ग्रामीण	2788	2780	2822	2612	2759	-	2534	2142	2909	
	नागरी	382	381	441	354	260	-	250	221	332	
	एकूण	3170	3161	3263	2966	3019	-	2784	2363	3241	
जिल्हा	ग्रामीण	27299	24245	25682	25892	27679	-	26460	20481	24129	
	नागरी	4726	4767	5289	3999	3852	-	3714	3073	4736	
	एकूण	32025	29012	30971	29891	31531	-	30174	23554	28865	

आधार:- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका.

तक्ता क्रमांक - 7.5

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1995-96

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	ग्रामीण	31-3-95 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्वाचीकरण केलेल्यांची संख्या	लूपपध्दती	जननक्षम I.U.C.D.	जोडण्यांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी	9	
1.	उ'बाद	ग्रामीण	10	3	1943	1946	1602	36962
		नागरी	1	1	434	435	324	12789
		एकूण	11	4	2377	2381	1926	49751
2.	कळंब	ग्रामीण	6	1	1412	1413	1210	32345
		नागरी	1	1	109	110	91	3372
		एकूण	7	2	1521	1523	1301	35717
3.	उमरगा	ग्रामीण	7	1	1712	1713	1299	40976
		नागरी	2	0	416	416	233	7995
		एकूण	9	1	2128	2129	1532	48971
4.	तुळजापूर	ग्रामीण	6	1	1449	1450	1238	31330
		नागरी	2	1	297	298	240	6318
		एकूण	8	2	1746	1748	1478	37648
5.	परंडा	ग्रामीण	4	0	1140	1140	837	22401
		नागरी	1	1	101	102	80	2905
		एकूण	5	1	1241	1242	917	25306
6.	भूम	ग्रामीण	4	0	1090	1090	648	18878
		नागरी	1	0	99	99	69	2924
		एकूण	5	0	1189	1189	717	21802
एकूण जिल्हा	ग्रामीण		37	6	8746	8752	6834	182892
	नागरी		8	4	1456	1460	1037	36303
बेरीज	एकूण		45	10	10202	10212	7871	219195

आधार :- जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 8 .1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)									
		ग्रामीण			नागरी			एकूण			
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	उस्मानाबाद	66	34	100	26	17	43	92	51	143	
		(68.71)	(37.90)	(53.80)	(85.67)	(67.09)	(77.09)	(72.77)	(44.42)	(59.20)	
2	कळंब	56	30	86	7	5	12	63	35	98	
		(71.06)	(40.67)	(56.26)	(86.69)	(60.95)	(74.46)	(72.58)	(42.56)	(58.00)	
3	उमरगा	68	34	102	14	8	21	81	42	123	
		(66.00)	(35.41)	(51.10)	(77.59)	(48.88)	(63.83)	(67.68)	(37.32)	(52.53)	
4	तुळजापूर	46	22	68	12	8	20	58	30	88	
		(60.12)	(31.27)	(46.18)	(81.56)	(55.96)	(69.34)	(63.72)	(35.33)	(50.03)	
5	परंडा	31	15	46	5	3	7	36	18	53	
		(59.51)	(30.56)	(45.44)	(76.49)	(48.15)	(62.94)	(61.27)	(32.33)	(47.22)	
6	भूम	30	16	46	5	3	8	36	19	55	
		(66.55)	(37.33)	(52.44)	(83.09)	(56.46)	(70.42)	(68.53)	(39.57)	(54.57)	
एकूण जिल्हा		296	152	446	69	43	112	135	195	560	
		(65.78)	(35.80)	(51.23)	(82.49)	(58.27)	(71.06)	(68.39)	(39.16)	(54.27)	

टिप : 1) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शविताना. 3) साक्षरांची टक्केवारी काढतांना एकूण लोकसंख्येमधून 0 ते 6 या वयोगटातील लोकसंख्या वगळून साक्षरांची टक्केवारी काढलेली आहे.

आधार: 1991 जनगणना प्रकाशन.

तत्ता क्रमांक : 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1994 - 95

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/94 रोजीची)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशि-क्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	130	130	130	उ.ना.	उ.ना.	3623	28
2	<u>प्राथमिक शाळा :-</u>							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	0	0	0	0	0	0	0
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	467	1746	412	1598	369	69423	40
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	483	3302	543	3052	500	133433	40
	ड) एकूण (अ+ब+क)	950	5048	955	4650	869	202856	40
3	माध्यमिक शाळा	227	2570	277	2345	233	66756	26
4	उच्च माध्यमिक शाळा	31	1030	128	1015	125	30519	30
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विधालये (कला,शास्त्र, वाणिज्य)	15	583	44	0	0	16034	28
जिल्हा एकूण		1353	9361	1534	8010	1227	319788	34

आधार : शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1994 - 95

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/94 रोजीची)

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या					
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	307	142	3231	1571	85	25
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	163234	80012	191	33
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	39622	18502	38509	15958
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	50621	19339
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	7954	2728
6	उच्च माध्य. नंतर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		307	142	206087	100085	97360	38083

पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या			
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	3623	1738
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	163425	80045
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	78131	34460
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	50621	19339
5	इयत्ता 11 व 12	5497	1155	13451	3883
6	उच्च माध्यमिक नंतर	10537	2138	10537	2138
जिल्हा एकूण		16034	3293	319788	141603

तक्का क्रमांक : ८.३ पुढे सुरु . . .

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरानिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1994 - 95

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
		13	14	15	16	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	इयत्ता 1 ते 4	30159	15057	14152	6758	30695	15217	75006	37032
3	इयत्ता 5 ते 7	13197	5709	4126	1624	15331	6549	32654	13882
4	इयत्ता 8 ते 10	7950	2586	1578	520	9847	3637	19375	6743
5	इयत्ता 11 व 12	2109	517	211	57	2413	669	4733	1243
6	उच्च माध्य. नंतर	1775	325	58	11	1875	286	3708	622
	एकूण	55190	24194	20125	8970	60161	26358	135476	59522

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.4

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1994 - 95

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/94)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विधा			संस्था				
			अनु. जाती	अनु. जमाती	इ.मा.व.	एकूण मा.व.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये *	6	79	4	14	2	135	16	228	22
2	विधी महा-विद्यालये	1	6	1	0	0	2	0	8	1
3	वैधकीय महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	1	13	3	7	3	20	9	40	15
5	आभि. महाविद्यालये	2	15	1	6	3	56	4	77	8
6	इतर									
	अ. तंत्रनिकेतन	1	40	3	3	1	74	4	117	8
	ब. आप.टी.आय.	5	52	4	6	0	36	2	94	6
	क. डी.एड.	8	88	12	30	4	130	28	248	44
	ड. जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	इ. औषध निर्माण पदविका**	1	1	0	1	0	1	0	3	0

तक्ता पुढे चालू

तका क्रमांक : 8.4 पुढे सरु

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण शिक्षक	
		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	शिक्षिका
		एकूण	सुली	एकूण	सुली		
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये *	409	46	637	68	54	6
2	विधी महाविद्यालये	93	20	101	21	10	0
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	54	20	94	35	43	4
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	1304	61	1381	69	82	3
6	इतर : अ. तंत्रनिकेतन	211	24	328	32	19	0
	ब. आय. टी. आय.	162	7	216	13	30	1
	क. डी. एड.	419	86	667	130	72	5
	ड. जी. सी. डी.	0	0	0	0	0	0
	इ. औषध निर्माण पदविका** 40		5	43	5	5	0

टीप :- 1) * घात बी. एड. आणि बी. पी. एड. महाविद्यालयाचा समावेश आहे.

2) ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे ,

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक : 8.5

आर्थिक दृष्ट्या मागोसलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1994-95

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/94 रोजीचे)

अ. क्र.	ला	भा	ध्या	ची	सं	ख्या	प्रत्यक्ष		
क्र.	माध्य- मिक	कनिष्ठ महावि- धालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियां- त्रिकी महावि- धालये	वैधकीय महावि- धालये	इतर महावि- धालये	इतर संस्था	एकूण सर्च (रुपये हजारात)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	43726	6785	6481	0	24	38	8643	65697	12455

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	-----	292690	-----	292690	-----	20163	1600	21763
2	नगरपरिषद	7800	--	--	7800	--	--	--	175
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका								
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	7800	292690	0	300490	175	20163	1600	21938

तक्ता पुढे चालू ..

तक्रा क्रमांक : 8 . 6 पुढे सुरु

अ. क्र.	पं. क्र. ना.	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनु-दानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद		312853	1600	314453
2	नगरपरिषद	7975	0	0	7975
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगरपालिका	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		7975	312853	1600	322428

टीप :- जिल्हा परिषदेची व्यतिरिक्त अनावृत्ती व बांधकाम खर्च वेगवेगळे उपलब्ध न झाल्यामुळे हे खर्च मध्यावर दिले आहेत.

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे.

2) शिक्षण उपसंचालक औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.

तज्ञा क्रमांक : 8 :7

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन(कनिष्ठ महाविधालये) व तांत्रिक शाळा(आठवी ते बारावी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

1995 - 96

अ.क.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती वर्ष 1995 - 96
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	29
2	पटावरील विद्यार्थी संख्या		अ. सुले संख्या	2995
	ब. सुली		संख्या	248
एकूण (अ + ब)			संख्या	3243
एकूण खर्च			रुपये हजारात	6667000

टीप :- शाळांची संख्या घामध्ये अधिक 2 स्तरांवरील व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम (द्विदक्षी) अधिक 2 स्तरावरील केंद्रशासन पुरस्कृत व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम आणि तंत्र माध्यमिक (शासकीय, शासन सहाय्यीत व खाजगी) शाळांचा तसेच अनुदानित कनिष्ठ महाविधालयाचा समावेश आहे.

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, उस्मानाबाद.

तला क्रमांक : 8.8

जिल्हातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे 1995 - 96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या	पटावरील उमेदवारांची संख्या
1	2	3	4
1	उस्मानाबाद	2012	20113
2	कळंब	1945	19450
3	उमरगा	2144	21441
4	तुळजापूर	1988	19875
5	परंडा	1474	14730
6	भुम	1412	14125
जिल्हा एकूण		10975	109734

टीप :- 1) सदरील माहिती संपूर्ण साक्षरता अभियान या कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या केंद्रांची संख्या आहे.

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 8.9

शिक्षकांकरिता प्राशिक्षण संस्था 1994-95 (30 - 9 - 1994 रोजी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा	ब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4	
1	<u>शिक्षकांकरिता प्राशिक्षण संस्था संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर		संख्या	6
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- " --	8
	क. शाळास्तर		-- " --	0
2	<u>पटावरील संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर		-- " --	662
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- " --	667
	क. शाळास्तर		-- " --	0
3	<u>एकूण खर्च (रूपये)</u>			
	अ. पदवीस्तर		रूपये	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर		-- " --	उ.ना.
	क. शाळास्तर		-- " --	उ.ना.

टिप : उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तक्ता क्रमांक-१.१ (अ)

रेल्वे मार्गाची लांबी [३१ मार्च १९९६ या वर्षाअखेर]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
१	२	३
१.	१) ब्राड गेज	०
	२) डुहेरी	०
	३) तिहेरी व अधिक	०
२.	मिटर गेज	०
३	नेरो गेज	३०
	एकूण रेल्वे मार्ग	३०

आधार :- १) भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक-१.१(ब)

रेल्वे स्थानकांची तहसिलवार यादी [३१.३.१६ या दिवशीची]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसिल	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
१	२	३	४	५
१	उस्मानाबाद	पळसप	नॅरोगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
२	उस्मानाबाद	तेर	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
३	उस्मानाबाद	ढोकी	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
४	उस्मानाबाद	कळंबरोड	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
५	उस्मानाबाद	पेडशी	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
६	उस्मानाबाद	रामलिंग	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे

आधार : भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक १.२

प्रकार व पृष्ठभाग घानुसार स्त्याची लांबी ३१ मार्च, १९७६ अखेर

जिस्हा - उस्मानाबाद.

(लांबी कि.मी. मध्ये)

अ. क्र.	बाब	स्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महा- मार्ग	प्रमुख राज्य महा- मार्ग	राज्य महा- मार्ग	प्रमुख जिल्हा स्ते	इतर जिल्हा स्ते	खेड्या- तील स्ते	इतर घोजने- तर	एकूण स्त्यांची लांबी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	<u>सिमेंट काँक्रीट</u>								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	१०	१०
२	<u>डांबरी</u>								
	अ) सा.बां.वि.	७९	१६३	५६९	५११	-	-	-	१४१२
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	३३४	४८०	-	-	८१४
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	८१	८१
३	<u>खडीचे</u>								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	८१	-	-	-	८१
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	२०४	१७८५	-	१९८९
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	८३	८३

तक्ता पुढे चालू ...

तक्ता क्रमांक 9 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	2	-	-	-	2
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	173	-	173
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	78	78
5	इतर								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	55	55
	<u>एकूण लांबी</u>								
	अ) सा.बां.वि.	79	163	659	594	684	-	-	1495
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	334	-	1958	-	2976
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	-	307
	जिल्हा एकूण	79	163	659	928	684	1958	307	4778

टीप :- घामध्ये फरशी केलेले रस्ते समाविष्ट केलेले आहेत.

आधार :- 1) जिल्हातील सर्व नगरपालिका.

2) अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग उस्मानाबाद.

3) कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.3
वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या
[31 मार्च 1998 वर्षाअखेरीस]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	8223
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	1402
3.	टॅक्सी कॅबज्ज	50
4.	स्वयंचलित रिक्शा अ) खाजगी ब) सार्वजनिक (टॅक्सी)	11 405
5.	स्टेट कॅसेस	
	1) डिझेलवर चालणा-या	307
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	3) डिझेलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट कॅसेस	4
6.	मालमोटारी-खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणा-या	53
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने.	
	1) डिझेलवर चालणा-या	1420
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
7.	रुग्णवाहिका	9
8.	शाळेच्या बसेस	1
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने [अनुयान]	2
10.	जोड वाहने	1566
11.	ट्रॅक्टर्स	1306
12.	इतर	0
	जिल्हा एकूण	14759

आधार - : प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औसगाबाद.

(155)

तक्ता क्रमांक १.४

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (१९९५-९६ वर्षीकरिता)
जिल्हा - उस्मानाबाद

अ.क्र.	बाब	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, उस्मानाबाद विभाग, उस्मानाबाद
१	२	३
१	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	४८१
२	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	४००९१
३	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	८३.३५
४	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	३४१
५	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	३२३
६	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	१.७३
७	वाहतुकीसुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये लाखात)	४००२.६१
८	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	६३३.८८

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.5

महत्वाच्या स्थावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 1992 या वर्षाकरीता

(वाहतूक गणना डिसेंबर 1992)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

पृष्ठ भागाचा प्रकार	स्थान- ची रुंदी	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार
		कार, जीप्स इथा	बस- गा- ड्रॅम्स	माल- मोटा- र,	मोटर साय- कल/ स्कुटर	एकूण 3 ते 6	जनाव- साय- न ओढ- ली जा- णारी	इतर वाह- ने	एकूण 8 ते 10		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

महामार्गाचे नाव - सोलापूर - औरंगाबाद - धुळे - बडोदा स्ता मुख्य राज्य महामार्ग क्र. 1

राष्ट्रीय महामार्ग (वाहतूक गणना डिसेंबर 1992)

1) 393 / 0 लांबी कि.मी.जवळपासचे शहर/खेडे तुळजापूर

डांबरी 5.50 744 421 1025 577 2767 253 491 0 744 -

2) 293 / 400 लांबी कि. मी.मध्ये जवळचे शहर / खेडे पारगाव

डांबरी 5.50 499 68 508 63 1138 89 93 14 196 -

महामार्गाचे नाव - रत्नागिरी - सोलापूर - नागपूर स्ता मुख्य राज्य मार्ग क्र. 3.

1) 518 / 300 लांबी कि. मी. जवळपासचे शहर / खेडे पाटोदा

डांबरी 3.70 477 57 1171 365 2070 418 639 0 1057 -

महामार्गाचे नाव - पाटस - पुसद - राशिन - करमाळा - बाशी - उस्मानाबाद - बोरफळ - स्ता राज्य महामार्ग क्र. 67

1) 113 / 600 लांबी कि.मी. जवळपासचे शहर / खेडे परंडा

डांबरी 3.70 347 69 139 227 782 39 545 0 584 -

महामार्गाचे नाव - म्हसवड-माळसिरस-दंभुणी-लातूर स्ता राज्य महामार्ग क्र. 77

1) 245/200 लांबी किं.मी. जवळपासचे शहर/खेडे घेडशी

डांबरी 5.50 369 188 774 288 1619 27 527 123 657 -

2) 264/400 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे ढोकी

डांबरी 5.50 1025 177 1371 732 3305 218 874 0 1092 -

महामार्गाचे नाव- अहमदनगर-जामखेड-भुम-पाडी स्ता राज्य महामार्ग क्र. 142

1) 26/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे अंतरवली

डांबरी 5.50 137 43 167 49 396 135 84 0 219 -

तक्ता पुढे चालू

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

महामार्गाचे नांव- माढा-वैराग-उस्मानाबाद रस्ता राज्य महामार्ग क्र.150

1) 0/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे उस्मानाबाद(वैराग नाका)

डांबरी 3.70 257 18 228 203 805 208 1343 0 1551 -

महामार्गाचे नांव- बाशि-तुळजापूर-नळदुर्ग रस्ता राज्य महामार्ग क्र.153

1) 0/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे तुळजापूर

डांबरी 3.70 616 338 792 782 2528 434 747 0 1181 -

महामार्गाचे नांव- तुळजापूर-अिटकळ-अक्कलकोट-सोलापूर-गंगापूर-रस्ता राज्य महामार्ग क्र.154

1) 0/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे मंगरुळ

डांबरी 3.70 331 28 576 349 1284 445 495 0 970 -

महामार्गाचे नांव- महार टाकळी-पाटोदा-भूम-वारदवाडी रस्ता राज्य महामार्ग क्र.155

1) 19/500 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे ईट

डांबरी 3.70 289 36 371 284 980 441 379 0 820 -

महामार्गाचे नांव- माजलगाव-केज-कळंब-कुसळंब-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. 158

1) 267/500 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे कळंब

डांबरी 3.70 439 101 387 384 1301 166 294 173 633 -

महामार्गाचे नांव- कळंब-ढोकी-तुळजापूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. 159

1) 143/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे कळंब

डांबरी 3.70 606 101 411 642 1760 103 2840 15 2958 -

2) 0/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे तैर

डांबरी 3.70 52 8 305 153 518 116 430 0 546 -

महामार्गाचे नांव- कळंब-लातूर-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. 160

1) 43/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे शिराढोण

डांबरी 3.70 349 33 367 390 1139 501 385 139 1025 -

2) 0/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे लातूर (एम.आय.डी.सी)

डांबरी 3.70 531 89 379 686 1685 176 1150 142 1468 -

महामार्गाचे नांव- सांगोला-पंढरपूर-कुईवाडी-परंडा-पाथुड-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. 161

1) 0/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे परंडा(कुईवाडी नाका)

डांबरी 3.70 162 28 97 117 404 160 448 0 608 -

2) 11/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे सोनारी

डांबरी 3.70 353 36 176 250 815 280 495 0 775 -

महामार्गाचे नांव- मोमीनाबाद-सुरुड-उजनी-लोहारा-जळकोट-लातूर-अक्कलकोट-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. 162

1) 10/0 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे जागजी

खडी 3.70 208 12 208 157 585 270 321 211 802 -

तरता क्रमांक १.५ पुढे चालू

2) 0/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे लोहारा
डांबरी 3.78 271 23 287 247 823 437 343 0 200

3) 18/500 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे अलुर
खडीचे 3.78 55 15 74 41 307 11 82 0 119

महामार्गाचे नांव- लोहारा-माकणी-कासारसिरसी-तांबाळा ते जिर्हा रुदद रस्ता रस्ता राज्य
महामार्ग क्र. 163

4) 15/600 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे नारंगवाडी
डांबरी 3.78 232 13 159 148 553 135 384 37 556

महामार्गाचे नांव- औसा-लामजाना-उमरगा-अळंद-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 164

5) 42/200 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे उमरगा
डांबरी 3.78 259 93 254 220 823 27 200 59 286

जिल्हा रस्ते

4000 टनापेक्षा जास्त वाहतूक (प्रत्येक दिवसासाठी असलेली)

1) 269/800 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे खानापूर.
डांबरी 7.50 439 134 1785 282 2492 28 242 0 271

2) 336/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे तुरोरी
डांबरी 7.50 565 181 1827 226 2799 57 246 37 460

आधार : संशोधन अधिकारी, (सांख्यिकी) बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक-9.6

पोस्ट, तारधरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच घांची आकडेवारी (वर्ष 1995-96 अखेर)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	272
2	तारधरांची संख्या	105
3	पत्र पेटघांची संख्या	795
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ 1 नियमित आस्थापने वरिल	30
	ब 1 नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	115
5	दुरध्वनी संख्या	5787
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	277
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	180

टिप:-1. स्तंभ 7 मध्ये नगरपालिकांचा समावेश आहे. 2. दुरध्वनी संख्या ग्रामध्ये विस्तारीत व पि.सी.ओ. घांचा समावेश आहे.

आधार :- 1) अधीक्षक, डाकघर, उस्मानाबाद.

2) सहायक उपविभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनिक्षेपण कार्यालय, लातूर.

3) सब डिव्हिजनल ऑफिसर, टेलिकॉम, उस्मानाबाद.

4) सब डिव्हिजनल इंजिनीयर, फोन्स, उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[वर्ष 1995 - 96 करिता]

जिल्हा : उस्मानाबाद.

[रुपये हजारत]

अ.क्र.	व्यव	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	<u>लेखा</u>	613	1	8
अ)	<u>प्राप्ती</u>			
	1) सुकवातीची झिल्लक	2528	56383	19256
	2) अदुदाने व वर्गीणी	6216	789405	44445
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	6241	561228	66264
	<u>एकूण प्राप्ती</u>	<u>14577</u>	<u>1326716</u>	<u>129765</u>
ब)	<u>खर्च</u>			
	1) चालू वर्षातील खर्च	12308	1282045	129392
	2) अखेरची झिल्लक	2266	44681	20371
	<u>एकूण खर्च</u>	<u>14577</u>	<u>1326726</u>	<u>129765</u>

अधार:- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद उस्मानाबाद.

2. कार्यरत अखेरचा ग्रामपंचायतीचा वार्षिक प्रशासन अहवाल 1995-96

3. जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

तक्ता क्रमांक- 10.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च [1995-96] या वर्षाकरीता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतींची संख्या	उत्पन्न			अंशदान
			सुरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक शासकीय इतर	अनुदाने	
1	2	3.	4	5	6	7
1.	उस्मानाबाद	110	119	521	0	852
2.	कळंब	113	788	303	0	869
3.	उमरगा	119	741	1177	0	545
4.	तुळजापूर	107	187	443	0	138
5.	परंडा	91	92	565	0	147
6.	भूम	73	693	313	0	344
जिल्हा बेरीज		613	2620	3322	0	2895

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक-10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतींची संख्या	उत्पन्न					
			देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12
1	2	3	8	9	10	11	12	13
1.	उस्मानाबाद	110	0	600	858	80	2911	3030
2.	कळंब	113	0	351	169	190	1882	2670
3.	उमरगा	119	0	503	435	87	2747	3488
4.	तुळजापूर	107	0	577	131	1040	2329	2516
5.	परंडा	91	0	289	5	128	1134	1226
6.	भूम	73	0	187	38	372	1254	1947
जिल्हा बेरीज		613	0	2507	1636	1897	12257	14877

तक्ता पुढे चालू

तबता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.....

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1995-96 यावर्षाकरिता

जिल्हा :

अ. क्र.	पंचायत समिती	आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक नैतिक वृध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन इतर महसूल व देसभाल	स्तंभ 14 ते 21	अखेरची शिल्लक	एकूण 22+23	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	उस्मानाबाद	837	514	8	477	325	14	645	50	2870	141	3011
2	कळंब	604	372	324	535	531	4	156	10	2536	141	2677
3	उमरगा	972	411	80	780	24	10	278	114	2669	828	3497
4	तुळजापूर	571	156	3	753	67	9	364	110	2033	488	2521
5	परंडा	181	40	8	322	19	2	80	14	666	559	1225
6	भूम	23	31	0	205	7	4	269	697	1236	710	1946
जिल्हा एकूण		3188	1524	423	3072	973	43	1792	995	12010	2867	14877

आधार : उपसुल्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च [1995-96 या वर्षाकरिता]
जिल्हा - उस्मानाबाद. [रुपये - हजारात]

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1994-95	सुधारित 1995-96	अंदाज 1996-97
1	2	3	4	5
एक जमा				
1) स्वनिर्मित उत्पन्न				
	आ) स्थानिक उपकर सुद्धांक	3547	3930	7950
	शुल्कासह			
	ब) शिक्षण	39	15	0
	क) कृषि	19	13	0
	ड) इमारत व दळणवळण	1567	1728	860
	इ) इतर	(-) 6339	8078	0
	एकूण (1)	(-) 1167	13764	8910
2) शासकीय अनुदाने				
	आ) सहेतुक अनुदान	374892	470963	410301
	ब) आस्थापना अनुदान	64461	70836	65678
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	343581	163652	104001
	ड) इतर	42911	55442	0
	एकूण (2)	825845	760893	579980
3) कर्जे				
	आ) कर्जे व अग्रीम	26034	27616	600
	ब) ठेवी व अग्रीम	22485	15919	10920
	क) वित्त प्रेषण	400384	507463	0
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (3)	448903	550998	11520
	4) आरंभीची शिल्लक	47033	56303	1634
	एकूण (1 ते 4)	1320614	1381958	601944

तक्ता क्रमांक 10.3 (पुढे चालू)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1994-95	सुधारित 1995-96	अंदाज 1996-97
1	2	3	4	5
<u>दोन खर्च</u>				
	अ) सामान्य प्रशासन	29884	36130	33081
	ब) शिक्षण	299722	355101	355286
	क) वैधकीय	15506	19992	7632
	ड) पशुसंवर्धन	67486	102213	2630
	इ) इमारती व दळणवळण	9272	11283	12784
	फ) समाज कल्याण	76805	78406	66755
	ग) सिंचन	5809	9147	8040
	ह) कृषि	279304	72768	34259
	न) इतर	49414	73266	69700
	एकूण (अ ते न)	833202	758306	590167
<u>कर्ज</u>				
	अ) कर्ज व अग्रीम	10063	16437	600
	ब) ठेवी व अग्रीम	20662	19313	10920
	क) वित्त प्रेषण	400384	543213	0
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	431109	578963	11520
	अखेरची शिल्लक	56303	44689	257
	<u>एकूण</u>	1320614	1381958	601944
	[खर्च + अखेरची शिल्लक]			

आधार :- सुब्ब लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1995-96 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक-मंडळे/नगरपालिका	उत्पन्न								
		सुरुवा-तीची शिल्लक	अनुदाने, वर्गणी शास-कीय	इतर जकात	नगरपालिकेचे दर व कर घरा व जमीन घावरी-ल कर	इतर एकूण	नगरपालिकेच्या मालमत्ते-पासून मिळाले-ला एकूण महसूल	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उ'बाद	8085	17407	0	15045	3892	1226	45575	399	9775
2	कळंब	2139	4375	0	4168	148	16	10846	513	3102
3	सुरुम	1888	1247	0	1075	59	3	4272	24	358
4	उमरगा	1138	2805	0	4861	161	48	9013	69	1458
5	तुळजापूर	3287	8312	0	6459	1615	83	19756	732	2616
6	नळदुर्ग	1632	3033	0	2577	61	12	7315	118	843
7	परंडा	666	2021	0	110	55	33	2885	177	1544
8	भूम	301	5246	0	1301	1032	135	8015	284	77
एकूण जिल्हा		19056	44445	0	35596	7023	1556	107677	2316	19773

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च
[1995-96 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद

[रुपये-हजारात]

क्र.	अ. महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	एकूण उत्पन्न	खर्च							एकूण	अखेरची शिल्लक
			सामान्य प्रशासन	कर व सुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर		
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उ'बाद	55748	809	2006	973	14732	16353	6743	5178	55748	8954
2	कळंब	14461	753	1549	399	2839	1074	1212	3676	14461	2959
3	सुरुम	4654	261	433	253	2251	370	0	315	4654	771
4	उमरगा	10540	554	1168	713	3953	1651	70	663	10540	1768
5	तुळजापूर	23104	941	1604	537	5257	2586	1847	6945	23104	3387
6	नळदुर्ग	8276	465	591	276	1655	2588	0	989	8276	1712
7	परंडा	4606	433	589	35	1315	551	61	852	4606	770
8	भूम	8376	622	573	255	1630	3415	246	1583	8376	52
एकूण जिल्हा		129765	4838	8513	3441	33632	28588	10179	20201	129765	20373

आधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका

विविध विकास शिर्षाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च 1995-96

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये लाखात)

अ.क्र. विकास शिर्ष व उपशिर्ष

जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च

जिल्हा वार्षिक योजना बिगर स्टेट अनु एकूण
आदिवासी व आदिवासी क्षेत्रा पूल शेष
बाहेरील योजना मिळून.

1	2	3	4	5	6
(एक)	कृषि संलग्न सेवा				
1	पिक संवर्धन	72.92	0	0	72.92
2	फलोत्पादन	14.67	0	0	14.67
3	मृद व जल संधारण	60.19	0	0	60.19
4	पशुसंवर्धन	23.30	0	0	23.30
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	16.38	0	0	16.38
6	मत्स्य व्यवसाय	14.09	0	0	14.09
7	वने	7.00	0	0	7.00
8	पणन कोठारे व वखारी	00.00	0	0	00.00
9	सहकार	21.86	0	0	21.86
	एकूण एक	230.41	0	0	230.41
(दोन)	ग्रामीण विकास				
1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	151.54	0	0	151.54
2	आवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	21.43	0	0	21.43
3	जवाहर संजगार योजना	145.45	0	0	145.45
4	संजगार हमी योजना	530.00	1841.12	0	2371.12
5	जमीन सुधारणा	1.00	0	0	1.00
6	सामुहिक विकास	12.58	0	0	12.58
	एकूण दोन	862.00	1841.12	0	2703.12
(तीन)	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण				
1	लघु पाटबंधारे	260.55	0	375.00	635.55
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	00.00	0	1621.65	1621.65
3	आप्राकट विकास	10.80	0	0	10.80
4	पुर नियंत्रण कामे	00.00	4.72	0	4.72
	एकूण तीन	271.35	4.72	1996.65	2272.72

(चार) विद्युत विकास 165.24 0 0 165.24

(पाच) उद्योग व सानाकाम

1 मोठे व मध्यम उद्योग 00.00 0 0 00.00
2 ग्रामीण व लघु उद्योग 36.67 0 0 36.67

एकूण पाच 36.67 0 0 36.67

(सहा) वाहतूक व दळणवळण

1 मोठी व लहान बंदरे 00.00 0 0 00.00
2 अंतर्देशीय जल वाहतूक 00.00 0 0 00.00
3 रस्ते विकास 188.60 0 12.72 201.32

एकूण सहा 188.60 0 12.72 201.32

(सात) सामान्य आर्थिक सेवा.

1 पर्यटन 00.00 0 0 00.00
2 स्थानिक विकास कार्यक्रम 00.00 0 0 00.00

एकूण सात 00.00 0 0 00.00

(आठ) सामाजिक आणि सामुहिक सेवा

1 सामान्य शिक्षण 525.50 0 0 525.50
2 क्रिडा व युवक कल्याण 4.50 0 0 4.50
3 कला व संस्कृती 1.30 0 0 1.30
4 तांत्रिक शिक्षण 5.73 0 40.28 46.01
5 वैधकिय शिक्षण व औषधी द्रव्य 0.00 0 0 0.00
6 आरोग्य सेवा 136.50 0 30.99 167.49
7 ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता 83.61 0 11.93 95.54
8 गृहनिर्माण 7.99 0 0 7.99
9 नगरविकास 61.00 0 0 61.00
10 माहिती व प्रसिध्दी 00.00 0 0 00.00
11 मागासवर्गीयांचे कल्याण 129.91 0 0 129.91
12 कामगार व कामगार कल्याण 5.96 0 82.10 88.07
13 समाज कल्याण 7.07 0 0 7.07
14 पोषण 0.00 0 0 0.00

एकूण आठ 969.07 0 165.30 1134.37

एकूण एक ते आठ 2723.34 1845.84 2174.67 6743.85

तक्ता क्रमांक 11 . 2

घोजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 1995 - 96 या वर्षाकरीता

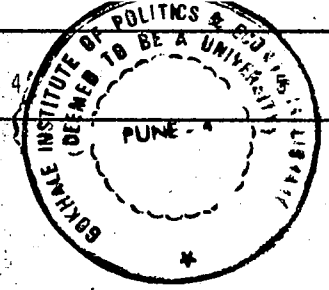
जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधने
1	2	3	4	5
एक	<u>कृषी व संलग्न सेवा</u>			
		1) तालुका बिज ग्रुपन क्षेत्र विकास	पाईप लाईन संख्या	3
		2) मागासवर्गीय आणि नवबौध्दांना दारिद्र्य रेषेवर आणणे.	लाभार्थी संख्या	246
		3) कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम.	बिंटल	176
		4) तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम	बिंटल	585
		5) तेलबिया विकास कार्यक्रम.	बिंटल	7240
		6) तुषार ठिबक सिंचन	संच	61
		7) एकात्मिक तुणधान्य विकास कार्यक्रम	बिंटल	324
दोन	<u>फलोत्पादन</u>			
		1) अल्प व सिमांतिक शेतक-यांना फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान		
		अ) कर्जासी निगडीत अनुदान	लाभार्थी संख्या	13
तीन	<u>मृदसंधारण</u>			
		1) एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम मृदसंधारण करिता फलोधान	बंधारे संख्या	74
पाच	<u>पशुसंवर्धन</u>			
		1) पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्र बांधणे		
		अ) बांधकाम	संख्या	2
		2) पशु प्रथमोपचार केंद्राची स्थापना करणे	संख्या	9
		3) पशु प्रथमोपचार केंद्रे/आधारभूत ग्राम केंद्रे/कृत्रिम रेतन उपकेंद्राचा दर्जा वाढविणे.	संख्या	7
		4) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य	लस मात्रा संख्या	12000
		5) प्रसिध्दी व सामुहिक प्रचार	शिबीरे संख्या	10

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
		6) प्रकक्षित कुक्कुट विकास गटा जवळील निवासी व बिगर इमारतीचे बांधकाम	इमारत संख्या	1
		7) तलंगाचे गट वाटप	गट संख्या	62
सहा	<u>दुग्ध व्यवसाय विकास</u>			
		1) शासकीय दुग्ध योजना	घंज संख्या	1
		2) निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी/अनु- जाती, जमाती तसेच दुर्बल घटका- तील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	200
		3) सुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पूरवठा	संख्या	20
सात	<u>मत्स्य व्यवसाय</u>			
		1) मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या	26.27
		अ) मत्स्य बीज	(लाखात)	
		2) अवरुध्द पाण्यातील मत्स्य संवर्धन		
		अ) संचयन	संख्या	35.88
		ब) मत्स्योत्पादन	मे. टन	55
		3) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य		
		अ) नायलॉन सूत	किलो	107.47
		4) मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापना व मत्स्य संवर्धन विकास घंत्रणा	संख्या	15
आठ	<u>सहकार</u>			
		1) लहान शेतक-यांना व्याजाकरिता अर्थसहाय्य	सभासद संख्या	50
		2) प्राथमिक सहकारी ग्राहक भांडारांना अनुदान	सभासद संख्या	10
		3) ग्रामीण भागात ग्राहकोपयोगी वस्तू- चे वितरण	सभासद संख्या	13
		4) उत्पादन प्रोत्साहन योजना	सभासद संख्या	11199
		5) मागासवर्गीय व नवबौध्द घांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	सभासद संख्या	38

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

51	प्राथमिक मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडाराचे भाग विकत घेण्यासाठी	संस्था संख्या	200
52	मागासवर्गीय व नवबौध्दना 7 वर्षे सुदतीचे बिन व्याजी कर्जे	संस्था संख्या	200
	7) अनुसूचित जाती/नवबौध्द घांजा गरजा पुरविण्यासाठी कर्जे	संस्था संख्या	200
	8) हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती ग्राहक भांडारांच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकिय अनुदान	संस्था संख्या	2
नऊ	ग्रामीण विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	2077
	11) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	गट संख्या	2
	अ) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	5230
	ब) जवाहर रोजगार योजना		
	21) जवाहर रोजगार योजना		
	अ) मनुष्य दिन	लाखात	37.29
	4) रोजगार हमी योजना		
	अ) मनुष्य दिन	लाखात	13.33
	5) जमीन सुधारणा		
	अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी	44
दहा	सामुहीक विकास		
	अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी	386
	ब) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	शौचालय संख्या	219
	क) दहन व दफन भुमीसाठी	गावे संख्या	--
अकरा	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण		
	11) लघुपाटबंधारे		
	अ) लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	160
	ब) अयशस्वी विहीरींना अनुदान	विहीरी संख्या	5
	4) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	500
	5) लघु पाटबंधारे (राज्यक्षेत्र)	को.प.बंधारे संख्या	1
	6) आपाकट विकास	हेक्टर	48
बारा	विद्युत विकास		
	अ) सामान्य विकास	पंप संख्या	39
	ब) पध्दती सुधारणा	दोन कनेक्शन संख्या	2621
	क) हरिजन/आदिवासी वस्त्यांचे विद्युतीकरण	मोफत घरगुती कनेक्शन संख्या	446
	ड) ग्रामीण विद्युतीकरण	लाभार्थी संख्या	55

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
तेरा	ग्रामीण लघु उद्योग	1) रेशिम उद्योग 2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य 3) जिल्हा उद्योग केंद्र आस्थापना योजना 4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ-सहाय्य भागभांडवल 5) जिल्हा उद्योग केंद्र छोटी उद्योगधारकां-करिता कर्ज योजना 6) उद्योजकता प्राशिक्षण कार्यक्रम 7) गट पातळीवरील ग्रामीण कारागिरांच्या बहुउद्देशिय सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (बलुतेदार) सहकारी विभाग	लाभार्थी संख्या लाभार्थी संख्या कर्मचारी संख्या संस्था संख्या लाभार्थी संख्या प्राशिक्षणार्थी संख्या संस्था संख्या	45 105 17 8 6 90 6
चौदा	वाहतुक व दळणवळण	1) जिल्हा स्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून) अ) मोरीकाम 2) किमान-गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा स्ते अ) मो-या 3) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडस्ते (वि.घ. योजना) अ) पुल	संख्या संख्या संख्या	36 82 13
पंधरा	सामाजिक व सामुहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण 1) प्राथमिक शाळेत बालवाइया 2) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढ्या सुरु करणे अ) विद्यार्थी 3) आर्थिक दृष्ट्या, मागासलेल्या भागा-मधील प्राथमिक शाळेतील अनु-जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती अ) विद्यार्थी 4) माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे अ) विद्यार्थी 5) प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान अ) खोली 6) खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान अ) शाळा	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	5 16955 1800 94 10 8

तक्ता क्रमांक 11. 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
	7)	दुर्बल घटकातील सुलीना शाळेत नियमित घेण्यासाठी उपस्थिती भक्ता अ) विद्यार्थीनी	संख्या	8322
	8)	प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती करिता नगरपरिषदांना अनुदान अ) शिक्षक	संख्या	4
	9)	प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती करिता जिल्हा परिषदांना अनुदान अ) शिक्षक	संख्या	124
	10)	सुलीची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्रा. शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके	शिक्षक संख्या	10
	11)	शाळा समुहाचा विस्तार करणे	शाळा संख्या	9
	12)	अशासकीय नवीन प्रा.शाळा उघडणे विना अनुदानित मा.शाळा अनुदान तत्वावर आणणे.	शिक्षक संख्या	82
	13)	अशासकीय नवीन मा.शाळांच्या विकास व विस्तार जादा तुकड्या उघडणे.	तुकड्या संख्या	54
	14)	पूर्वीच्या शासकीय मा.शाळेच्या इमारती बांधण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान	इमारत संख्या	4
	15)	उच्चस्तर मा. शिक्षण(क.) महाविद्यालय अतिरिक्त वर्ग	वर्ग संख्या	18
	16)	आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती.	विद्यार्थी संख्या	6000
	17)	बारावी पर्यंतच्या सुलीना मोफत शिक्षण	विद्यार्थीनी संख्या	3500
	18)	प्रा. शाळा इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधीकरणांना अनुदान	शाळा संख्या	38
	19)	विना अनुदानित शैक्षणिक संस्थेत शिक्षणा-चा आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती.	विद्यार्थी संख्या	2000
	20)	सामाजिक सुरक्षा कवच.	डी.पी.ई.पी. संख्या	12
सोळा	<u>क्रिडा व पुढक कल्याण</u>			
	1)	गाव तेथे मैदान व व्यायामशाळा	संस्था संख्या	1
	2)	जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना	केंद्र संख्या	7
	3)	क्रिडांमणांचा विकास	संस्था संख्या	7
	4)	व्यायामशाळा विकास	व्यायाम शा. संख्या	10
	5)	सामाजिक सेवा शिबीरे भरविणे	शिबीरे संख्या	25
	6)	ग्रामिण/नागरी भागातील स्वयंसेवी पुढक मंडळांना आर्थिक सहाय्य	पुढक संस्था संख्या	15

तक्ता क्रमांक 11 : 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
सतरा	<u>कला व संस्कृती</u>	1) सार्वजनिक ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे	ग्रंथालय संख्या	29
अठरा	<u>तांत्रिक शिक्षण</u>	1)+2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम अ) संस्था	संख्या	2
एकोणिस	<u>आरोग्य सेवा</u>	1) रुग्णालये व दवाखाने घातील सुविधातील वाढ (शिक्षणेत्र) व जिल्हा रुग्णालयात गुप्त रोग चिकित्सा केंद्रे स्थापन करणे.	संख्या	25
		2) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन	रक्तगट नमुने संख्या	164279
		3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे/उपकेंद्रे/ग्रामीण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शव-विच्छेदन केंद्रे	संख्या	14
		4) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	49
		5) प्रा. आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	204
		6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	41
		7) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या आरोग्य केंद्राच्या वाहनाची बदली	वाहने संख्या	14
		8) ग्रामीण रुग्णालयास अतिरिक्त कर्मचारी वर्ग पुरविणे	कर्मचारी संख्या	36
विस	<u>ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता</u>	1) नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) म.पा.पु. जलनिःसारण मंडळ	पा.पु.योजना संख्या	10
		2) जी.एस.डी.ए. चा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम अ) विंथन विहीरी	संख्या	42
		3) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)	संख्या	2
एकविस	<u>गृहनिर्माण</u>	1) खेड्यातील गावठाण्यांचा विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद अ) गावे	संख्या	10

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
जाविस तेवीस	नगर विकास मागासवर्गीयांचे कल्याण	नगर परिषदांना अर्थ सहाय्य	न.पा.संख्या	5
		1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	910
		2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी	संख्या	2154
		3) मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे अ) वसतीगृहे	संख्या	6
		4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता अ) विद्यार्थी	संख्या	18
		5) मागासवर्गीयांच्या सरकारी गृह- निर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य अ) संस्था	संख्या	65
		6) हरिजन वस्त्यांची सुधारणा अ) वस्त्या	संख्या	1
		7) अंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन अ) जोडपे	संख्या	9
		8) गलिच्छवस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी	संख्या	143
		9) मागासवर्गीयांना मंगलौरी कौले, जी.आय.शीट्स बदलण्यासाठी, व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे अ) लाभार्थी	संख्या	487
		10) विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी (स्वेच्छा) संस्थांकडून चालविल्या जाणा-या	आश्रमशाळा संख्या	6
		11) इयत्ता 5 वी, 7 वी इयत्तेत शिक्षणा-या मागासवर्गीय मुलांना मुलींना शिष्यवृत्ती देणे	विद्यार्थी संख्या	167
		12) अनु.जाती, अनु.जमातीतील वैधकीय व व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता पुस्तक पेढ्या	पेढ्या संख्या	2
		13) अनु.जमाती करिता विधुत पंपसंच बसविणे	पंप संख्या	4

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5
चौविस	<u>समाजकल्याण</u>			
		1)स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण अ)लाभार्थी	संख्या	211
		2)7वी व 8वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या अ)लाभार्थी	संख्या	360
		4)अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य अ)लाभार्थी	संख्या	20
		5)स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान अ)लाभार्थी	संख्या	190
		6)अपंगासाठी मार्गदर्शन व सल्ला केंद्राची स्थापना करणे	केंद्र संख्या	22
पंचविस	<u>कामगार व कामगार कल्याण</u>			
		1)चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची त्रुटी भरून काढणे	संस्था संख्या	4
		2)आधुनिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये पुस्तक पेट्या उघडणे	संस्था संख्या	4
		3)संजय गांधी स्वावलंबन योजना	संस्था संख्या	78
		4)सेवायोजन कार्यालयात फिरत्या नोंदणी पथकाची निर्मिती करणे	संस्था संख्या	1
		5)चालू आधुनिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये जादा जागा सुरु करणे	संस्था संख्या	2

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना [1995-96 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा - कामाचा प्रकार					
		सिंचन कामे(स्ते)	सार्वजनिक कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	नियोजित कामाची संख्या	4960	727	621	161	0	6469
2.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	389	0	13	0	0	402
3.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
4.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	0	0	0	0	0	0
5.	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	1107	219	284	106	0	1716
6.	कामासाठी केलेली तरतूद	0	0	0	0	0	0
7.	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	2082.70	917.30	574.99	94.24	0	3669.23
8.	रोजगार निर्मिती(मनुष्य दिवस लाखात)	57.83	25.00	20.81	0.76	0	104.40

आधार:- उपजिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.4

**रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च
1995-96 चा वर्षाकरिता**

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये - लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखाली- ल कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1					
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल 1995	310.35	310.35	14.79	695
2.	मे 1995	395.25	705.60	13.94	739
3.	जून 1995	561.30	1266.90	18.10	798
4.	जुलै 1995	280.87	1547.77	9.02	415
5.	ऑगस्ट 1995	294.87	1842.64	6.10	682
6.	सप्टेंबर 1995	308.85	2151.49	9.09	451
7.	ऑक्टोबर 1995	62.29	2213.78	5.12	311
8.	नोव्हेंबर 1995	78.30	2292.08	5.11	419
9.	डिसेंबर 1995	94.29	2386.37	4.02	310
10.	जानेवारी 1996	61.18	2447.55	5.02	413
11.	फेब्रुवारी 1996	84.83	2532.38	6.07	408
12.	मार्च 1996	108.48	2640.86	8.02	518
एकूण		2640.86	-	104.40	6459

आधार:- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना. जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना (1995-96 वर्षाकरीता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाबी	तहसील						
		उ"बाद	कळंब	उमरगा	तुळजापूर	परंडा	भूम	एरूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वस्तीच्या एरूण गावांची संख्या (91 च्या जनगणनेनुसार)	126	119	133	125	116	97	716
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	31	13	62	50	22	12	190
3	<u>बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या</u>							
	अ) गावांची संख्या	76	106	81	107	116	93	579
	ब) त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	11	43	44	22	12	132
4	<u>पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना</u>							
	अ) <u>टँकरने पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	14	22	46	18	12	4	116
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	18	6	4	0	28
	3. टँकरची संख्या	19	23	57	26	12	11	148
	ब) <u>बैलगाडीने पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	3. बैलगाडीची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	क) <u>इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या</u>							
	1. गावांची संख्या	36	0	0	26	1	0	63
	2. गावांतील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	5	1	0	6
	3. साधने	0	0	0	0	0	0	0

आधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व गटविकास अधिकारी.

अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	-	-	1. ज्वारी	28000	1. भात	675
		-	-	2. बाजरी	450	2. मका	100
		-	-	3. मका	825	3. ज्वारी(र)	30100
		-	-	4. --		4. गहू	2730
2	कळंब	-	-	1. ज्वारी	18000	1. भात	250
		-	-	2. बाजरी	2440	2. मका	50
		-	-	3. मका	650	3. ज्वारी(र)	6840
		-	-	4. --		4. गहू	2200
3	उमरगा	-	-	1. ज्वारी	28450	1. भात	1785
		-	-	2. बाजरी	8740	2. मका	300
		-	-	3. मका	900	3. ज्वारी(र)	23800
		-	-	4. --		4. गहू	4500
4	तुळजापूर	-	-	1. ज्वारी	6700	1. भात	3600
		-	-	2. बाजरी	3000	2. मका	100
		-	-	3. मका	900	3. ज्वारी(र)	24500
		-	-	4. --		4. गहू	4200
5	परंडा	-	-	1. ज्वारी	350	1. भात	75
		-	-	2. बाजरी	1600	2. मका	45
		-	-	3. मका	375	3. ज्वारी(र)	70100
		-	-	4. --		4. गहू	325
6	भूम	-	-	1. ज्वारी	6700	1. भात	100
		-	-	2. बाजरी	2300	2. मका	200
		-	-	3. मका	400	3. ज्वारी(र)	15300
		-	-	4. --		4. गहू	2220
जिल्हा एकूण		-	-	1. ज्वारी	78200	1. भात	6485
		-	-	2. बाजरी	18530	2. मका	790
		-	-	3. मका	4050	3. ज्वारी(र)	170640
		-	-	4. --		4. गहू	16175

टिप: संकरित पिकामध्ये अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांचा समावेश आहे. संकरित व अधिक उत्पन्न देणा-या पिकांचे पृथक्करण देता येईल.

आधार : कृषि विकास अधिकारी जिल्हा

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्ह्यांतील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 1994-95 चा वर्षाकरीता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टनात)			
		निर्घंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	शेरा
1	2	3	4	5	6

12368

23911

36279

टिप : तहसिलवार माहिती उपलब्ध नाही.

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.8

जिल्ह्यातील साखर कारखाने 1995-96 गाळप हंगामासाठी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसिल/ जिल्हा	साखर कारखान्याचे नांव	खाजगी/ सहकारी	प्रतिदिन गाळप क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष झालेले गाळप मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद.	तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना, लि. ढोकी-तेरणानगर	सहकारी	3500	406389	40325
2	कळंब	--				
3	उमरगा	--				
4	तुळजापूर	श्री. तुळजाभवानी शेतकरी सहकारी साखर कारखाना. नळदुर्ग.	सहकारी	1250	231526	22207
5	परंडा					
6	भूम					
एकूण जिल्हा				4750	637915	62532

आधार : कार्यकारी संचालक, तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना, लि.ढोकी, ता.
उस्मानाबाद.

2 कार्यकारी संचालक, श्री. तुळजाभवानी शेतकरी साखर कारखाना लि. नळदुर्ग, ता.
तुळजापूर.

तक्ता क्र.11.9
दुग्ध संस्थांची संख्या [वर्ष 1995-96]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध एकूण प्रतिदिन [000 लिटर]	शीत गृहांची संख्या	शीत-गृहांची क्षमता [000 लिटर]	
1	2	3	4	5	6	7	8
अ	दुग्ध संघ						
1	उस्मानाबाद जिल्हा दुग्ध उत्पादक संघ, उस्मानाबाद	668	52219	21458	59	4	52
2	तालुका दुग्ध उत्पादक संघ, धूम	184	19243	12969	36	1	50
3	इतर संस्था	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		852	71462	34427	94	5	102

आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दशविणारा तक्ता [वर्ष -1995-96]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

जिल्ह्यांतील या कार्यक्रमांतर्गत	1.1 केंद्रीय पुरस्कृत] 3 2 5
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या	2.1 राज्य पुरस्कृत	
	3.1 एकूण	

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रुपये लाखात	झालेला खर्च रु. लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील परिमाण	लक्ष्य	साध्य	साध्यांची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	कृषि विकास	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	लघु पाट-	28.64	16.55	58	1. भूमिगत बंधारे	संख्या	17	2	100
					2. साठवण बंधारे	संख्या	194	0	0
3.	वनिकरण	5.17	5.17	100	झाडे लावणे	हेक्टर	194	194	100
4.	सामाजिक वनिकरण	5.07	5.07	100	स्त्याच्या बाजूने वृक्ष लावणे	हेक्टर	138	138	100
5.	प्रशासन	39.0	38.0	97			0	0	0
6.	इतर	0	0	0			0	0	0
	एकूण	42.78	30.59 30.34	71	0	0	0	0	0

आधार : प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती
त्यावरील तरतूद व खर्च [वर्ष 1995-96]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

कार्यक्रमाखाली 11 तालुक्यांची संख्या-निरंक 41 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे-
असणा-या 21 गावांची संख्या- निरंक अनुसूचित जमातीची
31 एकूण लोकसंख्या- 1276327 लोकसंख्या 22463

[रुपये - हजारात]

अ.क्र. विकास शिर्ष व उपशिर्ष 1995-96 साठी 1995-96 मध्ये टक्केवारी
झालेली तरतूद झालेला खर्च

1	2	3	4	5
[एक]	कृषी संलग्न सेवा			
	11 पीक संवर्धन			
	21 फलोत्पादन			
	31 मृद व जलसंधारण			
	41 पशुसंवर्धन			
	51 दुग्ध व्यवसाय विकास			
	61 मत्स्य व्यवसाय			
	71 वने			
	81 पणन, कोठारे व वखारी			
	91 सहकार			
	एकूण [एक]			
[दोन]	ग्रामीण विकास			
	11 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	21 अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम			
	31 जवाहर रोजगार योजना	नि	रं	क
	41 रोजगार हमी योजना			
	51 जमीन सुधारणा			
	61 सामुहिक विकास			
	71 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम			
	एकूण [दोन]			
[तीन]	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण			
	11 लघु पाटबंधारे			
	21 जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम			
	31 आपाकट विकास			
	41 पूर नियंत्रण कामे			
	एकूण [तीन]			

1

2

3

4

5

[चारा] विधुत विकास

[पाचा] उद्योग व खाणकाम

1) मोठे व मध्यम उद्योग

2) ग्रामीण व लघु उद्योग

एकूण [पाचा]

[सहा] वाहतुक व दळणवळण

1) मोठी व लहान बंदरे

2) अंतर्देशीय जलवाहतुक

3) रस्ते विकास

एकूण [सहा]

[सात] सामान्य आर्थिक सेवा

1) पर्यटन

2) स्थानिक विकास कार्यक्रम

एकूण [सात]

[आठ] सामाजिक आणि सामुहिक सेवा

1) सामान्य शिक्षण

2) क्रिडा व धुवक कल्याण

3) कला व संस्कृती

4) तांत्रिक शिक्षण

5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये

6) आरोग्य सेवा

7) ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता

8) गृहनिर्माण

9) नगर विकास

10) माहिती व प्रसिध्दी

11) मागासवर्गीयांचे कल्याण

12) कामगार व कामगार कल्याण

13) समाज कल्याण

14) पोषण

एकूण [आठ]

एकूण [एक ते आठ]

[नऊ] म्हाडा घोजनेखालील तरतूद

[दहा] न्युकलीस बजेट

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.12

वीस कलमी कार्यक्रम । 1995-96 वर्षाकरिता।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1.	अ) एकत्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	6000	7307
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	18.56	17.87
	क) लघु उद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	350	316
2(7)	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	60	61
3(8)	मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे	संख्या	103470	103147
4(9)	अ) आदर्श कुटुंबांना दोन सुले हे परिमाण	संख्या	10900	10900
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	49510	43942
5(11)	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	3077	1710
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	271	282
6(14)	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण का. इंद्रिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	1411	1192
8(16)	वनीकरणांसाठी नवीन धोरण			
	अ) झाडे लावणे	संख्या लाखात	27.00	22.20
	ब) लागवडी खालील क्षेत्र	हेक्टर	2397.01	11039.91
9(19)	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण	पंप संख्या	1060	2203
	का) सुधारित चुली	चुली संख्या	3600	2600
	ड) बायोगॅस संच बसविणे	संयंत्र संख्या	100	100

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-11.13

विशेष घटक योजना (1995-96 वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	सुरूप विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रुपये लाखात)	झालेला खर्च (रुपये लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	114.09	96.12	84.00
2.	ग्रामीण विकास	388.37	214.54	55.00
3.	रोजगार हमी योजना	275.19	275.19	0.00
4.	विद्युत विकास	50.00	48.91	98.00
5.	उद्योग व स्थापकाम	9.70	3.73	38.00
6.	वाहतूक व दळणवळण	45.00	45.00	100.00
7.	सामाजिक व सांस्कृतिक सेवा	39.10	39.10	100.00
8.	महिला कल्याण	1.48	1.48	100.00
9.	पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण आणि नगरविकास	18.25	8.25	45.00
10.	कामगार व कामगार कल्याण	2.15	12.93	601.00
11.	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना	56.12	54.37	97.00
12.	आर्थिक उन्नती	5.00	1.56	31.00
जिल्हा एकूण		1004.45	801.18	110.00

आधार :- जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक 11.14

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1995-96

जिल्हा - उस्मानाबाद

[रुपये - हजारात]

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वषर्षी-एकूण तील नवीन कामे	मंजूर-कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वषर्षीत झालेला एकूण खर्च	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	6000	46	35	81	5873	3923
2	बाशी(उ"बाद मधील 8 गावे)	559	6	5	11	559	310
3	तुळजापूर	6000	27	34	61	4921	3511
4	उमरगा	6000	30	43	73	5374	3240
5	निलंगा(उमरगा मधील 16 गावे)	957	2	1	3	957	613
6	कळंब	6000	32	39	71	6036	3910
7	भूम-परंडा	6000	42	47	89	5581	3415
8	जिल्हा स्तर	0	06	6	12	2343	2343
9	विधान परिषद	651	2	2	4	651	529
एकूण		32167	193	212	405	32295	21794

आधार : जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 12.1

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1995 ते मार्च-1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)

शेती क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	गहू	बन्सी	600	640	600	621	518	527
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	670	650	650	670	611	600
4.	ज्वारी	पिवळी	395	350	390	421	381	300
5.	ज्वारी	हासद्रीड	420	430	450	504	475	450
6.	बाजरी		449	489	-	-	462	421
7.	मका		451	460	469	512	500	391
8.	दूर		1400	1480	1800	1750	1327	1400
9.	चणा		850	760	710	770	755	730
10.	उडीद		1499	-	-	-	1401	1450
11.	मूग		-	-	1000	-	1301	1351
12.	गूळ		626	525	546	-	826	-
13.	शेंगा		1450	1370	1300	1370	1080	1180
14.	करडई		900	850	1000	1060	1075	1061
15.	जवस		1201	1151	1220	1300	1241	1205
16.	तीळ		-	1311	-	1900	-	2305

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.1

जिल्हयातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

तक्ता क्र. 12.1 पुढे चालू

जिल्हयातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1995 ते मार्च-1996.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	गहू	बन्सी	520	600	561	650	412	610	572	580
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	560	650	690	680	625	550	634	496
4.	ज्वारी	पिवळी	351	310	360	316	561	332	372	279
5.	ज्वारी	हायब्रीड	400	300	278	308	370	310	391	313
6.	बाजरी		425	420	386	370	361	335	412	370
7.	मका		350	300	350	363	340	400	407	375
8.	जूर		1400	1691	1524	1500	1750	1760	1565	1172
9.	चना		610	560	527	641	822	850	715	1120
10.	उडीद		1420	1365	1325	1350	1305	1501	1402	1185
11.	सुग		1375	1450	1400	1280	1425	1425	1334	1059
12.	सुळ		-	-	-	-	560	560	607	753
13.	होंगा		1300	1200	1169	1270	1375	1320	1282	1135
14.	करडई		1000	1000	-	925	970	1016	987	926
15.	जवस		1225	1199	1200	1240	1419	1350	1246	1134
16.	तीळ		2200	2250	2200	2100	2101	2010	2042	1689

आधार :- उस्मानाबाद जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्र. 12.2

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये:-

1.	तांदुळ	उत्तम	किलो	13.25	14.00	13.50	13.75	14.00	14.00
2.	तांदुळ	मध्यम	--	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50
3.	तांदुळ	हलका	--	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
4.	बहू	तांबडा	--	7.25	7.50	6.70	6.50	6.45	6.50
5.	बहू	क.सोना	--	8.00	8.00	7.60	7.00	7.37	7.70
6.	ज्वारी	पांढरी	--	7.50	7.25	7.28	7.50	7.50	7.50
7.	ज्वारी	संकरित	--	5.50	5.50	5.50	5.50	6.62	5.50
8.	दाजरी	मध्यम	--	6.50	6.50	6.30	6.50	6.50	6.80

डाळी :-

9.	सर डा.	मध्यम	किलो	19.25	24.00	23.80	23.00	24.50	28.00
10.	चना डा.	--	--	16.00	16.00	14.80	13.00	13.00	13.00
11.	सुग डा.	--	--	21.00	21.00	21.00	21.00	22.00	22.50
12.	उडीद डा.	--	--	28.00	30.00	30.00	35.00	36.00	36.00
13.	मसर डा.	--	--	16.00	16.00	16.00	15.00	15.00	16.00

साखर व गूळ :-

14.	साखर	सु.बा.	किलो	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	13.10
15.	साखर	स्वधादु	--						
16.	गूळ	म./पि.	--	10.00	10.00	10.00	10.00	9.50	9.25

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक

सरासरी किंमती. (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1995	ऑगस्ट 1995	सप्टें. 1995	ऑक्टो. 1995	नोव्हें. 1995	डिसे. 1995	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्ये:-

1.	तांदुळ उत्तम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.88	12.73
2.	तांदुळ मध्यम	--	9.50	9.50	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.67	8.01
3.	तांदुळ हलका	--	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	9.51
4.	गहू तांबडा	--	6.50	6.75	6.45	7.00	7.50	7.00	6.84	5.91	
5.	गहू क.सोना	--	8.00	8.00	8.50	8.50	8.60	6.75	7.83	6.97	
6.	ज्वारी पांढरी	--	7.51	7.50	7.50	8.00	8.00	8.00	7.59	5.37	
7.	ज्वारी संकरीत	--	5.50	5.50	5.62	5.50	5.50	5.50	5.60	3.17	
8.	बाजरी मध्यम	--	7.00	7.00	7.00	6.00	6.00	5.50	6.47	4.79	

डाळी :-

9.	तूर डा. मध्यम	किलो	31.50	30.00	30.00	30.00	30.50	32.00	27.21	18.16
10.	चना डा.	--	13.00	13.50	12.00	12.00	11.25	10.60	13.18	18.17
11.	सुग डा.	--	22.00	22.00	22.00	22.00	22.50	24.00	21.92	18.25
12.	उडीद डा.	--	36.00	36.00	34.00	35.00	28.00	27.20	32.60	20.17
13.	मसूर डा.	--	18.00	17.00	19.00	19.00	20.25	22.80	17.50	14.17

साखर व गूळ :-

14.	साखर सु.बा.	किलो	13.10	13.10	13.20	13.00	13.00	13.10	12.84	13.82
15.	साखर स्वधाडू	--								
16.	गूळ म./पि.	--	8.60	8.50	8.00	8.00	8.00	8.00	8.99	11.49

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2-पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील सुल्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4.	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडेतेल	धुईमूग	किलो	40.25	41.00	42.00	41.00	41.00	42.00
18.	पा.तेल	स्व.धा.	-"	31.00	31.00	31.00	31.00	31.00	31.00
19.	वन.तुप	डालडा	-"	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00	44.00

इंधन व इंधनजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे इंधन	म्हशीचे	लिटर	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
21.	सह तुप	-"	किलो	140	140	140	140	140	140

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	55.00	50.00	55.00	55.00	65.00	80.00
23.	साजे मासे	स्था.म.	-"	35.00	35.00	35.00	34.00	32.00	33.00
24.	अंडी/कोंवडीची	इझन		15.60	15.60	15.60	15.60	15.60	15.60

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंमदाणे	मध्यम	किलो						
26.	झोपरे	सु.वाटी	-"	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00
27.	मिरची	सु.संके.	-"	28.00	23.50	21.50	20.00	25.00	26.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	लेली म.	जळगाव	इझन	7.00	7.00	7.00	8.00	8.00	7.50
29.	जांभे	मध्यम	किलो	2.50	2.50	2.50	2.50	3.00	3.40
30.	बटाटे	मध्यम	-"	5.00	5.00	5.00	5.00	6.00	6.80

वेष्टे:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00	75.00
32.	जॉकी	पावडर	100 g	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	112.00

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किंमती. (किंमत '०.००' रु.ता)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल:-

17.	गोडेतेल	भूईमूग	किलो	42.00	41.50	42.00	42.00	43.00	41.50	41.60	37.76
18.	पा.तेल	स्व.धा.	--	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	31.50	31.39
19.	वन.तुप	डालडा	--	42.00	42.00	43.00	44.00	44.00	44.00	43.58	42.13

दुध व दुग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	8.00	8.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.33	8.00
21.	गुड तुप	--	किलो	140	140	140	140	140	140	140	140

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	70.42	55.51
23.	ताजे मासे स्था.म.	--		34.00	34.00	33.00	32.00	34.00	34.00	33.75	38.52
24.	अंडी/कॉबडीची	डझन		18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	16.80	12.52

साल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो								
26.	खोबरे	सु.वाटी	--	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00	35.00
27.	मिरची	सु.संके.	--	26.00	30.00	31.00	29.00	30.00	32.00	26.83	28.33

ठे व भाजीपाला:-

28.	केडी म.	जळगाव	डझन	8.00	8.00	7.50	7.00	7.00	7.00	7.42	5.87
29.	कांदे	मध्यम	किलो	6.00	6.00	7.80	7.80	6.00	6.50	4.71	3.61
30.	बटाटे	मध्यम	--	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	6.73	5.41

उरे:-

31.	चहा	CTCपत्ती	किलो	75.00	75.00	75.00	75.00	80.00	80.00	75.83	75.00
32.	कॉफी	पावडर	100 g	112.50	120.00	120.00	125.00	125.00	125.00	115.79	76.68

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती. (किमंत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परि-माण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ऊळण व दिवाबत्ती:-

33.	रॉकेल	--	लिटर	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10
34.	लाकूड	जळारु	40की.	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
35.	कोळसा	लाकडी	--	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00

कपडे:-

36.	साडी	4.5 मी.	1 नग	150.00	150.00	150.00	150.00	170.00	170.00
37.	शर्टिंग	टेरीकाँ.	मिटर	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
38.	केटींग	सुती	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

भांडी:-

39.	पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40.	पातेले	पितळ	--	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41.	हमाम	साबण	1नग	6.30	6.30	6.30	6.50	6.50	6.50
42.	धुण्याचा	501	1 नग	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
		साबण	गॅम						
43.	दुधपेस्ट	कोलगेट	100	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40
			गॅम						
44.	केशतेल	टाटा	100	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		हे.ऑ.	गॅम						
45.	सुपारी	मध्यम	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00
46.	विडी	--	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47.	सिगार	ब्रिस्टाल	10नग	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील सुध्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती: (किंमत "0.00" रु.त)

वर्ष:- 1995.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै 1995	ऑगस्ट 1995	सप्टें. 1995	ऑक्टो. 1995	नोव्हें. 1995	डिसे. 1995	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33. राँकेल	---	लिटर	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	2.95
34. लाकूड	जळारु	40की.	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	33.58
35. कोळसा	लाकडी	---	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	200.00

कपडे:-

36. साडी	4.5 मी.	1 नग	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	163.33	143.17
37. शर्टींग	टेरीकाँ.	मिटर	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
38. केटींग	सुति	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	144.75

भांडी:-

39. पातेले	स्टिल	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40. पातेले	पितळ	---	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

वापरातील संकीण वस्तू:-

41. हमाम	साबण	1 नग	6.75	6.75	6.75	6.50	6.75	6.75	6.55	6.04
42. धुण्याचा	साबण	1 नग	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	10.94
43. दुधपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40	18.40
44. केशतेल	टाटा हे.ऑ.	100 ग्रॅम	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
45. सुपारी	मध्यम	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	106.00
46. चिडी	सुनसी	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47. सिंगार	क्रिस्टाल	10नग	7.00	7.00	7.00	8.00	8.00	8.00	6.75	5.00

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.

(199)

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे ग्राहक किमंतीचे निर्देशांक सन 1995-96.

[पायाभूत वर्ष :-1982 = 100]

केंद्र:- सोलापूर

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबां- धणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	एप्रिल	1995	331	439	202	265	243	317	311
2.	मे	1995	349	463	225	265	247	342	328
3.	जून	1995	357	469	225	265	247	343	333
4.	जुलै	1995	368	469	225	265	247	345	341
5.	ऑगस्ट	1995	364	472	225	265	250	347	338
6.	सप्टेंबर	1995	370	472	225	265	250	349	342
7.	ऑक्टोबर	1995	368	472	225	265	244	349	341
8.	नोव्हेंबर	1995	368	472	225	265	249	349	341
9.	डिसेंबर	1995	364	472	225	265	242	348	338
10.	जानेवारी	1996	358	472	225	282	243	349	336
11.	फेब्रुवारी	1996	365	508	260	282	247	353	345
12.	मार्च	1996	368	508	260	282	265	353	348

वार्षिक सरासरी 361 474 229 269 248 345 337

आधार :- कामगार असुक्त यांचे कार्यालय, सुंबई.

तक्ता क्र. 13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या,

सन 1995-96.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3

1. पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या:-	
का पोलीस उप महानिरीक्षक.(वर्ग-1)	0
ख) पोलीस आयुक्त.	0
ग) अप्पर पोलीस आयुक्त.	0
घ) पोलीस उप आयुक्त.	0
च) पोलीस अधिक्षक.	1
छ) पोलीस उप अधिक्षक.	3
ज) पोलीस निरीक्षक.	8
झ) पोलीस उप निरीक्षक.	41
ट) पोलीस जमादार.	52
ठा) पोलीस हवालदार.	232
ड) पोलीस शिपाई.	825
ढ) इतर.	27

एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या 1189

2. पोलीस ठाणे.	16
3. आऊट पोस्ट.	15
4. सब पोस्ट.	0
5. लॉकअप्स.	14
6. पोलीस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सोप असलेली गावे व शहरे.	31

7. पोलीस दलांचा एकूण खर्च(रु.लाखात) 763

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 13.2

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1995-96.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	190	29	381	161	88	68	20	366
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	1471	157	3071	1314	1226	570	655	1934
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे.	192	66	469	126	125	110	15	345
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	304	15	518	289	136	84	52	535
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	331	110	767	221	141	103	34	710
8.	वर न नोंदलेले इंडी-घन पिनलकोड खालिल इतर गुन्हे.	69	9	134	60	37	14	23	120

एकूण [1 ते 8] 2557 386 5340 2171 1753 949 799 4010

तक्ता क्र. 13:2 पुढे चालू.

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1995-96.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मार्गील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे.

का विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपत्र ठरलेले गुन्हे.

1821	382	4932	1577	955	658	261	4635
------	-----	------	------	-----	-----	-----	------

खा बी.एच.ओ.आर,1947 या कायद्याखालील गुन्हे.

0	0	1	0	0	0	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---

एकूण [9 (क+ख)]

1821	382	4933	1577	955	658	261	4636
------	-----	------	------	-----	-----	-----	------

एकूण 1 ते 8 व 9 (क+ख):-

4378	768	10273	3748	2708	1607	1060	8646
------	-----	-------	------	------	------	------	------

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.13.3

तुरुगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	रेल्वे अधिनियम.	-	-	-
2.	सुंबई पोलिस अधिनियम.	20	1	21
3.	सुंबई दारुबंदी अधिनियम.	25	-	25
4.	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	12	-	12
5.	घरफोडी आणि चोरी.	18	-	18
6.	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक.	5	-	5
7.	खून.	57	-	57
8.	डाके आणि दरोडे.	12	-	12
9.	हल्ला व दुखापत करणे.	10	-	10
10.	फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	13	1	14
11.	लष्करी गुन्हे.	-	-	-
12.	इतर.	167	3	170

एकूण:- 339 339

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.13.4

तुरुंगात दाखल केलेल्या ग्रंहेगासचे वयोगटादुसार व शैक्षणिक

पात्रतेदुसार वर्गीकरण, सन 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	18 वर्षाखालील.			
	1.11 अशिक्षित.	20	2	22
	1.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	4	-	4
	1.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	57	-	57
2.	18 ते 21 वर्ष.			
	2.11 अशिक्षित.	10	-	10
	2.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	2	-	2
	2.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	44	-	44
3.	22 ते 30 वर्ष.			
	3.11 अशिक्षित.	5	-	5
	3.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	3	-	3
	3.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	60	-	60
4.	31 ते 40 वर्ष.			
	4.11 अशिक्षित.	7	-	7
	4.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	2	-	2
	4.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	75	2	77
5.	41 ते 60 वर्ष.			
	5.11 अशिक्षित.	3	-	3
	5.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	5	-	5
	5.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	42	1	43
6.	61 वर्षावरील.			
	6.11 अशिक्षित.	-	-	-
	6.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	-	-	-
	6.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	-	-	-
7.	एकूण.			
	7.11 अशिक्षित.	45	2	47
	7.21 अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	16	-	16
	7.31 वाचता व लिहिता घेणारे.	278	3	281

आधार:- अधीक्षक, जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे,

सन 1995

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1991	1200	336	141	10762	1458	115	130

टिप : मूळ फौजदारी नियमित 10762 प्रकरणांपैकी 2549 प्रकरणे जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी निकाली काढली आहेत.

आधार : जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे.

सन 31 - 3 - 1996.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गांवे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गी-कृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [रु. लाखात]	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा [रु. लाखात]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. उस्मानाबाद	9	1059	6	15	-	-	4/23
2. कडंब	10	198	4	11	-	-	2/16
3. उमरगा	15	235	5	19	-	-	3/26
4. तुळजापूर	10	220	4	12	-	-	2/22
5. परंडा	6	112	3	8	-	-	2/11
6. धूम	6	111	3	6	-	-	2/12

जिल्हा बेरीज:- 56 1935 7 71 1326.68 7697.17 4/110

- टीप :- 1) बँकेच्या ठेवी व आगाऊ रकमा, तहसीलवार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्हाची आकडेवारी दिलेली आहे.
- 2) वर्गीकृत बँका यामध्ये राष्ट्रीयकृत बँकाचाही समावेश आहे.
- 3) स्तंभ क्रमांक 5 व 9 पुढील जिल्हा बेरीज म्हणजे तहसील मधील बँकांच्या संख्येची बेरीज नसून जिल्ह्यातील एकूण बँकांची संख्या आहे.
- आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च 1994 रोजी चालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

भागभांडवल असलेल्या मर्घादित संस्था		हमीद्वारे मर्घादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
1	14	-	-	15

आधार:- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. 14.3

उत्तरविलेच्या विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम, सन 1995-96.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1995-96
1	2	3	4
1.	ज्ञाप्ता.	संख्या	2
2.	उत्तरविलेली विमापत्रे.	संख्या	11675
3.	व्यपगत विमापत्रे.	संख्या	760
4.	विम्याची रक्कम.	रु.हजारात	503712
5.	व्यपगत विमा रक्कम	रु.हजारात	34590

आधार:- भारतीय जीवन बिमा निगम, उस्मानाबाद व कळंब

तक्ता क्र. 15.1

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

ज. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		विहडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करम-पूक कर (रु. "000")
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. उस्मानाबाद	2	1162	3	1112	8	530	787792
2. कळंब	1	415	-	-	4	220	100216
3. उमरगा	5	2415	1	315	9	415	660068
4. हुळजापूर	2	780	1	200	8	320	333890
5. गरेडा	-	-	-	-	5	360	40234
6. धूम	1	450	-	-	4	330	95686

जिल्हा बेरीज :- 11 5232 5 1627 38 2175 2017886

टिप :- कायम स्वरुपाच्या चित्रपट गृहांमध्ये निम कायम (अस्थाई) चित्रपट गृहे आहेत.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या:

सन 1994 - 95 व 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रु.लाखात)

अ. क्र.	घोजनेचे नाव	सन 1995-96 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1994-95 मधील गुंतवणूक		सन 1995-96 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्क	ढोबळ	नक्क
1	2	3	4	5	6	7
1.	टपाल बचत खाते.	2335	405.42(+)	36.45	510.40(+)	13.21
2.	संचित सुद्ध ठेव.	-	2.67(-)	5.69	1.99(-)	9.89
3.	पुनरावर्ती ठेव.	35252	650.09(+)	109.82	750.31(+)	154.60
4.	समयबद्ध ठेव.	278	35.59(-)	41.21	30.76(-)	2.74
5.	सार्वजनिक भ.नि.निधि स्टेट बँक.	147	42.84(+)	34.30	64.54(+)	58.03
6.	सार्वजनिक भ.नि.निधि टपाल खाते.	27	1.10(+)	0.96	2.23(+)	2.18
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे. खातेदार		92.17(+)	6.67	140.39(+)	71.34
8.	8 वी मालिका. नसतात		65.93(+)	2.58	81.23(+)	1.97
9.	इंदिरा विकास पत्रे.	-- " --	1126.91(+)	983.38	717.07(+)	463.27
10.	किसान विकास पत्रे.	264	123.92(+)	92.61	98.39(+)	78.69
11.	मासिक प्राप्ती योजना.	87	- (-)	42.45	- (-)	89.37
12.	रा.ब.घो. -87.	-	-	-	-	-
13.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	-	-	-	-	-
14.	इतर सर्व योजना.	-	-	-	-	-
15.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	33	4.04(+)	4.04	5.17(+)	1.30

एकूण :- 38336 2550.68(+), 1162.66 2402.46 (+) 742.59

जिल्ह्यातील अल्पबचतीचे लक्ष रूपये 260.00 लाख.

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत, जिल्हाधिकारी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.3

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[रु.हजारात]

अ. क्र.	तहसील	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा खकम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	उस्मानाबाद.	262	204	466	0	0	466	466	45000
2.	कळंब	161	87	248	0	0	248	248	42363
3.	उमरगा	142	172	314	0	0	314	308	36616
4.	तुळजापूर	86	25	111	0	0	111	101	27020
5.	परंडा	187	237	424	0	0	424	434	39000
6.	भूम	130	17	147	0	0	147	147	33452
जिल्हा एकूण :-		968	742	1710	0	0	1710	1704	223451

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

- तबता क्र. 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1996 या दिवशी.

जिल्हा: उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	उस्मानाबाद	42	15	0	0	0	15	19	0	0	0	19
2.	कळंब	10	1	0	0	0	1	2	0	0	0	2
3.	उमरगा	8	1	0	0	0	1	2	0	0	0	2
4.	तुळजापूर	11	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
5.	परंडा	5	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
6.	भूम	6	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
जिल्हा एकूण:-		82	17	0	0	0	17	28	0	0	0	28

..... पुढे चालू

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू...

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1996 या दिवशी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.	उस्मानाबाद.	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	कळंब	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	उमरगा	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	तुळजापूर.	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	पंढा	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	भूम	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा. एकूण:-		82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार:- 1. जिल्हा माहिती अधिकारी, उस्मानाबाद.

(213)

तक्ता क्र. 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर,

सन 1995-96.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

[आकडे "00" टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित स्वस्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण [1+2]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण [4+5]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणी	एकूण [7+8]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	90	94	2	28	30	17	45	62	995

तक्ता क्र. 15.6

जिल्ह्यातील मागणी व वसुली केलेले धान्य,

सन 1995-96.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

[आकडे "00" मे.टनामध्ये]

मागणी	लेवही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी	
	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण		
सर्व एकूण धान्याची मागणी	1	2	3	4	5	6	7	8
	0	0	0	0	0	0	0	0

टिप: 1. शासनाने 1975-76 पासून लेवही वसुली बंद केली असल्यामुळे वसुलीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 15.7

जिल्ह्यातील 1991 मधिल लोकसभा व 1995 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदारांची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आघ	राष्ट्रीय काँग्रेस(स)	शिव सेना	जनता पार्टी	भारतीय जनता पार्टी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
लोकसभा निवडणूक:- 1991											
1.	उस्मानाबाद.	884277	271883	191678	463561	52.42	236627	0	0	39898	153572
लोकसभा एकूण :-		884277	271883	191678	463561	52.42	236627	0	0	39898	153572
विधानसभा निवडणूक :- 1995											
1.	उस्मानाबाद.	178932	70387	64077	134464	75.15	62555	0	16863	0	0
2.	कळंब	160341	60603	55703	116306	72.54	32360	0	58171	0	0
3.	उमरगा	172577	59687	65838	1035525	78.53	56410	0	68343	0	0
4.	तुळजापूर	147901	57538	53897	111435	75.34	35924	0	7707	0	0
5.	परंडा - भूम	177616	65832	61805	127637	71.86	33623	0	39424	0	0
विधानसभा एकूण		837367	324047	301320	625367	74.68	220872	0	190508	0	0

पुढे चालू.....

तक्ता क्र. 15.7 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील 1994 मधिल लोकसभा व 1995 मधिल विधानसभा

निवडणूक संबंधी अकडेचारी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या										
		दूरदर्शी	शेतकरी काम-गार पक्ष	भा. रि. पा	समाजवादी जनता दल	जनता दल	बहुजन समाज पार्टी	स. जनता पा.	भारतीय माघना-रीटोज् सु.महा-	भारीप बहुजन महासंघ	हिंदू महा सभा	अपक्ष
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

लोकसभा निवडणूक :- 1991

1. उस्मानाबाद. 1374 1907 3238 0 0 0 0 0 0 17253

लोकसभा एकूण :- 1374 62078 3238 0 0 0 0 0 0 17253

विधानसभा निवडणूक :- 1995

1. उस्मानाबाद. 0 0 645 0 22022 0 0 0 0 0 28541

2. कळंब 0 13637 0 0 0 0 0 157 613 0 8171

3. उमरगा 0 0 0 0 987 0 0 326 4739 0 1775

4. तुळजापूर 0 62437 0 0 0 0 177 1440 0 0 1165

5. परंदा - भूम 999 3445 0 0 0 495 0 0 0 0 46332

विधानसभा एकूण:- 999 645 0 23009 495 177 1923 5352 0 85987

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 15.8

जिल्हातील 31.3.96 रोजीची अधिकारी व प्रवासी घांचेसाठी असलेल्या

विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नं. व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4

1 उस्मानाबाद.	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पोलिस अधिक्षक घांच्या कार्यालयासमोर, उस्मानाबाद.	22
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, ढोकी, तालुका उस्मानाबाद. ढोकी बसस्टँड जवळ.	4
	3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, उस्मानाबाद. सिंचन भवन जवळ, उस्मानाबाद.	8
	4 वन विश्रामगृह, घेडशी, ता. उस्मानाबाद.	2
	5 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह डॉ. आंबेडकर घांच्या पुतळ्याजवळ, उस्मानाबाद. (बंद आहे)	4
	6 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, अति. महत्वाच्या व्यक्तींसाठीचे विश्रामधाम, सिंगोली गावाजवळ, उस्मानाबाद.	6
	7 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, घेडशी, ता. उस्मानाबाद.	2
	8 महाराष्ट्र राज्य विधूत मंडळाचे विश्रामगृह, शेकापूर रोड, उस्मानाबाद.	5
2 कळंब	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, दिवाणी कोर्टाजवळ, कळंब.	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, घेरमाळा, बस स्टँडच्या समोर, ता. कळंब.	2
	3 वन विश्रामगृह, वडगाव जहागिर, ता. कळंब	

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 15.8 पुढे चालू ..

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
3 उमरगा		1 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह सिंचन वसाहत उमरगा	2
		2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पंचायत समिती समोर, उमरगा	8
		3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, दाळीब, ता. उमरगा	2
4 तुळजापूर		1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, एम.टी.स्टँड जवळ, तुळजापूर	8
		2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, नळदुर्ग.	4
		3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पापनाशीनी मंदिराजवळ, तुळजापूर	6
		4 महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, प्रवासी बंगला, तुळजापूर.	8
5 परंडा		1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, परंडा.	4
6 भूम		1 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह, भूम.	2
		2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, कॉलेजसमोर, भूम.	2
		3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, सिंचन वसाहत, भूम.	2

- आधार : कार्यकारी अभियंता, बांधकाम, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.
- 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
 - 3) उपविभागीय वनाधिकारी, उस्मानाबाद.
 - 4) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उस्मानाबाद.
 - 5) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, तुळजापूर.
 - 6) कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळ, उस्मानाबाद.

निवडक निर्देशांकाचे कल, 1995-96

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1993	1994	1995
			-61	-71	-81	-91	-94	-95	-96
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

[1] क्षेत्रफळ व लोकसंख्या:- (1961,1971,1981 व 1991)

1. क्षेत्रफळ.	चौकिमी	7369.5	7369.5	7512.4	7512.4	7512.4	7512.4	7512.4	
2. एकूण लोकसंख्या.	संख्या"000"	711	910	1030	1276	0	0	0	
3. लोकसंख्येची घनता.		97	124	137	170	0	0	0	
[दर चौ.कि.मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या]									
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर	टक्केवारी	87.10	86.12	83.82	81.60	0	0	0	
रांची एकूण काम करणा-									
-घांशी टक्केवारी									

[2] कृषी व सिंचन:-

1. जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर"00"	12	12	10	41	30	41	76	
2. लागवडीलायक क्षेत्र.	"-	7160	7100	6950	6740	7037	7070	6999	
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-घा	हेक्टर	4.55	2.62	4.28	1.56	1.63	1.64	1.62	
मागे(शेतमजूर व शेतकरी)									
लागवडी घांश क्षेत्र.									
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हेक्टर"00"	554	582	639	752	6246	7061	6198	
का अन्नधान्याखालील क्षेत्र.	"-	4160	4300	5160	4630	4400	5130	4500	
खा उसाखालील क्षेत्र.	"-	40	50	100	150	249	126	101	
गा भूईमूगाखालील क्षेत्र.	"-	630	670	150	250	277	158	203	
घा कापसाखालील क्षेत्र.	"-	50	270	अ	अ	-	-	-	
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र.	"-	5340	5480	5580	5980	5721	5835	5648	
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-घा	हेक्टर	1.70	2.03	1.66	1.38	1.32	1.35	1.31	
मागे(शेतकरी व शेतमजूर)									
पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.									
7. एकापेक्षा अधिकवेळा	टक्केवारी	3.70	6.14	14.65	25.65	9.17	21.01	9.74	
पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ									
पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.									
8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र.	हेक्टर"00"	420	640	730	1470	1350	1159	665	
9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची						(91-92)	(92-93)	(93-94)	
एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी		7.65	11.61	11.40	19.50	21.68	16.42	10.72	
टक्केवारी.									

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1993	1994	1995
			-61	-71	-81	-91	-94	-95	-96
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

10.	निव्वळ सिंचन क्षेत्र.	हेक्टर"00"	360	600	670	1110	1178	988	635
11.	कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र.	"-	30	60	210	230	297	183	170
12.	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र.	"-	340	530	460	880	881	805	229
13.	इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र.	"-	10	उ.ना.	0	0	0	0	0
14.	सिंचनाखालील क्षेत्र:								
	का) अन्नधान्ये.	हेक्टर"00"	330	490	530	800	705	672	1559
	ख) उस.	"-	40	50	100	150	249	126	101
	गा) भुईमूग.	"-	0.019	0.398	.30	80	57	56	80
	घा) कापूस.	"-	0.22	0.031	0.007	0	0	0	0
	चा) फळे व भाजीपाला.	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	61	55	55	27
13)	मृदसंधारणाची कामे:-								
	का) बांधबांधिस्त केलेली जमीन हेक्टर"00"	अ	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	10	उ.ना.	उ.ना.	
	ख) मजगीखालील क्षेत्र.	"-	0	0	0	0	0	0	0
	गा) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र.	"-	0	0	0	0	0	0	0
14)	कृषि अवजारे:-	सुना उस्मानाबाद जिल्हा-नविन उस्मानाबाद जिल्हा							
			1961	1966	1972	1982	1987	1992 *	
1.	का) लाकडी नांगर	संख्या**	31	2	4	6	9	9	0
	ख) लोखंडी नांगर	"- **	21	12	15	19	28	23	0
2.	सिंचनाकरीता तेलावर चालणारे पंप.	"-	2730	4871	8899	4858	5531	3008	0
3.	सिंचनाकरीता विद्युत पंप	"-	57	943	5435	12049	22995	26466	0
4.	उसाचे चरक.	"-							
	का) शक्तीवर चालणारे.	"-	782	480	367	596	627	471	0
	ख) बैलाच्या मदतीने चालणारे	"-	918	722	119	118	112	78	0
15)	पशुधन:-								
1.	एकरण पशुधन.	संख्या"000"	1286	563	588	662	762	852	0
							91-92	92-93	93-94
2.	प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.46	7.24	7.56	8.12	7.50	7.65	7.40
3.	दुभत्या गाथी	संख्या"000" उ.ना.	86	102	93	48	48	48	48
4.	दुभत्या म्हशी	"-" उ.ना.	46	79	58	45	45	45	45
5.	शेळ्या/मेंढ्या	"-" उ.ना.	249	240	298	281	281	281	281

तक्रता क्र. 15.9 पुढे चालू

क्र. क्र.	वाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1968 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1993 -94	1994 -95	1995 -96
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

6. कॉंबड्या व तत्सम पक्षी.	:-	1961	1966	1972	1982	1987	1992		
		2775	101	143	177	230	307		
661 मत्स्य व्यवसाय:-									
1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन. मे.ट.'000'		0	0	0	0	0	0	0	0
2. गांड्या पाण्यातील मत्स्य ऊ. ने.टन		0	0	0	1	2	2	2	2
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था संस्था.		0	5	17	40	46	49	49	49
662 नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-		1961	1966	1970	1990	1993	1994	1995	
1. चालू कारखाने. संख्या		20	21	20	28	34	34	43	
2. कामगारांची द्वै.स.उपस्थिती. :-		1055	824	1765	2258	2475	2697	2938	
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नों. :-		71	56	93	219	194	211	230	
663 विद्युत:-									
1. विद्युत निर्मोती (दशलक्ष कि. वॅ./तासा		0	0	0	0	0	0	0	
2. वापरलेली वीज. :-		0.4	2.8	13.4	369.1	395.5	162.2	246.8	
3. विद्युतीकरण झालेली शहरे. संख्या		4	13	13	8	8	8	8	
4. विद्युतीकरण झालेली गावे. :-		-	428	1242	712	722	722	722	
664 सहकार:-									
1. संस्था.									
का शेती पतसंस्था. संख्या		1222	976	965	456	457	457	459	
का विंगर शेती पतसंस्था. :-		51	194	676	537	766	250	264	
का विंगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. :-		176	297	896	752	1048	1508	1588	
2. सभासद.									
का शेती पतसंस्था. संख्या		124	196	उ.ना.	253	281	234	240	
का विंगर शेती पतसंस्था. :-		9	45	उ.ना.	34	129	33	39	
का विंगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. :-		12	28	उ.ना.	76	168	103	116	

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1993	1994	1995
			-61	-71	-81	-91	-94	-95	-96
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. खेळते भांडवल.

का शेती पतसंस्था.	रु."000"	3112	334283	उ.ना.	2775031	816742	846754
ख) बिगर शेती पतसंस्था.	"-	3001	74437	उ.ना.	758859	729340	832326
गा) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	"-	1521	28462	उ.ना.	1100231	224759	5774031

4. दिलेली कर्जे.

का शेती पतसंस्था.	रु."000"	25052	55637	उ.ना.	1208941	591026	333957
ख) बिगर शेती पतसंस्था.	"-	27	1249	उ.ना.	उ.ना.	160	3347568
गा) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था.	"-	86	2011	उ.ना.	1194007	1602351	1418029

[10] शिक्षण:-

जुना उस्मानाबाद जिल्हा - नविन उबाद जिल्हा

1. प्राथमिक.

का संस्था.	संख्या.	1224	1640	1739	862	927	950	उ.ना.
ख) विद्यार्थी.	संख्या"000"	103	195	291	163	191	203	उ.ना.
गा) शिक्षक.	संख्या"000"	3	7	8	4	5	5	उ.ना.
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	0	0	0	0	39	40	उ.ना.

2. माध्यमिक व उच्च माध्यमीक.

का संस्था.	संख्या.	64	228	274	195	252	258	उ.ना.
ख) विद्यार्थी.	संख्या"000"	20	80	114	92	93	97	उ.ना.
गा) शिक्षक.	संख्या"000"	1	3	4	3	3	4	उ.ना.
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	0	0	0	0	27	27	उ.ना.

3. महाविधालयीन.

का संस्था.	संख्या.	4	12	18	23	15	15	उ.ना.
ख) विद्यार्थी.	संख्या"000"	अ	7	13	12	15	16	उ.ना.
गा) शिक्षक.	संख्या"000"	अ	अ	1	अ	1	1	उ.ना.
घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी.	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	27	28	उ.ना.

4. साक्षरतेची टक्केवारी.

जुना उबाद जिल्हा-नविन उबाद जिल्हा

का पुरुष.	टक्केवारी	27.52	39.44	49.18	68.39	0	0	0
ख) स्त्रिया.	"-	6.03	14.83	22.32	39.16	0	0	0
गा) एकूण.	"-	17.05	27.47	36.03	54.27	0	0	0

[11] वैधकीय व आरोग्य सेवा:-

जुना उबाद जिल्हा- नविन उबाद जिल्हा

		1991	1971	1981	1990	1993	1994	1995
1. दवाखाने.	संख्या	14	32	33	11	14	14	14

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1993	1994	1995
			-61	-71	-81	-91	-94	-95	-96
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2.	रुग्णालये.	-"	2	3	3	8	8	8	8
3.	प्रा.आ.केंद्र.	-"	उ.ना.	15	35	41	41	45	45
4.	खाटा.	-"	250	354	610	722	803	869	869
5.	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	-"	21	18	32	70	63	68	68
6.	उपचार केलेले रुग्ण.								
	का बाह्य रुग्ण.	संख्या"000"	70	76	125	849	827	807	457
	खा आंतर रुग्ण.	-"	4	7	6	122	104	129	124
			1960	1970	1980	1990	1993	1994	1995
7.	जन्माचा दर.	दर हजार	20.51	27.50	12.22	16.97	28.92	20.51	14.76
8.	मृत्यू दर.	-"	8.75	9.30	3.69	4.14	3.45	4.87	19.78
(12)	वाहतूक व दळणवळण:-								
1.	रस्ते लांबी (न.पा.वगळून)	कि.मी.	471	1723	5347	4143	4350	4443	4471
2.	दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी (न.पा.रस्ते वगळून)	-"	3.30	12.08	37.88	54.73	57.90	59.14	59.52
3.	रस्त्याची लांबी, दर लाख लोकसंख्येमागे.	-"	31.87	90.87	281.87	402.23	340.91	348.20	350.39
4.	एरूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि.मी.	118	118	118	30	30	30	30
5.	डाक कार्यालये.	संख्या	365	416	499	276	272	272	272
6.	तार कार्यालये.	संख्या	6	27	97	100	103	105	105
(13)	स्थानिक स्वराज्य संस्था:-								
1.	पंचायत समिती.	संख्या	11	11	11	6	6	6	6
2.	ग्रामपंचायत.	-"	978	1040	1068	541	560	613	613
3.	नगरपालिका.	-"	13	13	13	8	8	8	8
4.	कटक मंडळे.	-"	0	0	0	0	0	0	0
5.	महानगरपालिका.	-"	0	0	0	0	0	0	0
			उ.ना	उ"बाद	जिल्हा-नविन	उ"बाद	जिल्हा		
(14)	संकिर्ण : 1. बँक शाखा	संख्या	17	74	176	69	70	71	71

टिप : 1) अ= आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत. 2) लोकसंख्येची निगडित असलेल्या निर्देशांकासाठी 1991 ची लोकसंख्या विचारात घेतलेली आहे.

3) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.